GALGA MENTI MŰHELY

GALGA MENTI MŰHELY

3. szám

Szerkesztette

ASZTALOS ISTVÁN

A címlapon a galgahévizi „ötösfogat”

2

„Rózsát ültettem a gyalogútra...”

Galga menti népdalok

A dalanyagot gyűjtötte, válogatta,
összeállította és közzétette

Maczkó Mária – Rónai Lajos

Petőfi Múzeum
Aszód, 1990.

Ez a könyv a Petőfi Múzeum és a Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtár közös kiadványa, amelyet anyagiakkal támogatott Acsa Nagyközségi Közös Tanácsa, Aszód Nagyközségi Közös Tanácsa, Petőfi Művelődési Központ, Gödöllő, Városi Múzeum, Gödöllő.

Lektorálta:
Olsvai Imre

Borítóterv:
Molnár János

A fényképeket válogatta:
Kincses Károly

A térképvázlatot rajzolta:
Bank László

ISSN 0237-594 X
ISBN 963 7148 08 6

Kiadja: Petőfi Múzeum – Aszód
Felelős kiadó: Dr. Asztalos István
Formátum: A/5 – Terjedelem: 12 ív – Példányszám: 3000
Pest Megyei Nyomda Vállalat. 90-206 o.
Felelős vezető: Nagy Sándor igazgató

BEVEZETÉS

A Galga vidék a nyugati palógság legdélibb területe. A Cserhát hegységből eredő Galga patak, amely Jászfényszaru határában torkollik a Zagyvába, Pest megye északkeleti csücskét átszelve, a Gödöllői-dombságtól keletre, a földtörténeti korok alatt termékeny völgyet alakított ki. Ez a szeglete hazánknak innen kapta a nevét: Galga völgye, Galga mente. A Galga mentéhez tartozó községek a következők: Galgaguta (Nográd m.), Acsa, Püspökhatvan, Galgagyörk, Galgamácsa, Iklad, Aszód, Bag, Hévízgyörk, Galgahévíz, Tura. A Galga vidék tágabb értelmezéséhez számítják még a peremterületeken elhelyezkedő falvakat, ezek: Vácegres, Váckisújfalu, Kartal, Verseg, Zsámbok és Boldog (Heves m.), Szada, Veresegyháza.

A török időket is átvészelt, főleg római katolikus, kisebb részben református magyar lakosság zömmel az Alsó-Galga menti falvakban él. A XVII-XVIII. század fordulóján a felső-magyarországi vármegyékből evangélikus szlovák és a Német Római Birodalom tartományaiból evangélikus német telepesek érkeztek, akik helyileg a Felső-Galga menti községeket népesítették be. Leszármazottaik ma is ezekben a falvakban élnek.

Az egykori paraszti világ képét még őrzi néhány szép régi ház, valamint a népszokások: a betlehemezés, a szentcsalád járás, a húsvétolás, a májusfa-állítás, a lakodalom, a halottsiratás, különösen pedig az élő népviselet. A megváltozott élet mellett szívet melengető érzés látni a szebbnél szebb viseletben élő és dolgozó asszonyokat. Sajnos ugyanez a férfiakról már nem mondható el.

A termékeny természeti környezet és a történelmi fejlődés változásai hatással voltak a népesség szellemi kultúrájának fejlődésére. Messze földön ismertté váltak a vidék „Népművészet Mesterei": Vankóné Dudás Juli festő-Galgamácsa, özv. Zsíros Ferencné énekes - Galgahévíz, Tóth L. Mihályné - énekes, Szaszkó József citerás, Tóth G. Mihályné, Király Elekné, Sára Józsefné himzők - Tura. A „Népművészet Ifjú Mestere" cím tulajdonosai: Maczkó Mária népdalénekes és ifj. Sára Ferenc néptáncos - Tura. Megható érzéssel gondolunk a már elhunyt Kovács László turai Kossuth-díjas népművelőre, aki a gyöngyösbokrétás hagyományokat újra alkotva dolgozott a Galga menti falvakban.

A hagyományőrzés, az értékek ápolása, tovább éltetése régóta közügy. Sok neves kutató gyűjtötte a terület táncait, dalait, tárgyi díszítő művészetének termékeit. Közülük néhányat említve: Bartók Béla, Kodály Zoltán, Muharay Elemér, Volly István, Balla Péter, Borsai Ilona, dr. Martin György, Tímár Sándor, dr. Kiss Lajos, Kerényi György, dr. Paulovics Géza, Tóth Margit, Bartók János, Olsvai Imre. Mivel ezek a gyűjtések általában egy-egy falura, szűk közösségre korlátozódtak, ezért nem volt lehetőség olyan kiadvány létrehozására, amely keresztmetszetet adhatott volna a Galga mente legszebb dallamairól.

Mindazonáltal az 1958-ban létrehozott Galga menti tájmúzeum, az aszódi Petőfi Múzeum, különösen a tárgyi emlékek összegyűjtésében, kiállítások rendezésében, és hat falumúzeum (Dány, Galgamácsa, Iklad, Tura, Vesreg, Zsámbok) létrehozásában, illetve annak segítésében páratlanul gazdag anyagot mentett meg a tudomány számára. Kiadványaiban (Múzeumi Füzetek, Galga Menti Műhely c. sorozatok) mindenekelőtt a Galga menti hímzéskultúra bemutatását tartotta feladatának, ám egy-egy falu (Zsámbok, Bag) néprajzának monografikus feldolgozására is kisérletet tett.

E táj falvainak összeépülése, a házasságok magukkal hozták egymás dalainak átvételét, ezek variánsainak kialakulását. Ma legnagyobbrészt új stílusú népdalokat énekelnek, de nyomokban megtalálhatók a régi stílusjegyek is. Mint a palóc vidék más területein (Borsod, Heves, Nógrád megyékben) az országosan elterjedt dalok szebbnél-szebb változatait éneklik ízes előadásban, emellett található kifejezetten erre a területre jellemző dalanyag is.

Az országban kibontakozó új népzenei mozgalom sokezer híve előtt a Galga menti népzene még nem áll méltó helyen. Alighanem azért nem tartozik a legbecsültebbek közé, mivel több évtizeden át egy-két koreográfiában használt, kevésbé értékes dallamok alapján ismerkedtek ezzel e dallamvilággal. Ez a gyűjtemény remélhetőleg segíteni fog abban, hogy a Galga menti folklór az őt megillető helyre kerüljön.

A játék, a tánc, a dal továbbélési formái megváltoztak. Az életforma átalakulásával megszűntek azok az alkalmak (fonó, vasárnap délutáni leányséták, kukoricafosztás, tollfosztás és más kalákál), melyekkel évszázadokon át tovább élt, átöröklődött a népi kultúra. Ma a tudatos hagyományőrzés és a szervezett táncalkalmak - táncházak formájában él tovább a régi hagyomány. Több faluban néhány lelkes pedagógus, népművelő már az óvodában elkezdi a helyi hagyományokon alapuló zenei és táncoktatást. Ez biztos alapként szolgál a falvakban működő gyermektánc-együttesek, illetve hagyományőrző népi együttesek továbbélésének. Néhány éve Aszód és Bag központtal megalakult a Galga menti Népzenei Műhely, mely vonószenekari és énekes képzést ad az általános iskolás és felnőtt korú zenészeknek. Eredményként eddig a Galga mentén négy faluban szól tánckiséretként az autentikus népzene. Népdalkörök, játék- és táncegyüttesek, hagyományőrző népi együttesek működnek a vidék szinte minden falujában. Ezek a csoportok magas szinten

művelik területük zenei és tánckultúráját, határainkon túl is elismerést vívnak ki a magyar folklórnak (pl. a kartali és a hévízgyörki asszonykórus, a bagi Muharray Elemér Népi Együttes, a „Tarisnyás" Népzenei Együttes).

Ez a könyv a Petőfi Múzeum Galga Menti Műhely c. sorozata 3. számaként jelenik meg, mely meghatározza terjedelmét. Ebből adódóan azokat a falvakat, amelyek önnálló monográfiája már megjelent (pl. Galgamácsa, Szada), nem szerepeltetjük a gyűjteményben.

Tartalmát tekintve a népdalokra korlátozódik. A kötetben előforduló dalok sokszorosa található a Galga mentén, amely egyszer talán napvilágot lát egy sokkal bővebb kiadásban játékszokás-dal egészeként. Ennek ellenére bízunk abban, hogy sikerült olyan anyagot összeállítani, amely átfogó képet ad a terület dallamvilágáról, segítséget nyújt koreográfusoknak, zenészeknek, akik eredeti Galga menti folklórt szeretnének színpadra vinni.

A gyűjteményben található dalok csoportosításánál az alábbi szempontokat tartottuk fontosnak:

- a szövegek tartalmi összefüggését,
- a dalolási alkalmakat (szokások),
- a tánctípusokat,
- a nemzetiségi megoszlást,
- a szöveghű közlést, amely alkalmanként eltér a magyar helyesírás szabályaitól.

Ajánljuk ezt a könyvet elsősorban azoknak a pedagógusoknak és népművelőknek, akik a Galga mentén, valamint Pest megyében élnek és dolgoznak, hiszen tőlük várhatjuk, hogy gyermekeink megismerjék és tovább éltessék azt a kultúrát, amit apáink, nagyapáink hagytak ránk.

Kallós Zoltán erdélyi magyar népzenekutató, aki a Galga menti folklórnak is értője és nagy tisztelője, így vall: „Ha van egy anyanyelvünk, kéne legyen egy zenei anyanyelvünk és kéne legyen magyar mozgáskultúránk ... Nem véletlen az, hogy Kodályék már az óvodában kezdik a zenei nevelést."

Köszönet mindazoknak a népdalkutatóknak, népművelőknek, pedagógusoknak, akik munkájukkal és azoknak a támogatóknak, akik anyagiakkal járultak hozzá a kiadvány megjelentetéséhez.

A dalokat gyűjtötték:

dr. Balázs Józsefné

Györe Béláné

Hintelen László

Lami István

Lázár Katalin

Maczkó Mária

Rónai Lajos

Széphalminé Iglói Éva

Maczkó Mária - Rónai Lajos

I. PARLANDÓ DALOK

Hévízgyörk – 1930-as évek

DE SOK ÁRVA CSANA TEREM A RÉTEN

Parlando

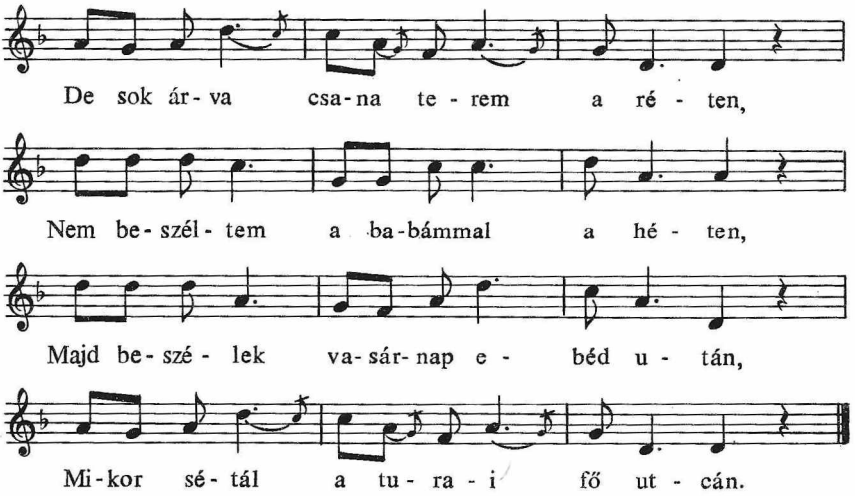

2. Nincsen kedvem, mer elvitte a gólya,
Le is tette a bánatos hajóra,
Gólyamadár hozd vissza a kedvemet,
Kedvem után a régi szeretőmet.

Tóth Lajtos Mihályné sz. Tóth Gáspár Julianna
(*1896. TURA)

ELSZABADULT ÖKRÖM A VIRÁG

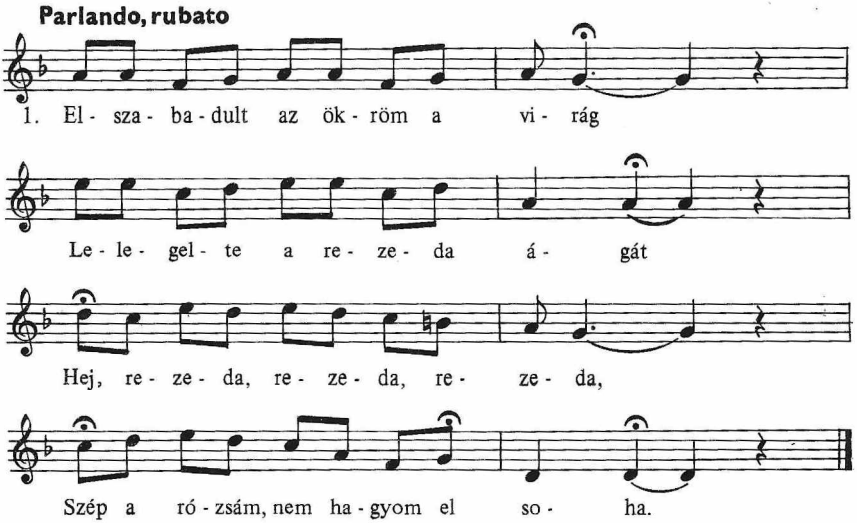

2. Árva csana terem az árokba,
De szép kislyány van a szomszédunkba.
Csalfa szemem rá se merem vetni,
Irigyeim nem hagyják szeretni.

3. Irigyeim hagyjátok szeretni,
Hagyjátok a szememet rávetni.
Rászokott a szemem a nézésre,
Kár karom a kislyány ölelésre.

Ism: Ha ölelem két karomba zárom,
Ha csókolom könnyeim hullajtom.

Szabó István
(*1923. ZSÁMBOK)

ERDŐ NINCSEN ZÖLD ÁG NÉLKÜL

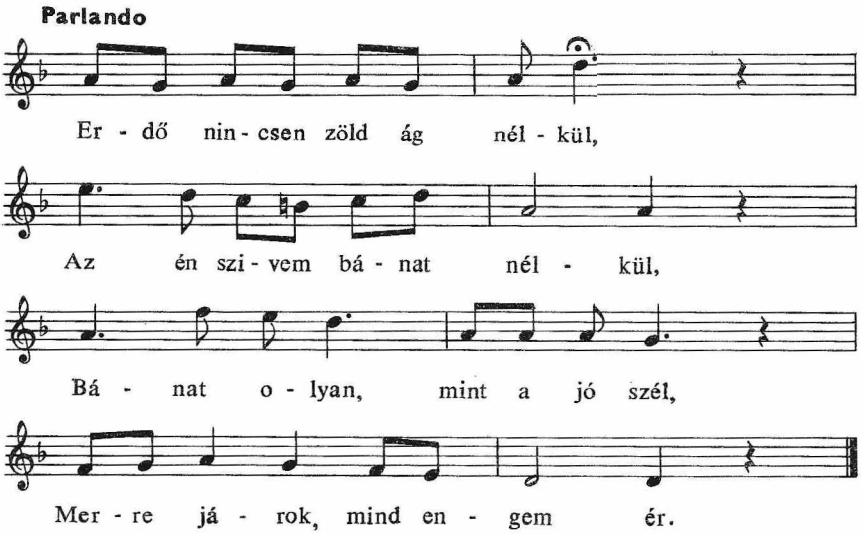

2. Kisütött a nap a síkra,
Minden kislány ablakára,
Én sem tudom mi az oka,
Az enyémre nem süt soha.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

ÉDESANYÁM RÓZSAFÁJA

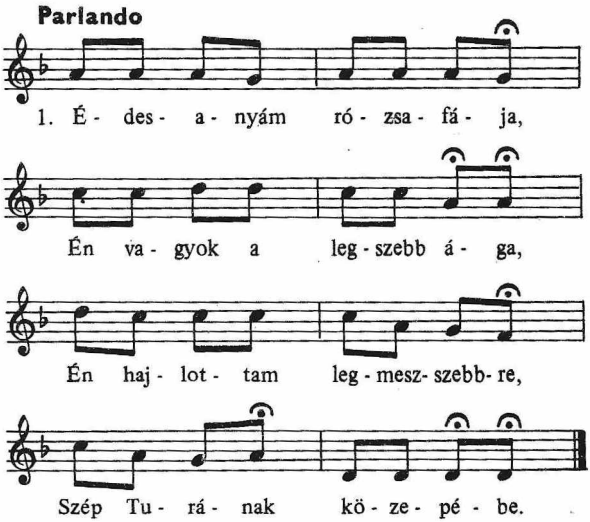

2. Édesanyám sok szép szava,
Kire nem hajlottam soha,
Ráhajlanék, de már késő,
Hull a szememből a könnyű.

3. Mindenkinek azt ajánlom,
Szerelemnél jobb az álom,
Mer az álom nyugodalom,
A szerelem szívfájdalom.

Mester Józsefné sz. Tóth Erzsébet
(*1909. TURA)

Kartal: szövegváltozat

Azt gondolod, hogy én bánom,
Hogy te tőled el kell válnom,
Én előttem az csak álom,
Van még legény a világon.

GALGA VIZE SZÉP CSENDESEN KANYAROG

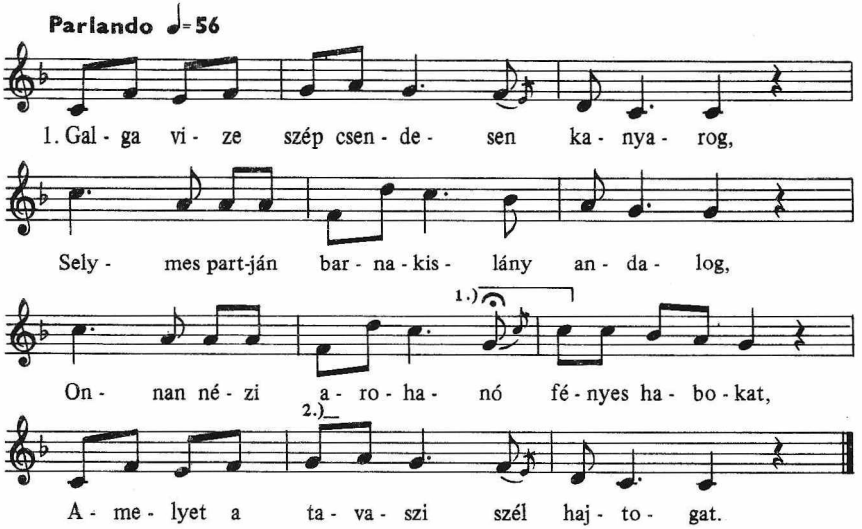

2. Galga partján kizöldült már a nyárfa,
Sárgarigó rászállott az ágára,
Sárgarigó azt dalolja, sej azt fütyöli,
Jaj, de boldog, aki egymást szereti.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928 HÉVIZGYÖRK)

Kartali változat:

1. Dörög az ég, vihar készül a pusztán,
Jaj, de messze lakik ide a rózsám,
1.)
Furulyaszó nem hallatszik, sej, de hozzája,
2.)
Égi madár elviszi más határra.

2. Jaj, Istenem adjál esőt a rétre,
Napsütést a búza tenger ölére
1.)
Este pedig sok csillagot sej, de az égre,
Igy hangzik a furulyszó messzire.

Kartalon:

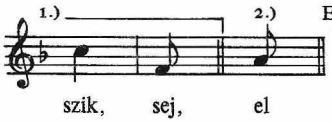

HÉVIZGYÖRKI ZÖLD ERDŐBEN SZÜLETTEM

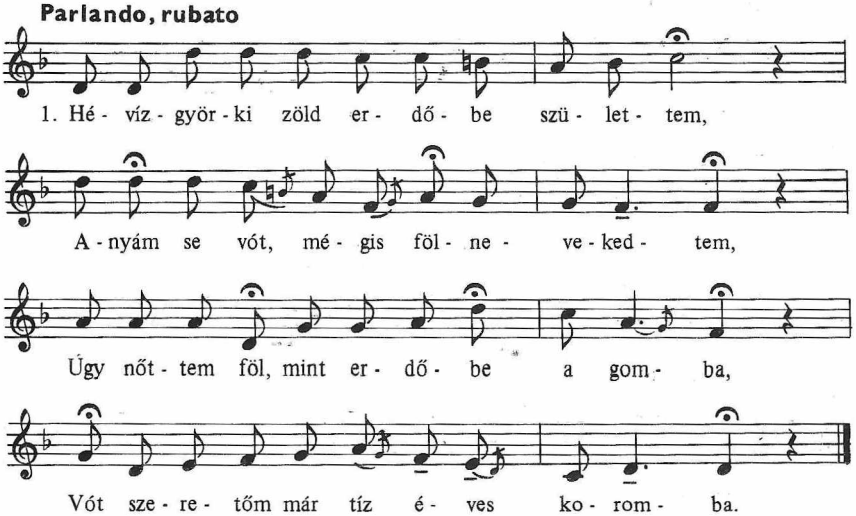

2. Hévízgyörki temetőbe van egy sír,
Odajár egy barna kislyány mindíg sír,
Göndör haját százfelé fújja a szél,
Kedves babám, de hiába szerettél.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

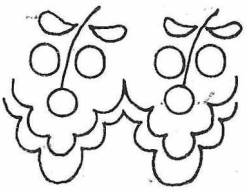

KEDVES BABÁM, NEM TUDOM MI VAN VELED

Lassú parlando

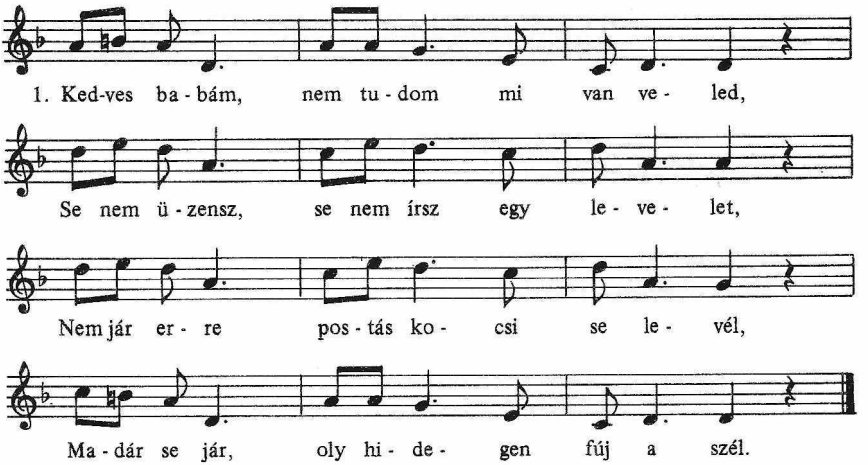

2. Kedves babám, nem esik már az eső,
Nem te vagy az, kit megcsaltam legelő,
Letörölöm két orcádról a könnyet,
Vesd rám, babám, világoskék szemedet.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

LEKASZÁLTÁK MÁR A RÉTET

Rubato

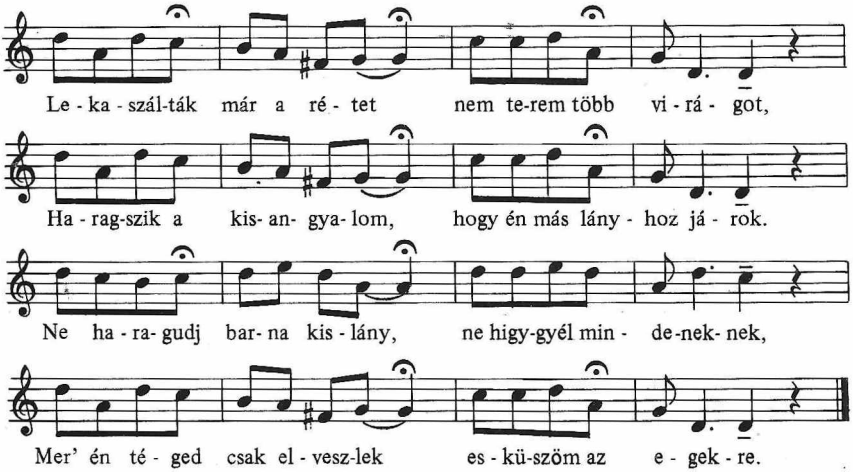

2. Kis kertembe egy rózsafa, három bimbó van rajta,
Arra jár a kisangyalom, hogy ő azt leszakajtsa,
Ne szakajtsd le barna kislány, kinyílik nemsokára,
Majd ha a reggeli harmat, szépen tündöklik rajta.

Kálmán Sándorné sz. Hegedűs Margit
(*1925. BAG)

NINCS ÉNNÉKEM EGYEBEM EGY POHÁRNÁL

Parlando, rubato

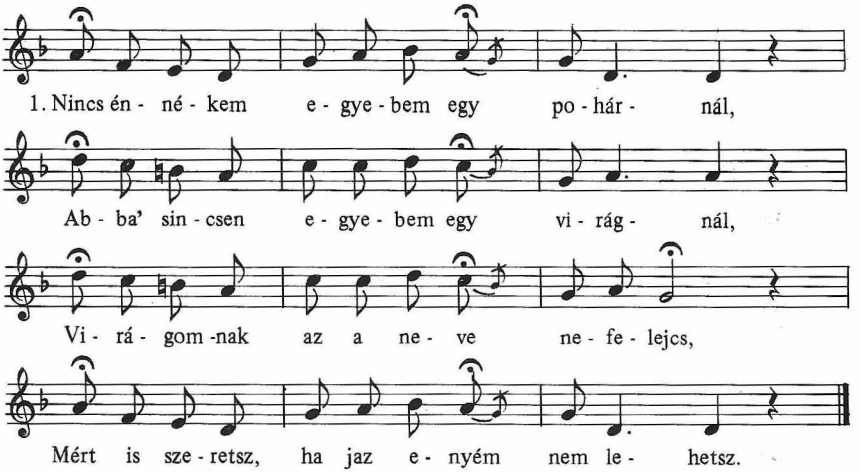

2. Nincs énnékem egyebem egy tanyánál,
Abba sincsen egyebem egy pej lónál,
Kis pej lovam lába csak azt dobogja,
Én is vótam hű szerető valaha.

3. Nincs énnékem egyebem egy kiskésnél,
Azzal vágom Galga vizét kétfelé,
Galga vize ne zárd el az utamot,
Hol találom meg a régi babámot.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

A Galga mentén általánosan ismert

TÚL A TISZÁN MANDULAFA VIRÁGZIK

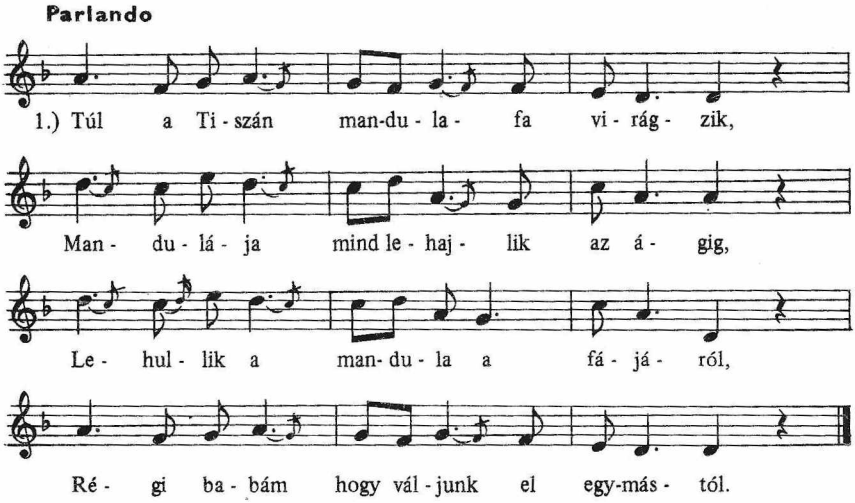

2. Túl a Tiszán learatták az árpát,
Elvágták a bús gerlice bal szárnyát,
Bús gerlice búsul a szárnya után,
Én is búsulok a szeretőm után.

Magyar Andrásné sz. Csóré Piroska
(*1928. KARTAL)

II. KARIKÁZÓ DALLAMOK

Galgamácsa – Karikázó

ASZTALIMON HÁROM VAJAS POGÁCSA

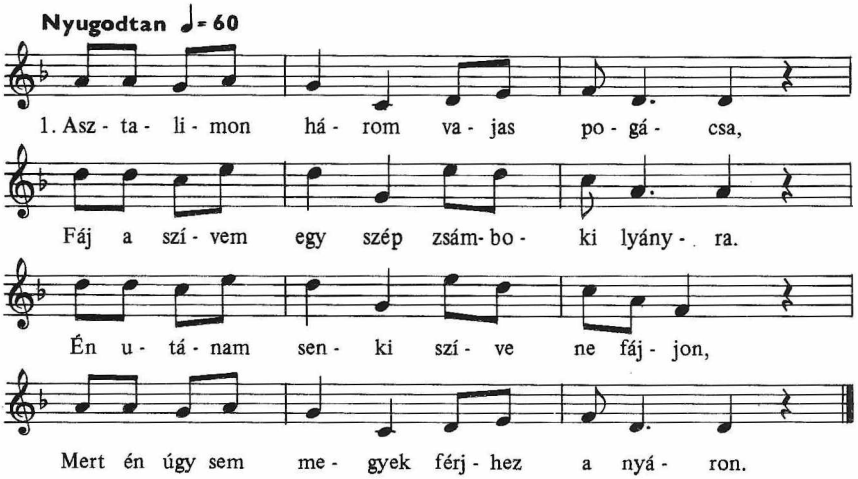

2. Azért, hogy a szoknyám nincs kivasalva,
Nem vagyok én a lyányoknak az ajja,
Sem eléje, sem az ajja nem vagyok,
Azért, hogy egy barna legény elhagyott.

3. Haragszanak rám a zsámboki lyányok,
Azért, hogy én tiszta fehérbe járok,
Van énnékem ruhám selyem fekete,
Leszek még én szép zsámboki menyecske.

özv. Gregor Ferencné sz. Bajnóci Veronika
(*1923. ZSÁMBOK)

A Galga mentén általánosan ismert.

BARNA KISLÁNY PIROS POSZTÓ SZOKNYÁJA

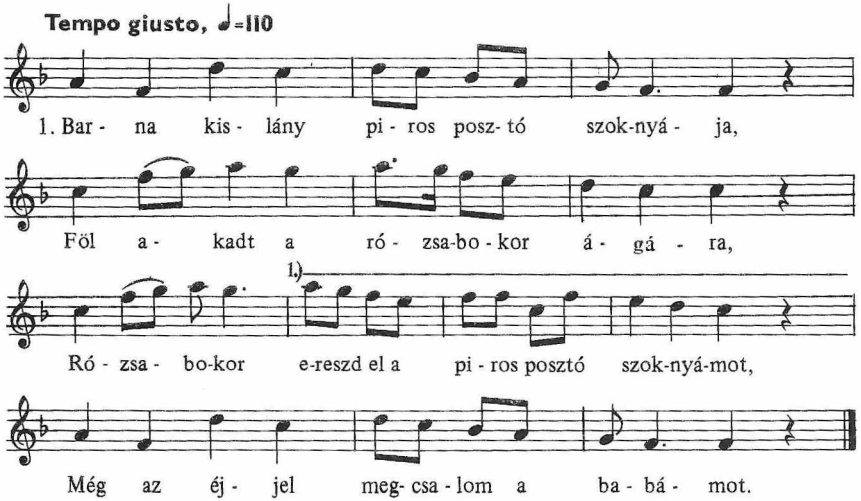

2. Szép a piros rózsa ha félig van kinyílva,
Szép a szerelem, ha félig van kimondva,
Ne mondjuk ki egészen, egészen, 1.)
Fáj az árva szívem, majd megreped teérted.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

BETEG A SZERETŐM, ÁGYBAN FEKSZIK

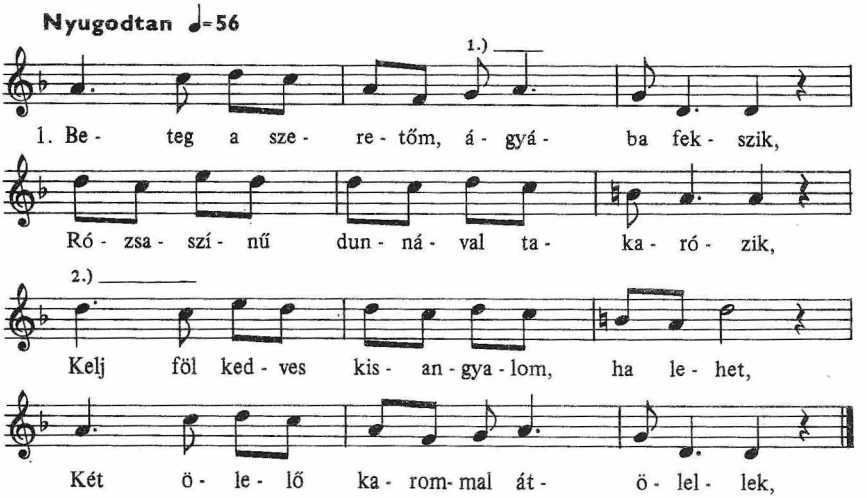

1.)
2. Fölkelnék én, de nagyon beteg vagyok,
Te leszel az oka, ha én meghalok,
2.)
Azért nem jó a szerelmet tiltani,
Itt kell nékem a kórházban meghalni.

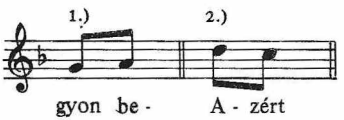

Gregus Jánosné sz. Tóth Erzsébet
(*1923. KARTAL)

CSUHAJ, NEM BÁNNÁM, HA HOLNAP LENNE VASÁRNAP

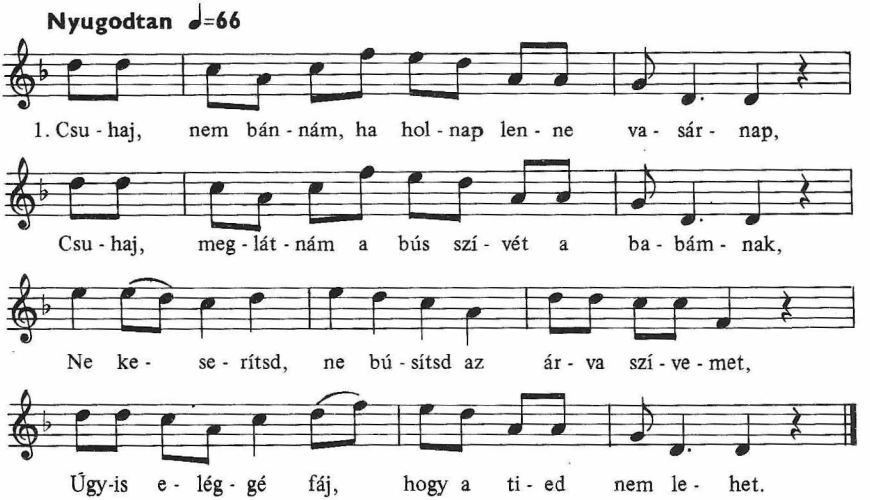

2. Csuhaj, kőből van az édesanyám udvara,
Csuhaj, barna legény lassan gyere be rajta,
Ne kopogjon a rézsarkantyúd csipkés taréja,
Csuhaj, ébren alszik a jó anyám, meghallja.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

EGY SZOMBATON ESTE KINYITOM AZ ABLAKOT

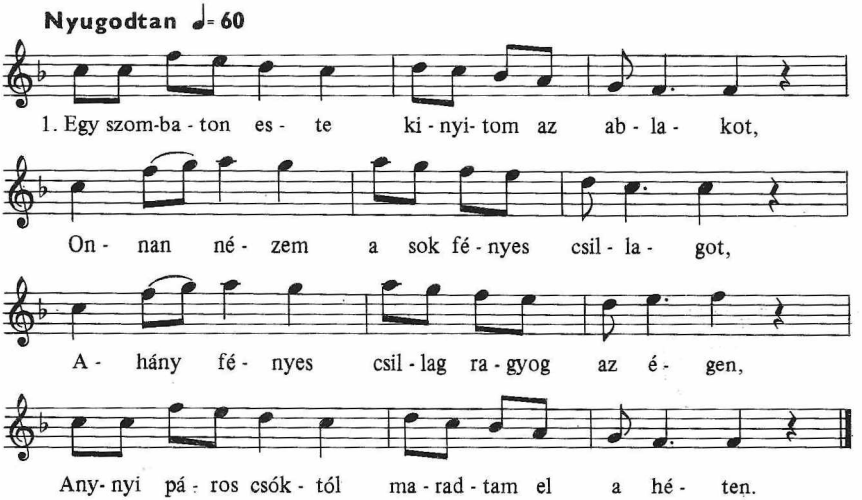

2. Egy vasárnap reggel kimegyek a kiskertbe,
Két virágot szakajtok a kezembe,
Párosával szakajtom a virágot,
Én is párosával csókolom a babámot.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

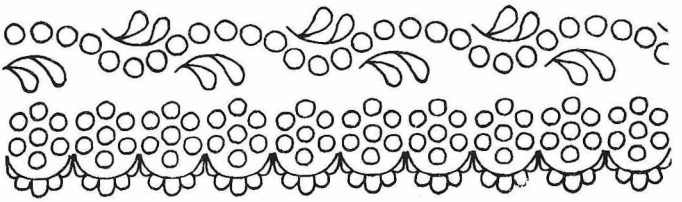

ESIK ESŐ, NAGY SÁR VAN AZ ÚTON

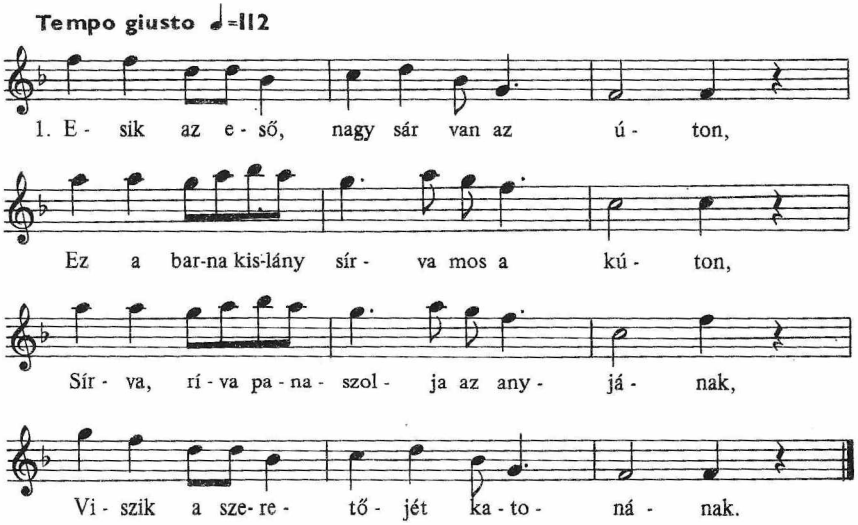

2. Esik az eső az árpatallóra,
Gyere, kisangyalom, ültess fel a lóra,
Gyengék a lábaim, nem bírok ráállni,
Szilaj a csikóm, nem akar megállni.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

A Galga mentén általánosan ismert.

ESTE, ESTE, DE SZÉP SZERELMES ESTE

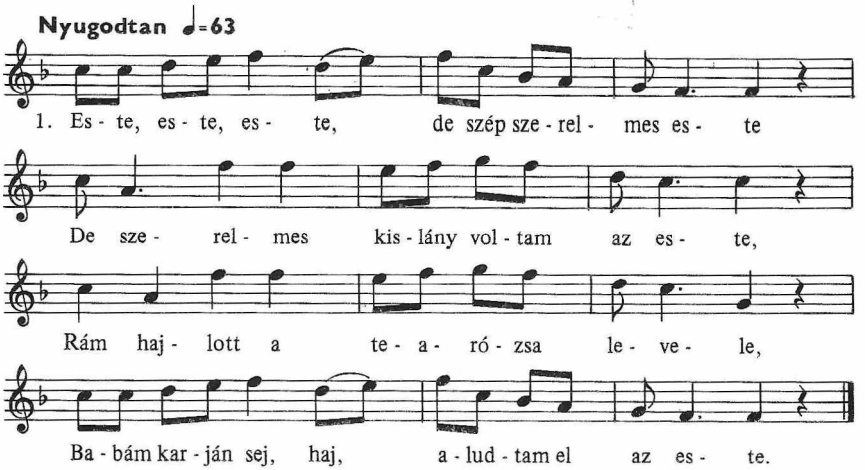

2. Én belőlem sej, haj nem jó csillag lett volna,
Mer' az égen nem jó' ragyogtam volna,
Éjfél tájban ottan hagynám az eget,
Felkeresném sej, haj a régi szeretőmet.

Máté Istvánné sz. Kovács Ilona
(*1904. BAG)

ESTE VAN MÁR, NYOLCAT ÜTÖTT AZ ÓRA

Nyugodtan ♩=72

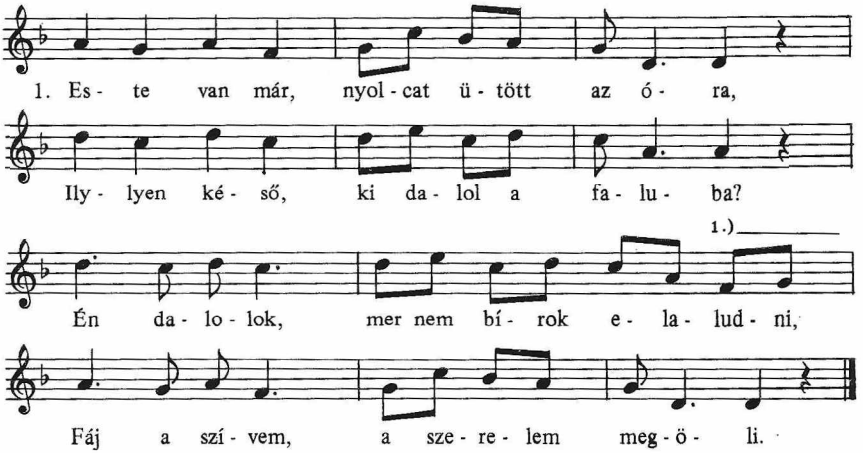

2. Édesanyám de sokat kért a jóra,
Hogy ne menjek késő este sehova,
Nem hallgattam édesanyám intő szavára,
A szeretőm rávitt a csalfaságra.

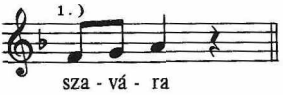

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

ÉDESANYÁM, GYÚJTSON HÁT VILÁGOT

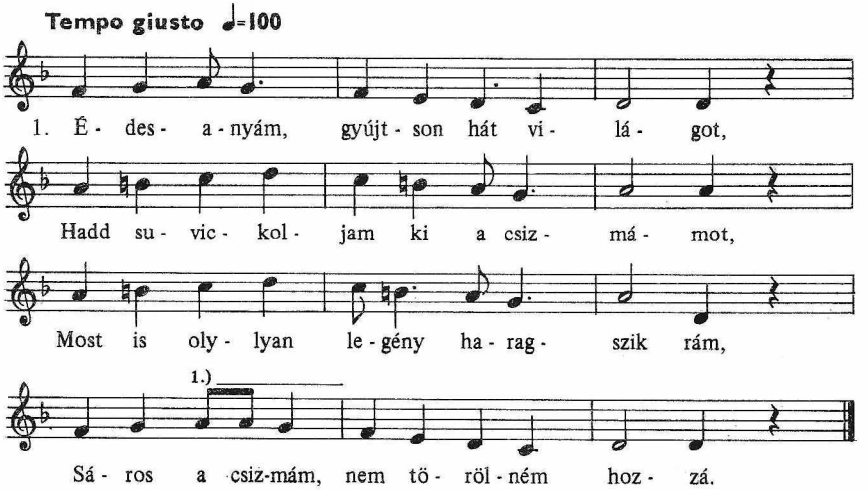

2. Édesanyám engedélmet adott,
Hogy szeretőt kettőt is tarthatok,
Minek kettő, egy is elegendő,
1.) Árva szívem ne búsíjja kettő,

3. Édesanyám ollyan tejet adott,
Amitől a szeretőm elhagyott,
Most is ollyan szeretőm hagyott el,
1.) El sem hagyott, már elfelejtettem.

ism.
Bárcsak ollyan tejet adott volna,
1.) A szerelem köztünk maradt volna.

1.) ♪♩.

özv. Zsíros Ferencné sz. Bankó Viktória
(*1893. GALGAHÉVIZ)

ÉDESANYÁM NEM TUDOK ELALUDNI

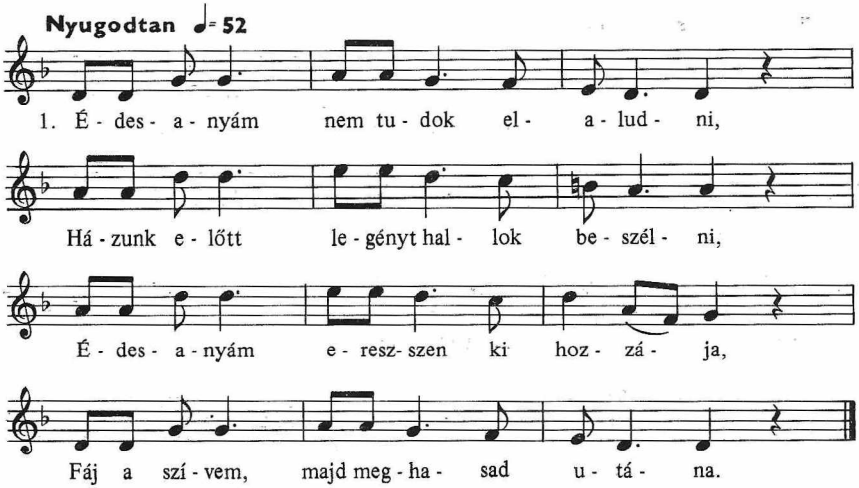

2. Édes lányom, ráérsz te még kimenni,
Ráérsz te még a legénnyel beszélni,
Tudom anyám, jól tudom, hogy ráérek,
Azt is tudom, hogy nem sokáig élek.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

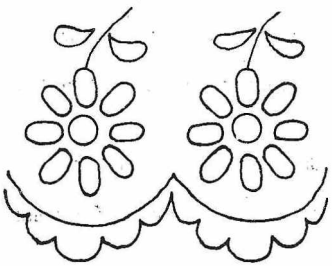

ÉRIK MÁR A BÚZA, SÁRGUL A KALÁSZA

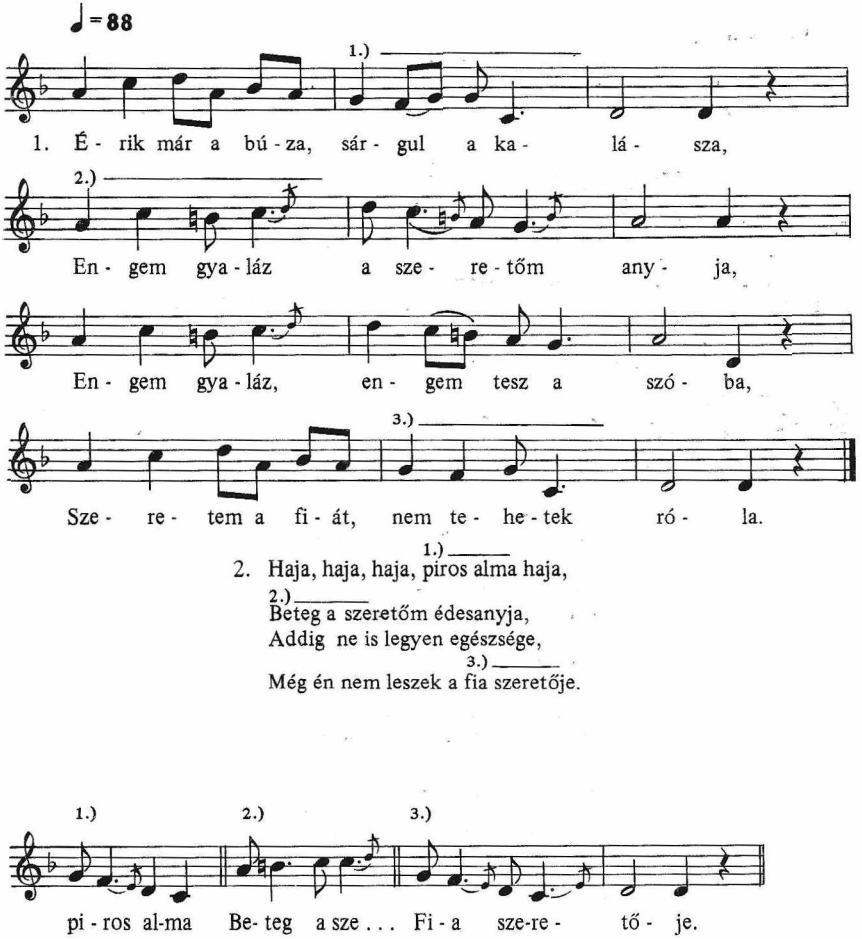

1.)
2. Haja, haja, haja, piros alma haja,
2.)
Beteg a szeretőm édesanyja,
Addig ne is legyen egészsége,
3.)
Még én nem leszek a fia szeretője.

Bata Jánosné sz. Juhász Ilona
(*1914. GALGAHÉVIZ)

FÁJ A FÁNAK, HA A FEJSZE LEVÁGJA

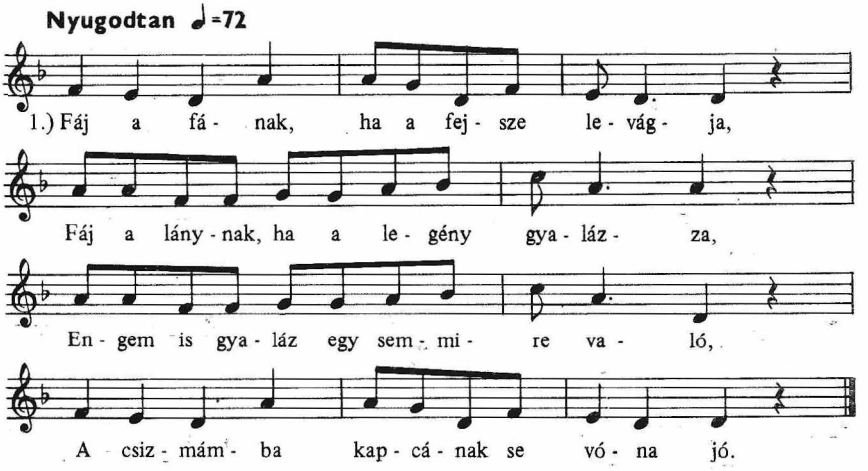

2. Barna legény fene evett vóna meg,
Bár sohase ismertelek vóna meg,
Átkozott vót az az óra, az a ház,
Amelyikbe megismertük mi egymást.

3. Bolond volnék, ha búsulnék, ha sírnék,
Szép Domonyba, hogyha büszkén nem járnék,
Járok is én egy legény bosszújára,
Haragszik, mert nem lettem a babája.

Zdenkó Jánosné sz. Bazsik Erzsébet
(* 1922 DOMONY)

Galgahévízi változat:

1. Kék szallag a gálárisom kötője,
Barna legény annak a megkötője,
♩
Enyimet is megkötötte egy barna,
♪ ♩.
Homlokára göndörödik a haja.

2. Alig várom, hogy a nap lenyugodjon,
Hogy az égen páros csillag ragyogjon,
Ragyogj csillag párosával sokáig,
♪♩.
Kísérj el a szeretőm kapujáig.

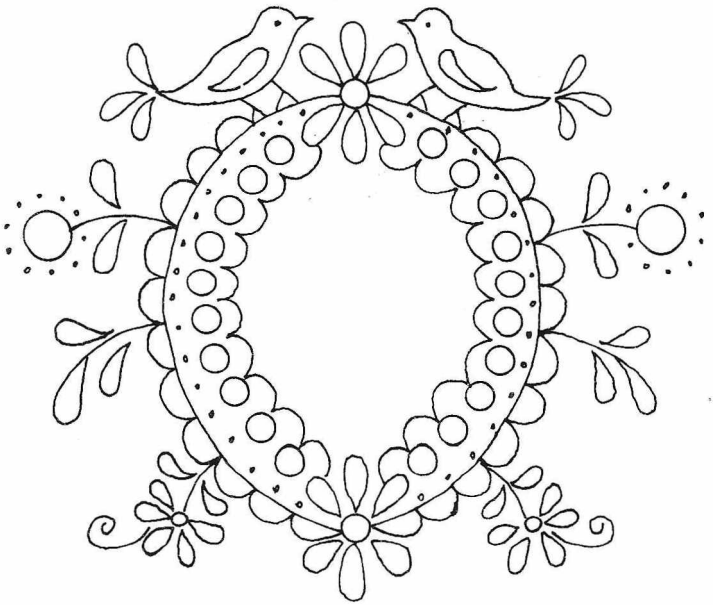

FELJÖTT MÁR AZ ESTHAJNALI CSILLAG

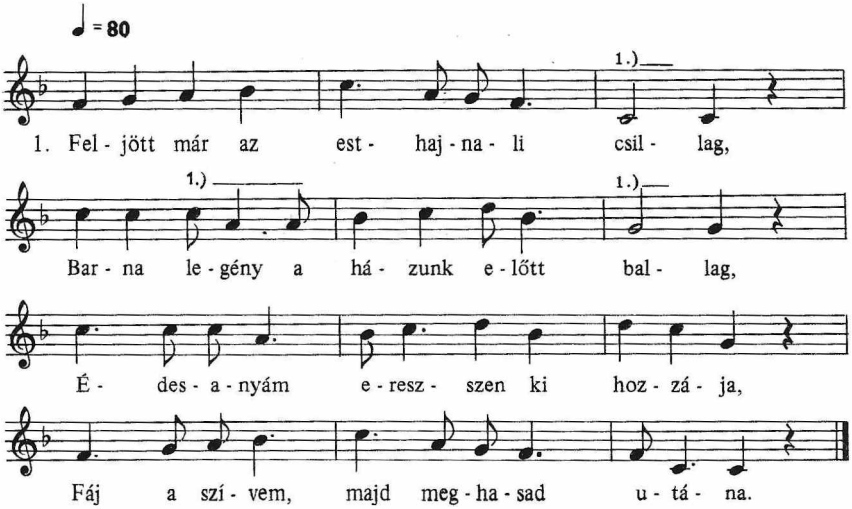

1.)
2. Édes lányom ráérsz te még kimenni,
1.) 1.)
Ráérsz te még a legénnyel beszélni,

Tudom, anyám, jól tudom, hogy ráérek,
Azt is tudom, hogy nem sokáig élek.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

1.)

HA ELMEGYEK A HATVANI VÁSÁRRA

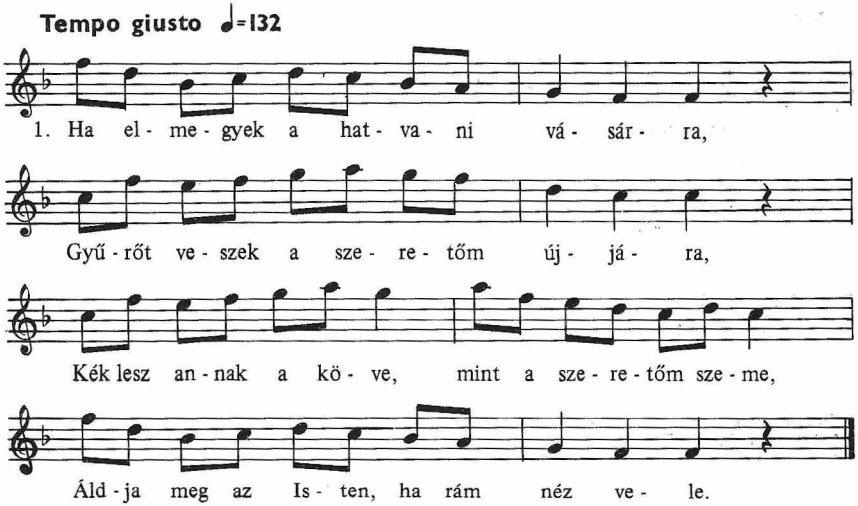

2. Ha bemegyek virágos kiskertembe,
Rálépek a rozmaringnak tövére,
Rozmaringnak ágai nem akar lehajlani,
Nem akar a kisangyalom szeretni.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

A Galga mentén általánosan ismert.

HÁROM CSILLAG VAN AZ ÉGEN SORJÁBA

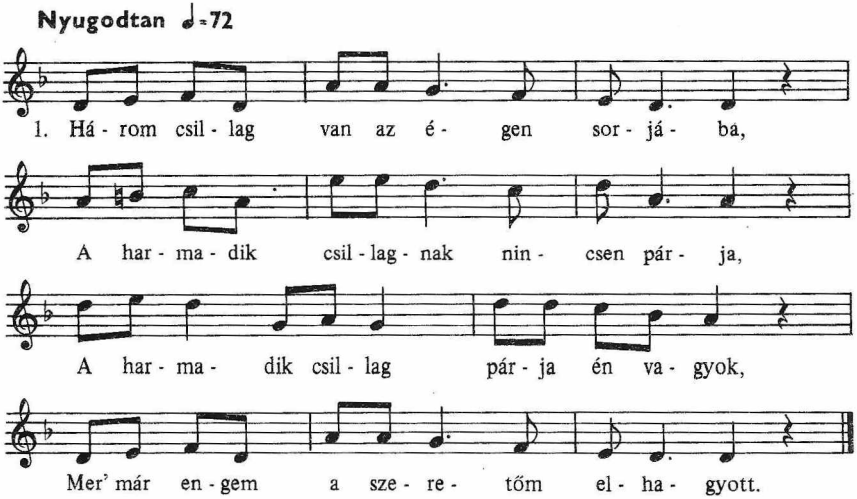

2. Sárgarépát nem jó sűrőn ültetni,
Özvegyasszony lányát nem jó szeretni,
Mer' az a jó anyja mindig hallgatja,
Mit beszél a lánya a kiskapuba.

Magyar Andrásné sz. Csóré Piroska
(*1928. KARTAL)

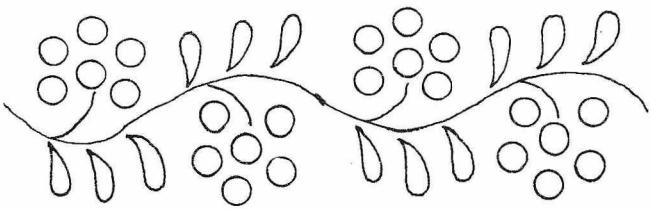

HÁROM SZINE VAN A RÓZSALEVÉLNEK

Nyugodtan ♩=60

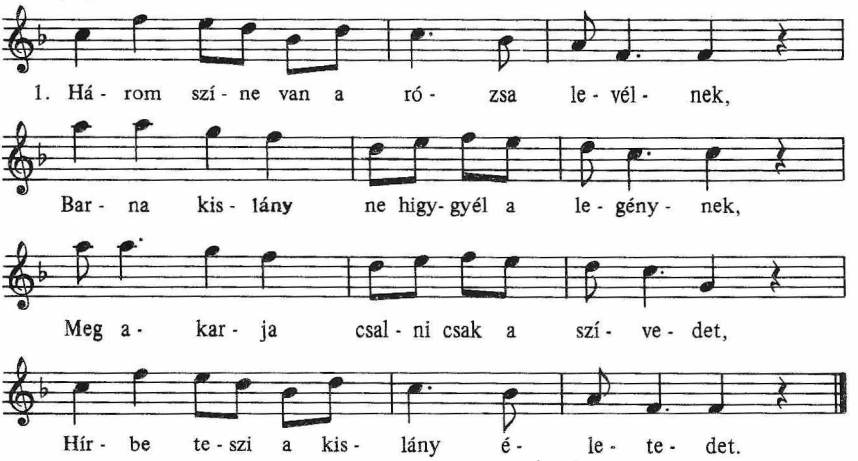

2. Azért, hogy a piros alma gömbölű,
Ez a kislány nem is ollyan gyönyörű,
Ne kösd össze vele az életedet,
Ez fog a sírba letenni tégedet.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

Galgahévízi változat:

1. El kell menni katonának messzire,
Itt kell hagyni a babámat nincs kire,
Terád hagyom legkedvesebb pajtásom,
Éljed vele világodat nem bánom.

2. Visszajöttem legkedvesebb pajtásom,
Add vissza a szeretőmet, sajnálom,
Élted vele világodat idáig,
Én meg élem koporsóm bezártáig.

HÁZUNK ELŐTT TÓVÁ VÁLLOTT A HARMAT

Nyugodtan ♩=60

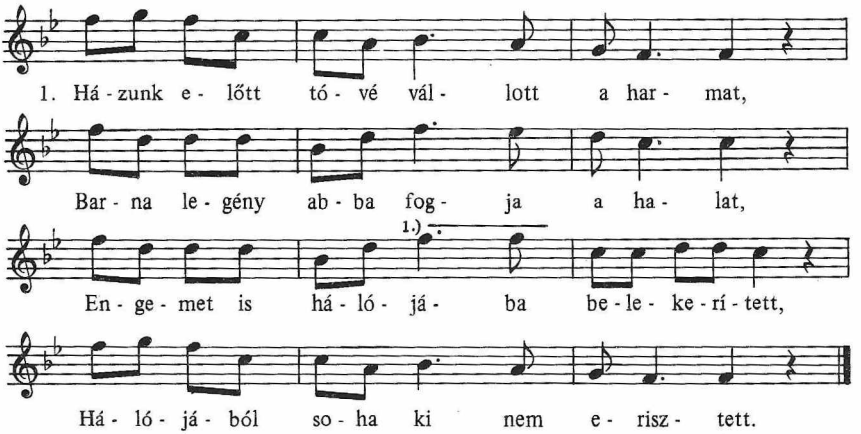

1. Jaj, Istenem minek is teremtettél,
Ha számomra szeretőt nem rendeltél,
1.)
Egész életemen át csak egyet adtál,
Attól is de hamar elválasztottál.

özv. Gregor Ferencné sz. Bajnóci Veronika
(*1923. ZSÁMBOK)

1.) 𝅗𝅥 ‖

IMÁDKOZNÉK, DE NEM TUDOK, HIÁBA

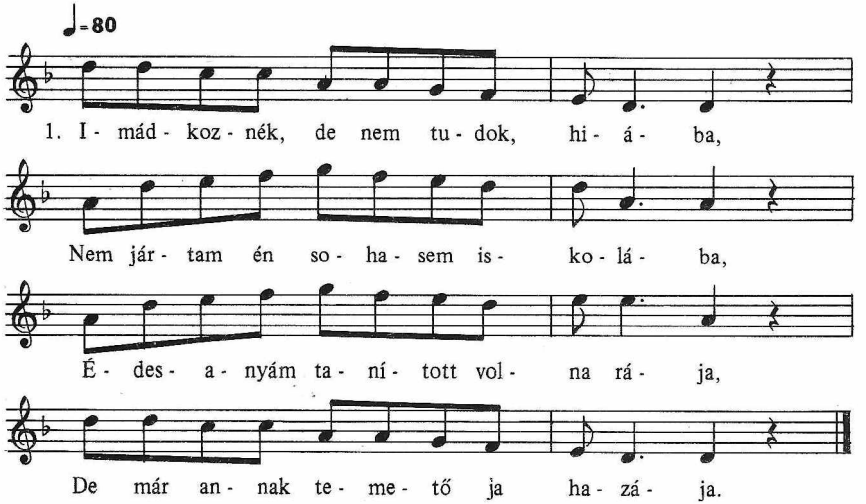

2. Bolond volnék ha búsulnék, ha sírnék,
Nagy Kartalon ilyen büszkén nem járnék,
♩♩
Járok is én egy legény bosszújára,
Haragszik, mert nem lettem a babája.

Gregus Jánosné sz. Tóth Erzsébet
(*1923. KARTAL)

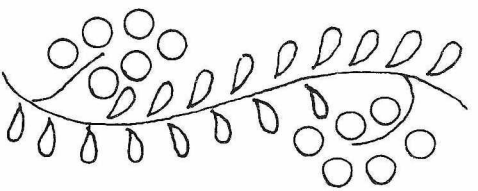

KELET FELŐL JÖN EGY FEKETE FELHŐ

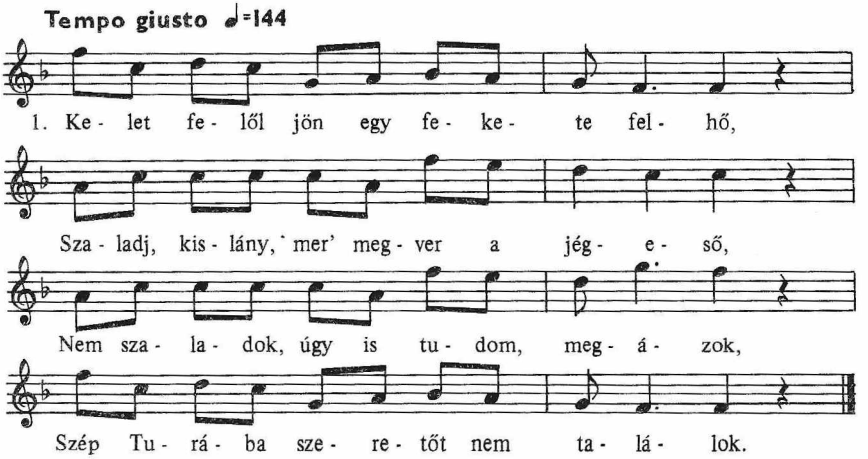

2. Kelet felől jön egy dallos pacsirta,
Ki van annak mind a két szeme sírva,
Szárnya alatt hoz egy gyászos levelet,
Rá van írva, hogy a babám nem szeret.

3. Addig megyek még a szememre látok,
Még egy sűrű erdőre nem találok,
Sűrű erdő közepébe a sírom,
Megüzenem a babámnak, ne sírjon.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

Bagi változat:

1. Fölszántom a piros bagi főutcát,
Vetek bele piros pünkösdi rózsát,
Közepébe magam állok rózsának,
Aki szeret, maj' leszakajt magának.

2. Fölszántom a piros bagi temetőt,
Vetek bele a lovamnak legelőt,
Vetek bele a lovamnak legelőt,
Nékem pedig igaz szívű szeretőt.

ism. Jó az Isten, majd ád az egy nagy esőt,
Nékem pedig igaz szívű szeretőt.

Kartali változat:

1. Jázmin bokor kihajlik az utcára,
Barna legény, viselj gondot reája,
Barna legény arra kérlek tégedet,
Viseld gondját inkább az én szívemnek.

2. Selyemrojtos kendő lobog keblemen,
Drága is volt, úgyis tudom, kedvesem,
Mit kérdezem, nem törődök árával,
Ha fölkötöm, fölér a nagy világgal.

A Galga mentén általánosan ismert

JAJ, DE RÉGEN NEM VÓT ESŐ

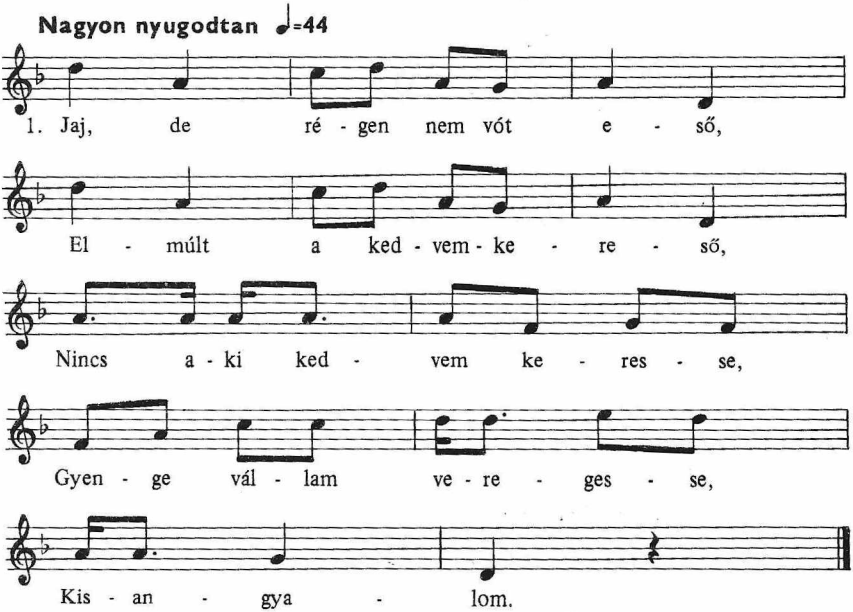

2. Jaj, de régen nem láttalak,
Sehol föl nem találtalak,
Piros orcád el is hervadt,
Mióta nem csókoltalak,
Kisangyalom.

3. Jaj, de régen réges–régen,
Jártam a turai réten,
Isten tudja, járok-e még?
Az ágyadon hálok-e még?
Kisangyalom.

Mester Józsefné sz. Tóth Erzsébet
(*1909. TURA)

KEREK ERDŐ IBOLYÁVAL VAN TELE

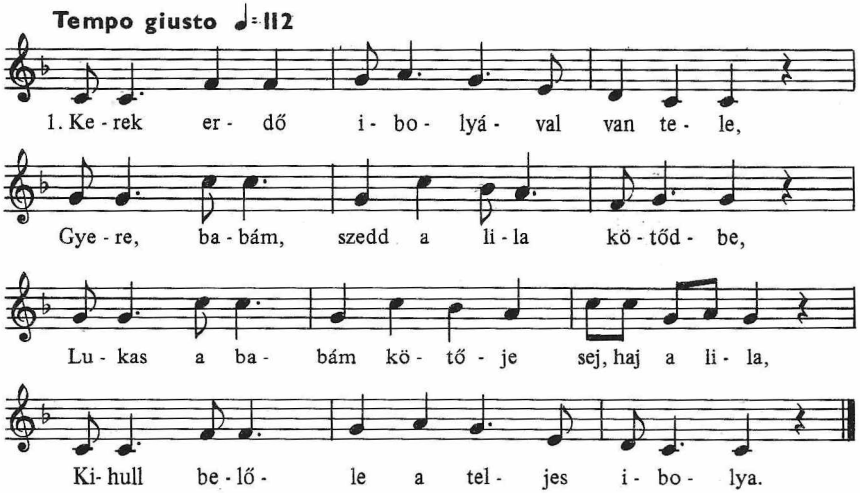

2. Úgy akartalak szeretni, ne tudják,
De az egek rám világosították,
Rám világosította ja szép csillagos ég,
Megállj, babám, majd eszedbe jutok még.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

KICSI VOLTAM, MIKOR ÉN MEGSZÜLETTEM

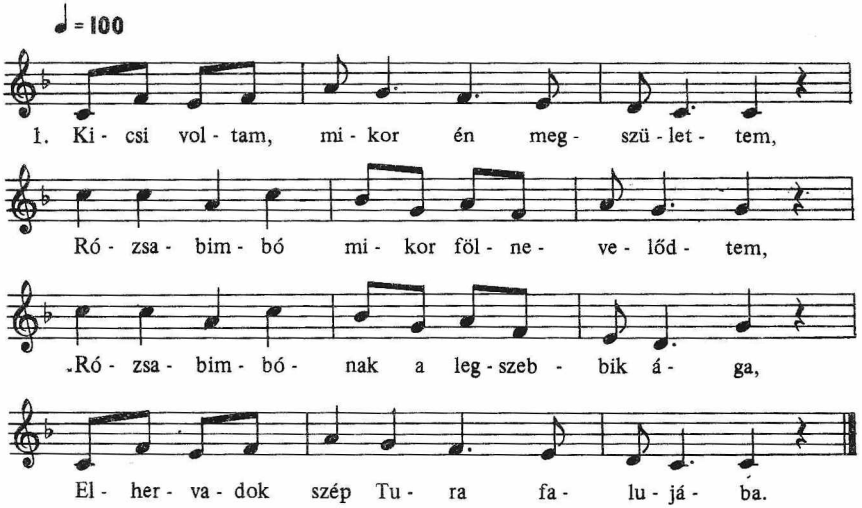

2. Fekete felhőből esik az eső,
Most tudom, hogy nem vagy igaz szerető,
Mert, ha igaz szeretőm lettél volna,
Irigyeimre nem hallgattál volna.

Mester Józsefné sz. Tóth Erzsébet
(*1909. TURA)

MADÁRKA, MADÁRKA

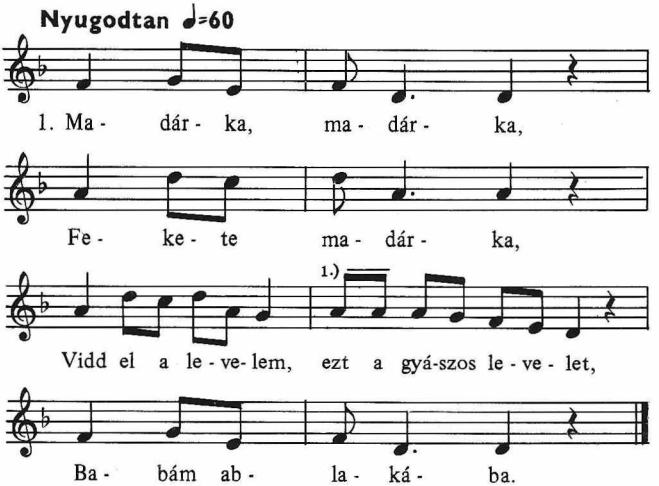

2. Ha kérdi, ki küldte?
Mondd meg, hogy az küldte,
1.)
Kinek bánatába, szíve fájdalmába,
Hasad meg a szíve.

Bohunka Jánosné sz. Szlovák Zsuzsanna
(*1917. DOMONY)

1.) ♩ ‖

NEM JÁROK ÉN PIROS POSZTÓ SZOKNYÁBA

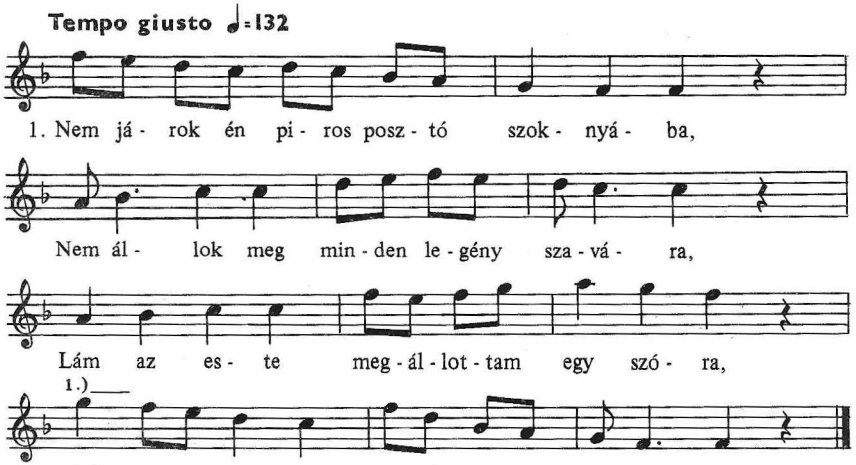

2. Kék szivárvány koszorúzza az eget,
Kit szerettem az az enyém nem lehet,
Irigyeim nem engedik szeretni,
1.)
A jó Isten tudja mér' kell ennyit szenvedni.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

1.)

NEM MESSZE VAN IDE BABÁM TANYÁJA

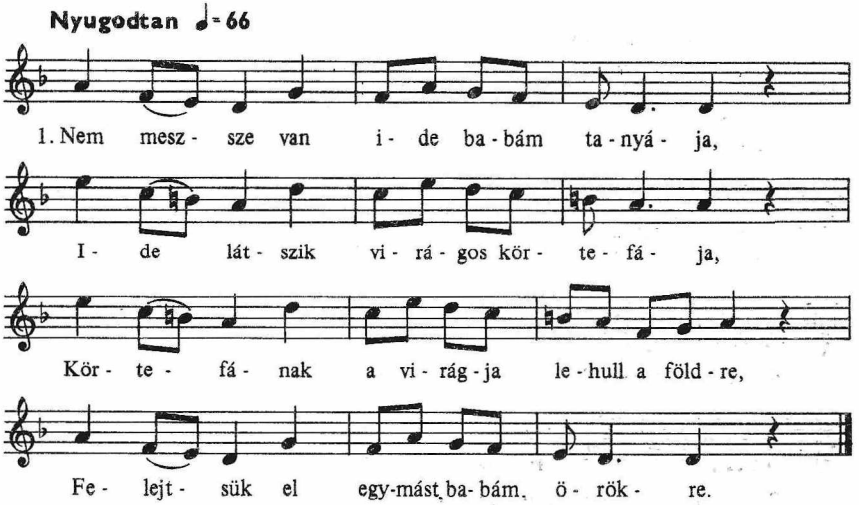

2. Ne tépd le ja piros rózsát, elhervad,
Ne búsítsd a szívemet, mer' meghasad,
Most is ollyan bánat van az árva szívemen,
Mint kőszikla a Budai hegyeken.

Bata Jánosné sz. Juhász Ilona
(*1914. GALGAHÉVIZ)

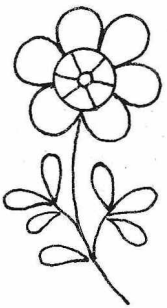

NINCSEN CSILLAG MIND LEHULLOTT A FÖLDRE

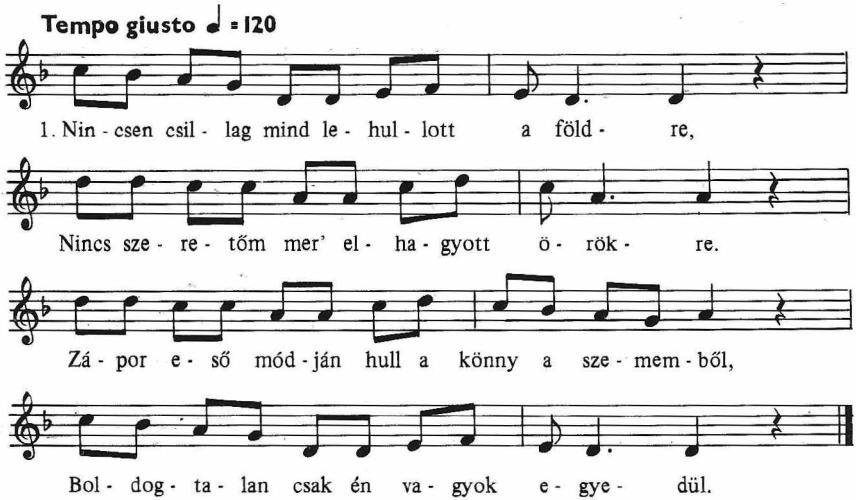

2. Ezt a legényt de meguntam szeretni,
Jegygyűrűjét az ujjamon viselni,
Arra megyek szombat este néki oda'dom,
Köszönöm a jegygyűrűdöt galambom.

3. Nincs szebb rózsa a pünkösdi rózsánál,
Legények közt az én kedves babámnál,
Göndör haját homlokára levágja a szél,
Köszönöm babám, hogy eddig szerettél.

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

Kartal szöveg változat:

A csillagok ha beszélni tudnának,
A legényről mindent bevallanának,
Legényekről mindenfélét bevallanának,
A legények szégyenbe maradnának.

PIROS BAGI NAGY, NAGY HATÁR

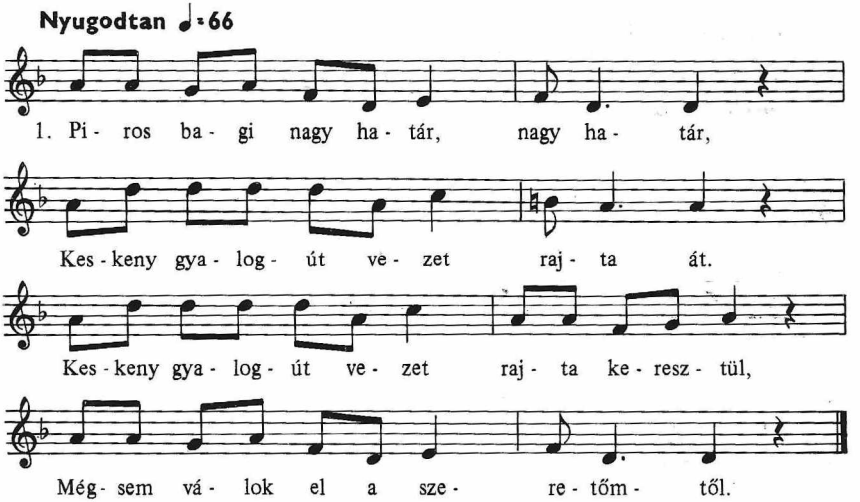

2. Piros bagi nagy határ, nagy határ,
Benne kaszál a babám, a babám,
Allig várom, hogy már a nap lenyugodjon,
Hogy a babám vállamra boruljon.

Gregus Jánosné sz. Tóth Erzsébet
(*1923. KARTAL)

NINCSEN KEDVEM, BABÁM, MER' ELVITTE A FECSKE

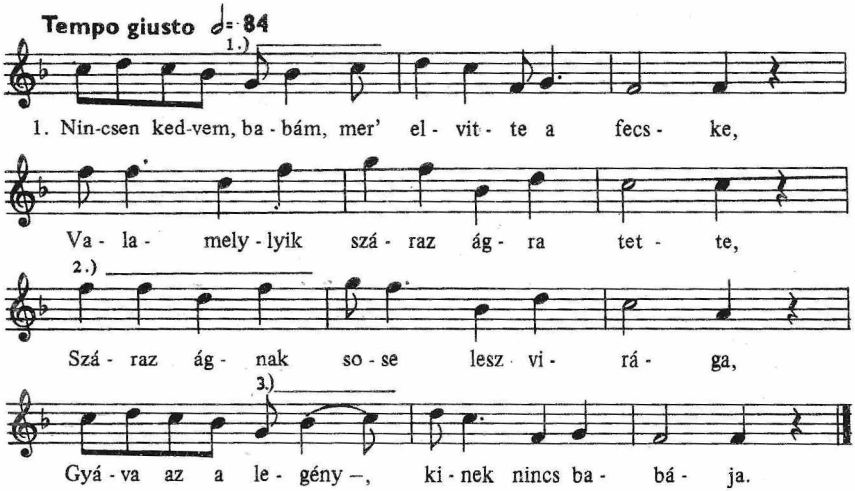

1.) ___ ♩ ♩

2. Nem bánnám, ha mindig szombat este volna,

♪ ♩.

Ha a babám mindig nálam volna,

2.) _____ ♩ ♩ ♪♩.

Kivarrom a nevem az inged elejére,

♩ ♩ ♪ ♩.

Ha fölveszed, babám, csak én jussak eszedbe.

2.) _____ ♩ ♩ ♪♩.

Ism. Fölírom a nevem a szép csillagos égre,

♩ ♩ ♪ ♩.

Ha fölnézöl, babám, csak én jussak eszedbe.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

Galgahévízi változat:

♫ ♪♩. ♩ ♩

Nagy Hévíz faluból ideszállt egy fecske,

♪♩.

Levelet hoz, azt a babám küldte,

♪♩. ♩ ♩ ♪♩.

A levélbe az van beleírva,

3.) _____

Hiába szerettem az enyém nem lesz soha.

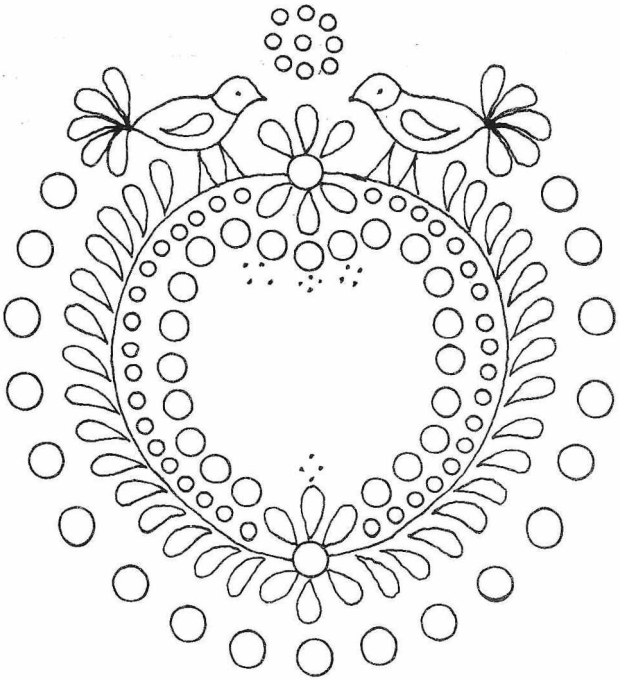

RÓZSÁT ÜLTETTEM A GYALOGÚTRA

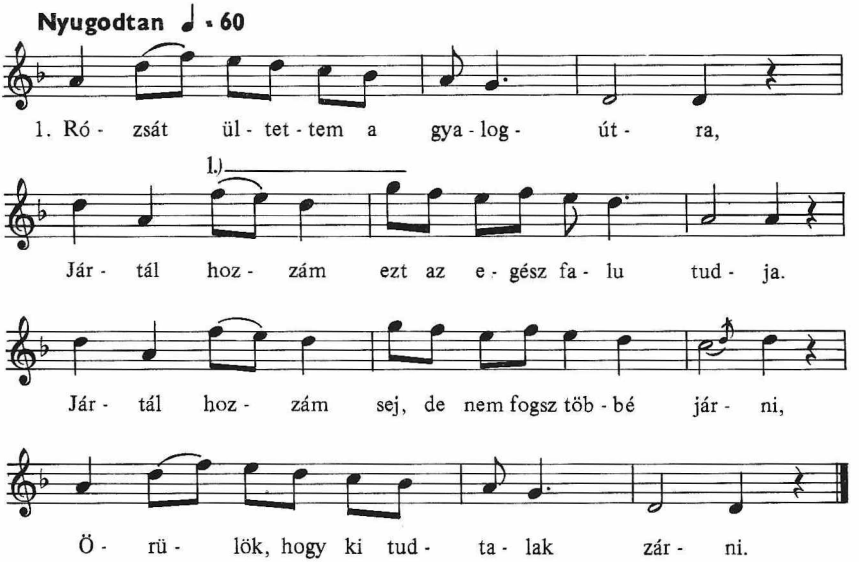

2. Rózsát ültettem a gyalog útra,
1.)
Úgy szerettelek babám, csak az Isten tudja,
Megtagadom érted apámot, anyámot,
Árván mégse hagyom a babámot.

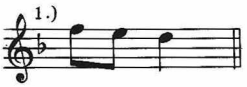

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

SÁRGABÉLŰ GÖRÖGDINNYE REPEDJ MEG

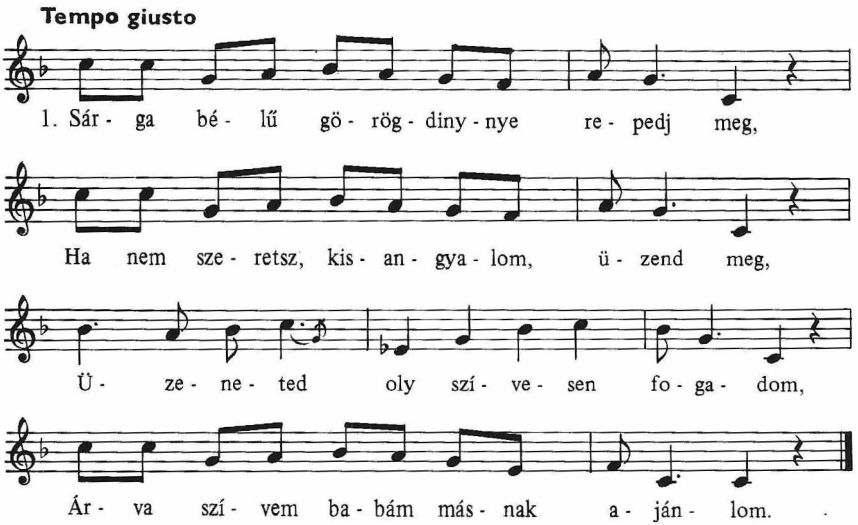

2. Sárgabélű görögdinnye, ha kikel,
A levele a földet borítja el,
Levelivel a földet elborítja,
Babám neve katonának van írva.

3. Sárgadinnye nem egyez a göröggel,
A te szíved nem egyez az enyémmel,
Mer' a tied csalfasággal van tele,
Megcsalná az enyémet, ha lehetne.

Kocsi Örzse
(*1888. TURA)

Bartók Béla gyűjtése
(Bartók: A magyar népdal 233. sz.)

SÁRI VIRÁG DE SÁRGA, DE SÁRGA

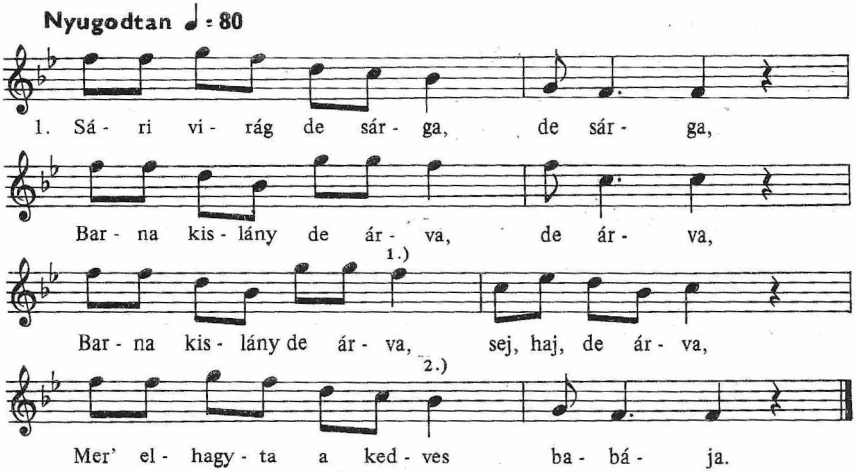

2. Sári virág koszorú, koszorú,
Barna kislány szomorú, szomorú,
Barna kislány szomorú, sej, haj, szomorú,
2.)
Elhervadt a sári virág koszorú.

3. Elmegyek én elmegyek messzire,
Elmegyek a nagy világ végére,
1.)
Bánatimot elmondom egy dallos madárnak,
Dalolja el az egész világnak.

4. Kiesett a kendő a kezemből,
Kitagadott babám a szívéből,
Nem foglak a szívembe téged hordani,
Mégis fogok szeretőt tartani.

1.)2.)

özv. Gregor Ferencné sz. Bajnóci Veronika
(*1923. ZSÁMBOK)

SEJ, HAJ, SÁRGÁRA VAN A MI HÁZUNK MESZELVE

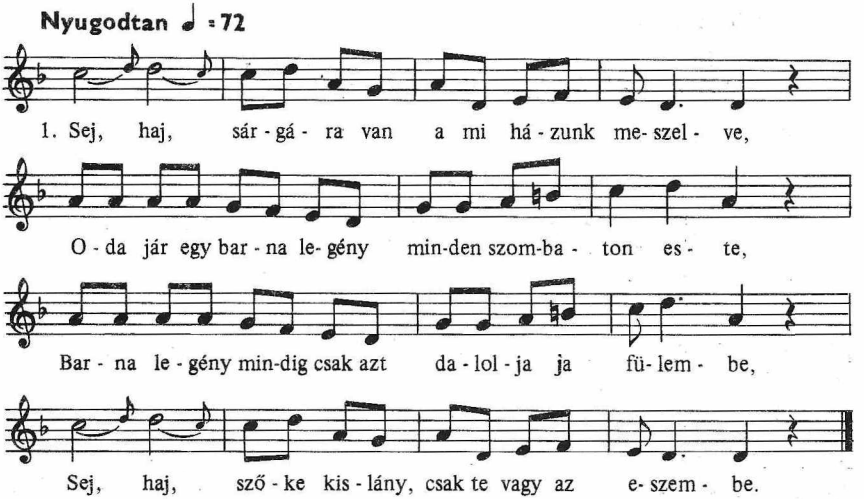

2. Sej, haj, árva vagyok, de nem igazi árva,
Nem igazi édesanya szült engem a világra,
Árvaságom még az ég is, még a föld is siratja,
Sej, haj, sötét felhő a kék eget borítja.

Magyar Andrásné sz. Csóré Piroska
(*1928. KARTAL)

SEJ, SZOMBAT ESTE KINYITOM AZ ABLAKOT

Nyugodtan ♩ = 60

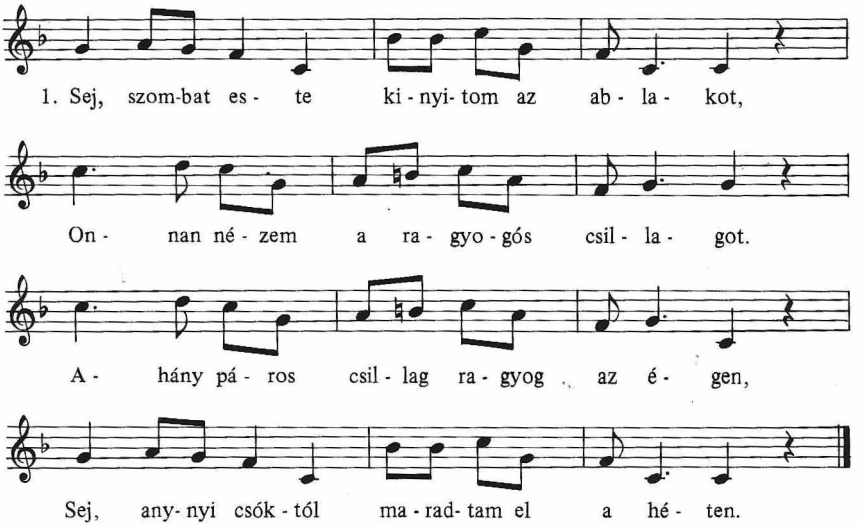

2. Sej, elmennék én tihozzátok egy este,
Ha az anyád az ablakon nem lesne,
Ugy sem tennék kisangyalom egyebet,
Sej, a válladra hajtanám a fejemet.

özv. Gregor Ferencné sz. Bajnóci Veronika
(*1923. ZSÁMBOK)

SŰRŰ SÖTÉT FELHŐK VÁNDOROLNAK AZ ÉGEN

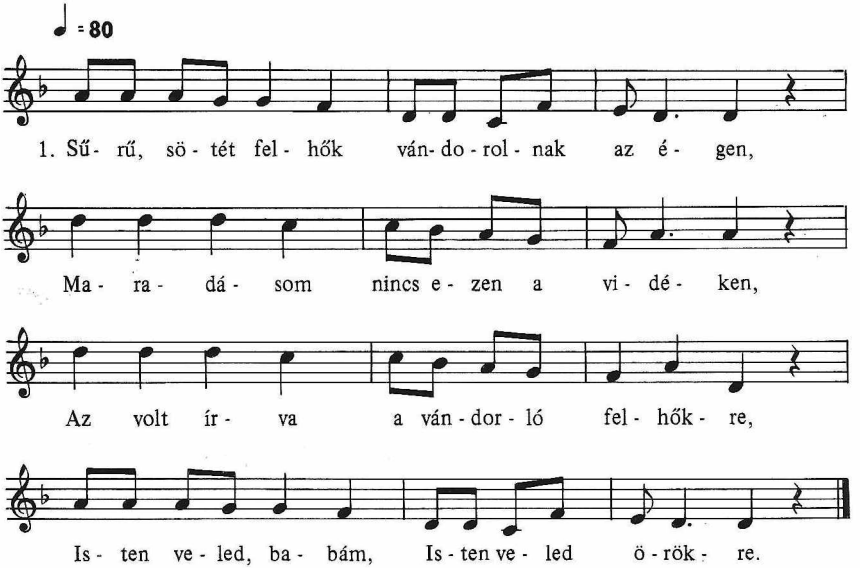

2. De nagy szomorúság ért engemet vasárnap,
Más kislánnyal hirdették a babámat,
Még pénteken nem hittem el valóba,
Hogy mi ketten, babám, nem megyünk a templomba.

Huszár Mihályné sz. Svehla Mária
(*1924, DOMONY)

SZÉPEN ÚSZIK A VADKACSA A VIZEN

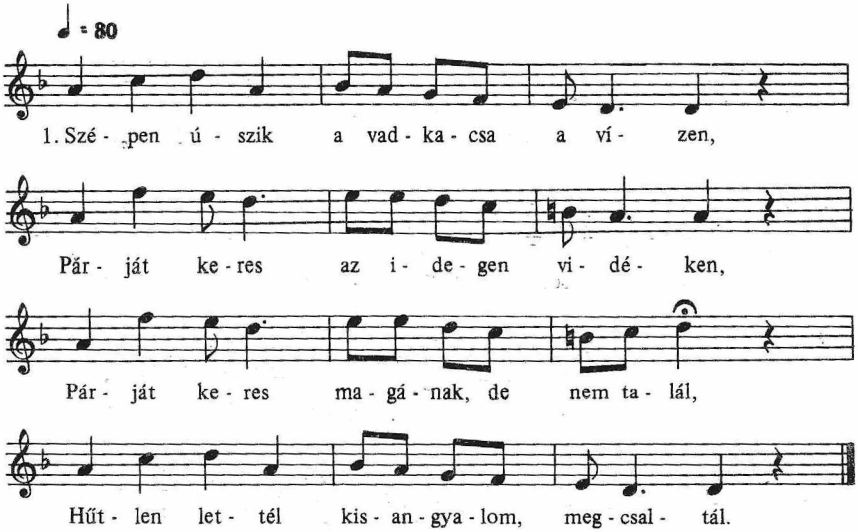

2. Van egy gyűrőm, arany gyűrőm karika,
A szeretőm vette nékem zálogba,
Visszaadom azt a gyűrőt mit adtál,
Egy pár csókkal nekem adós maradtál.

Gregus Jánosné sz. Tóth Erzsébet
(*1923. KARTAL)

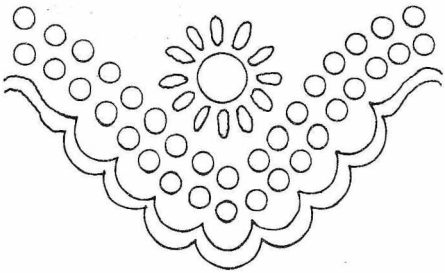

VÁLOGATOTT BÚZÁT ESZIK A GALAMB

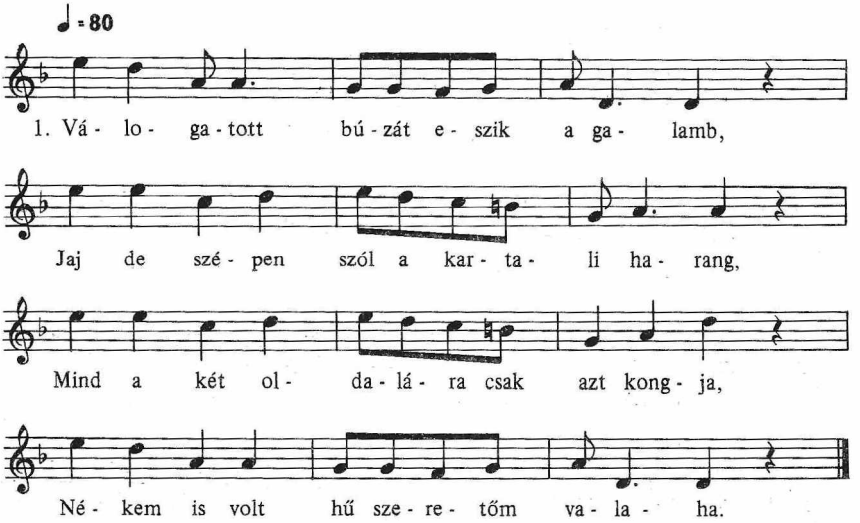

2. Nékem is volt hű szeretőm, de már nincs,
Mer elvitte a kartali nagy árvíz,
Kilenc éve, amióta halászom,
De az én szép szeretőm nem találom.

3. Tizedikbe kifogtam a kendőjét,
Négy sarkába belevarrtam a nevét,
Közepébe búbánatot rakattam,
Jaj, Istenem, de árvának maradtam.

Magyar Andrásné sz. Csóré Piroska
(*1928. KARTAL)

VÁRNI, VÁRNI BABÁM

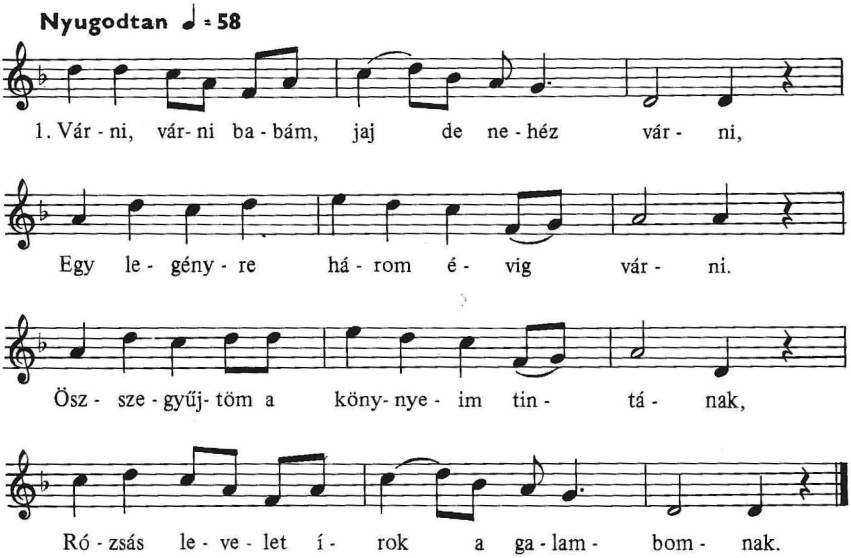

2. Várni, várni babám jaj de nehéz várni,
Száraz fának zöldelését várni,
Száraz fának sosem lesz virága,
Árva vagyok babám, jaj de nagyon árva.

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

VISZI A VÍZ A HÉVIZGYÖRKI RÉTET

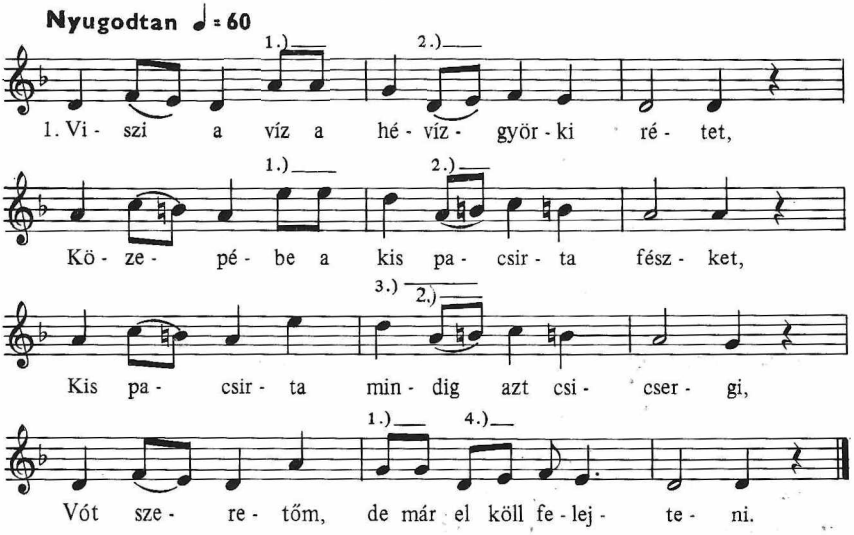

2. Viszi a víz a hévízgyörki rétet,
Közepébe a slingölt zsebkendőmöt,
3.)
Édesanyám kihalászom a kendőmöt,
Vele együtt a rég elhagyott szeretőmöt.

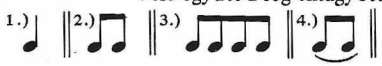

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

Kartali változat:

1.) 2.)
1. Ez a kislány csak addig tearózsa,
2.)
Míg a legény jár el az udvarába,
2.)
De mikor már lány jár a legény után,
1.)
Elhervad, mint ősszel a rozmaringszál.
1.)
2. Zöld búzába keskeny a gyalogút,
1.)
Az én babám jaj de hamar rám únt,
Ugyan babám, hogy tudtál megúnni.
1.) 4.)
De igazán tudtalak szeretni.

A Galga mentén általánosan ismert.

GALGA MENTE

Acsa
Püspökhatvan
Galgagyörk
Váckisújfalu
Verseg
Galgamácsa
GALGA
Vácegres
Iklad
Kartal
Veresegyház
Aszód
Hatvan
Domony
Hévizgyörk
ZAGYVA
Szada
Gödöllő
Bag
Galgahéviz
Tura
Boldog
Zsámbok
0
10 km

III. VEBUNK DALLAMOK

Galgahévíz – Első világháború

AZ ASZÓDI SOROZÓRA SÜT A NAP...

Tempo giusto ♩ = 120

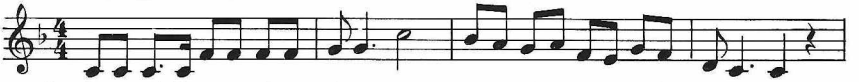

1. Az a- szó-di so-ro-zó- ra süt a nap, meg-jöttek a vi- zi- tá- ló nagyu- rak,

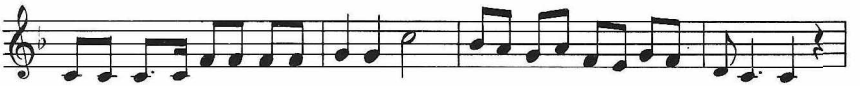

So-roz-zák a le- gé-nye-ket sor- já - ba, Sok kislánynak lesz ka-to-na ba-bá - ja.

En - gem babám ne si - rass, Ér -tem könnyet ne hul - lass,

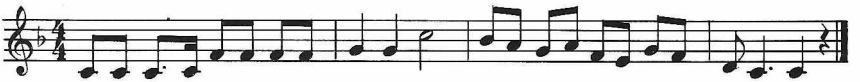

Be-ír - ták a ne-ve-met a nagy könyvbe, három év-ig ki sem húzzák be-lő - le.

2. Piros bagi bíró háza de magos, körös-körül kilenc zsalugáteros,
Tizediken maga les ki a bíró, no legények itt van már a behívó,
Engem anyám ne sirass, értem könnyet ne hullass,
Beírták a nevemet a nagy könyvbe, Galga vize se mossa ki belőle.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

A Galga mentén általánosan ismert.

BARNA KISLÁNY HA BEMEGY A KOCSMÁBA

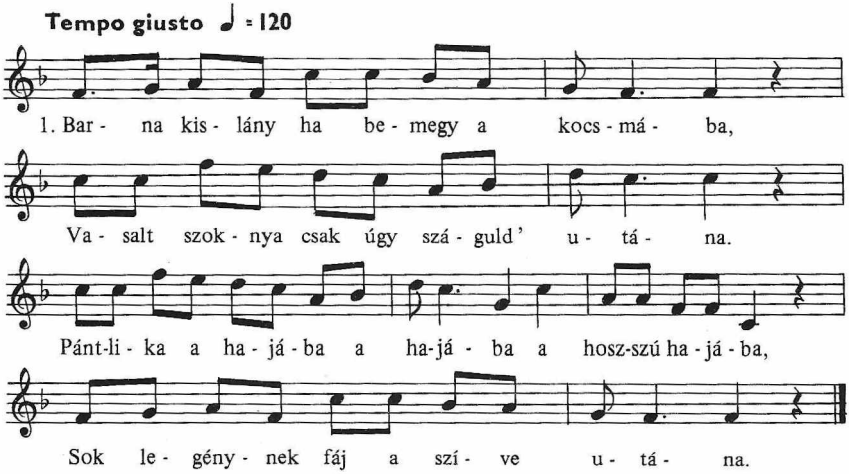

2. Barna legény, ha kimegy a határba,
Estére a fertály földet kiszántja,
♩ ♩
Ollyan büszkén forgatja az ostorát, a jeges ostorát,
Két karjával öleli a babáját.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

FECSKE MADÁR SZÁLLOTT A VASÚTRA

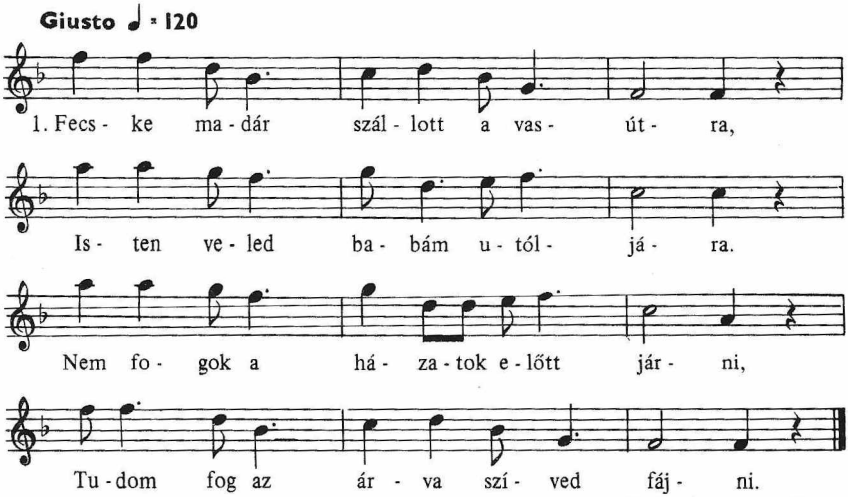

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

2. Fecske madár szállot a tetőre,
Elvitte a gyűrűm a csőrébe,
Fecske madár hozd le a gyűrűmet,
Sajnálom a régi szeretőmet.

Galgahévízi szöveg változat:

Fecském, fecském, hol jártál az este?
Láttad-e a szeretőmet valamerre?
Láttam bíz én a házatok előtt járni,
Elkezdett az árva szívem fájni.

2. Árpa, árpa de rövid a szára,
A szeretőm jaj, de nagyon árva,
Megmutatom nem soká lesz árva,
Szüret után én leszek a párja.

A Galga mentén általánosan ismert

EL KELL A FŰNEK SZÁRADNI...

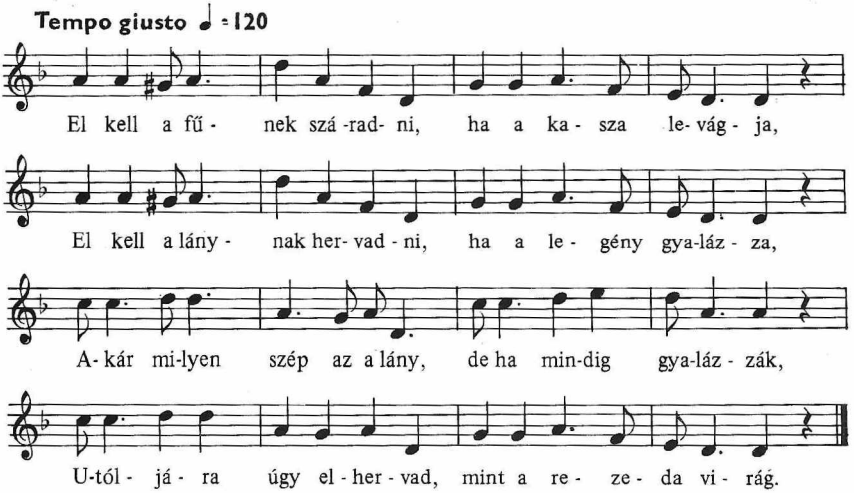

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

A Galga mentén általánosan ismert.

KÁRPÁTOKBA' MEGFÚJJÁK A TROMBITÁT

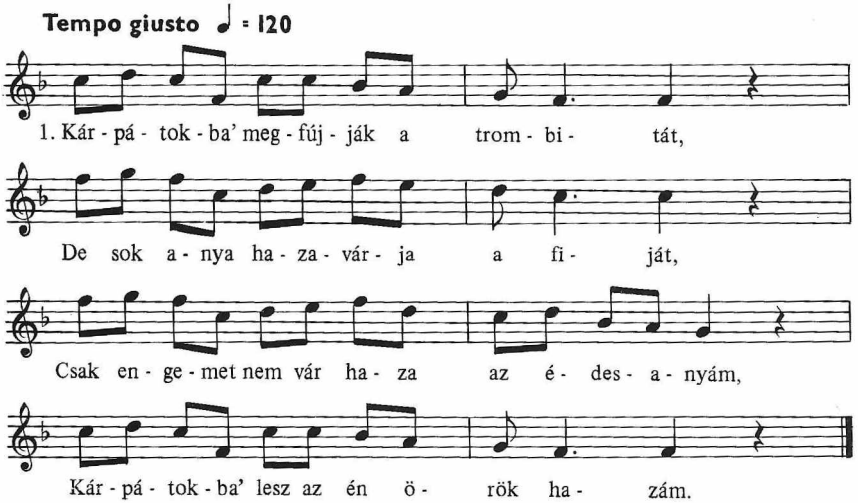

2. Édesanyám, ha föl akarsz keresni,
Kárpátoknak hegyaljára gyere ki,
Megtalálod síromat a kőszikla alatt,
Édesanyám, kisirathadd magadat.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

Hévízgyőrki változat:

1. Lányok, lányok ne higgyetek ♩ ♩ senkinek,
Csak a világoskék szemű legénynek.
Mer' a világoskék szemű legény nem csal meg,
Babájának az igazat mondja meg.

2. Lányok, lányok néktek terem a rózsa,
Legényeknek a savanyú uborka,
Akkor lesz a legényeknek csuhaj,jó világ,
Majd ha kinyílik az uborkavirág.

KIMENTEM A SELYEM RÉTRE KASZÁLNI

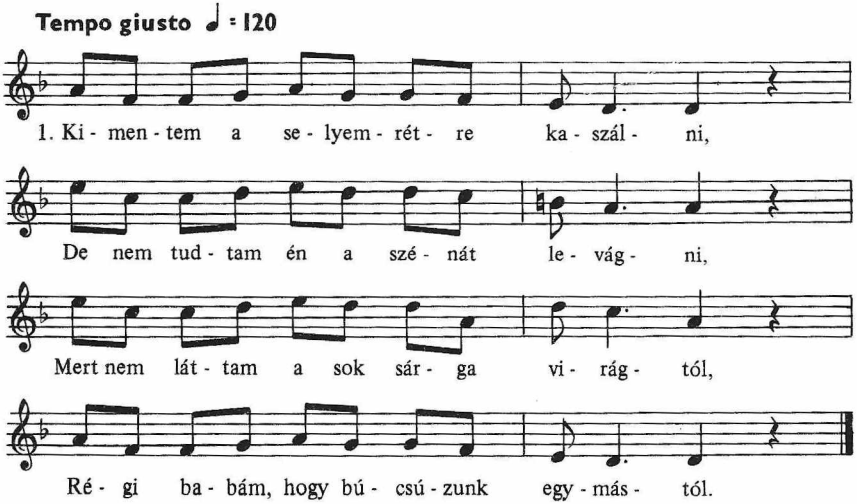

2. Piros Bagon nincs több kislány csak három,
Az is elment markot szedni a nyáron,
Kék pántlika van a karcsú derekán,
Jaj de szépen hajlik a marok után.

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

LÁNGBA VAN A SEBES GŐZÖS ELEJE

Tempo giusto ♩ = 120

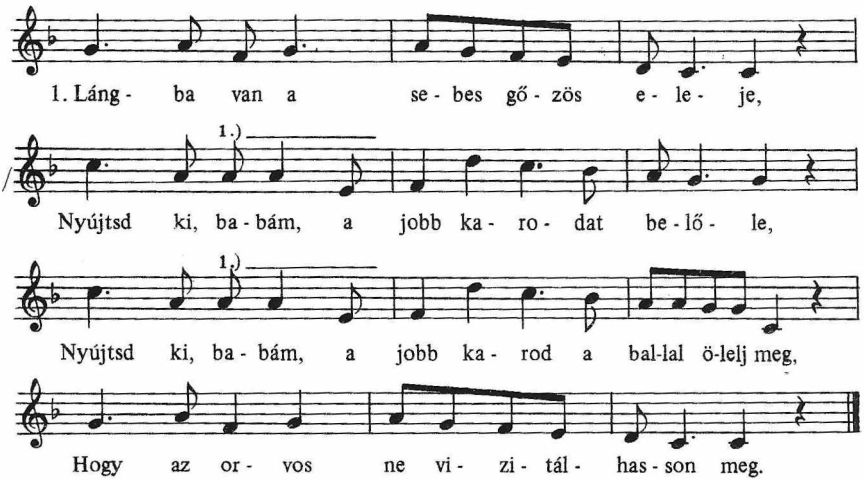

2. Lányok, lányok, ne higgyünk a legénynek,
Két színe van, mint a nyárfa levélnek,
Mert a legény ollyan, mint a jeges havas tó,
Rásüt a nap, leolvad róla ja hó.

Tóth Lajtos Mihályné sz. Tóth Gáspár Julianna
(*1896. TURA)

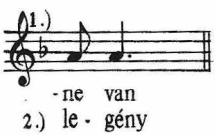

LEÉGETT AZ ASZÓDI KASZÁRNYA

Tempo giusto ♩ = 120

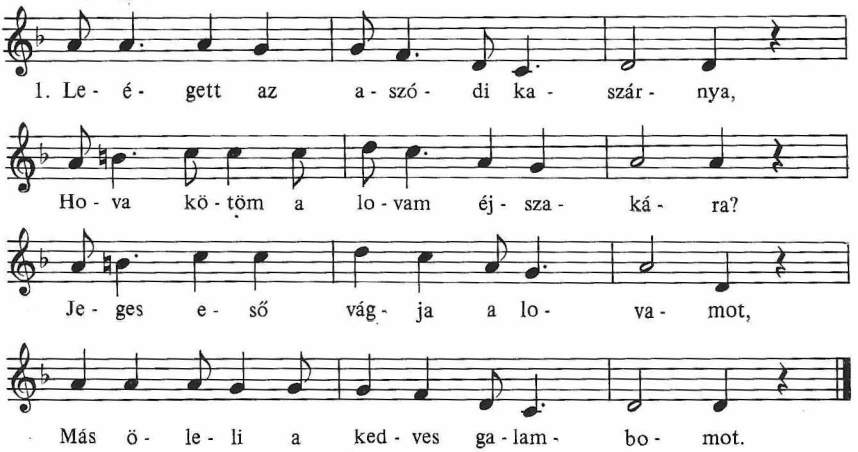

ism. Más öleli, csókolja kedvére,
Én meg csak úgy sírok keservembe,

2. Búza, búza, de szép tábla búza,
Közepibe van egy rezgő nyárfa,
Rezgő nyárfa válik a levelétől,
Én is válok a kedves szeretőmtől.

3. Lányok, lányok ti turai lányok,
Közületek csak egyet sajnálok,
Ha az az egy köztetek nem volna,
Elválásom százszor könnyebb volna.

♩ ♩ ♪♩. ♩ ♩ ♩ ♩
4. Elmondhatom; Istenem, Istenem,
♩ ♩ ♪♩.
Gyászba borult az egész életem,
♩ ♩ ♪♩. ♪♩.
Gyászba borult felettem az ég is,
♩ ♩
Elhagyott a régi szeretőm is.

♩ ♩
5. Lányok, lányok, ti turai lányok,
♩ ♩ ♩ ♩
Vessen lángot az alsó szoknyátok,
♪♩.
Az is azért vessen piros lángot,
♩ ♩
Árva szívem sokszor megcsaltátok.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

Domonyi változat:

♪♩. ♩ ♩ ♩ ♩
1. Anyám, anyám, kedves édesanyám,
♪♩.
De szomorú vasárnap délután,
♩ ♩ ♪♩.
Házunk előtt szépen muzsikálnak,
♪♩.
Engem pedig visznek katonának.

♪♩. ♩ ♩
2. Ne vigyenek engem katonának,
♩ ♩ ♪♩. ♪♩.
Meghasad a szíve a babámnak,
♩ ♩ ♪ ♩. ♪♩. ♩ ♩
Meghasad a babám gyenge szíve,
♪♩. ♪♩. ♩ ♩
Ha engemet elrabolnak tőle.

A Galga mentén általánosan ismert.

Kartali változat:

♩ ♩ ♪ ♩. ♩ ♩

1. Édesanyám ollyan vizet adott,

♩ ♩

Amitől a szeretőm elhagyott,

♩ ♩ ♪♩. ♩ ♩

Most is ollyan szeretőm hagyott el,

♩♩ ♪♩.

Kit még élek, sosem felejtek el.

♩ ♩ ♩ ♩

2. Nézlek, nézlek, de hiába nézlek,

♩ ♩♩ ♩ ♩ ♩ ♪♩.

Nem való vagy nékem szeretőnek,

♩ ♩

Te gazdag vagy, én meg szegény vagyok,

♪♩. ♪ ♩.

Így hát babám, nem a tied vagyok.

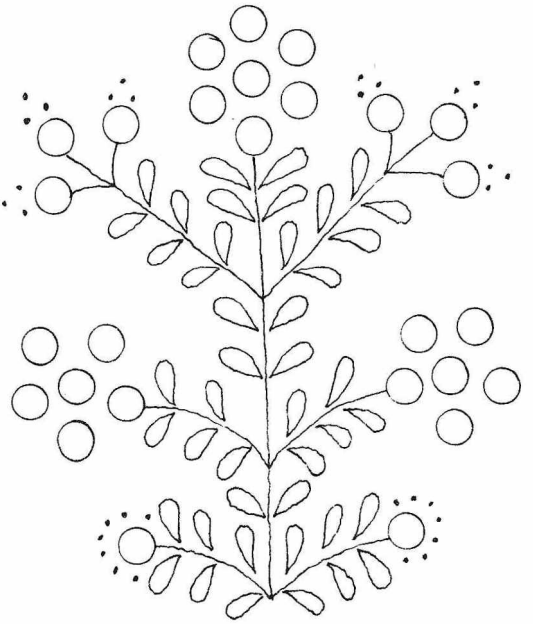

MÁR ÉNNÉKEM A FALU AZ IRIGYEM

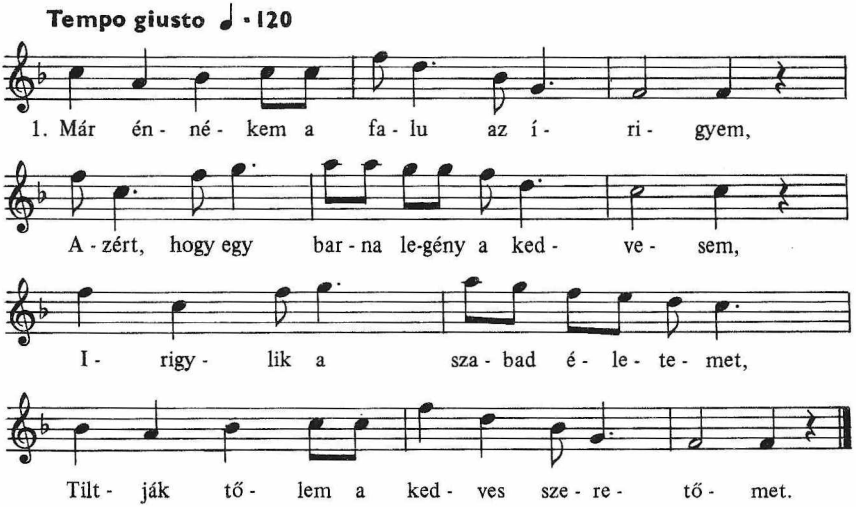

2. Eperfának zöldel a levele,
A babámnak meghült a szerelme,
Nem csak meghült, hanem el is hagyott,
A szívemre nagy bánatot hozott.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

MINEK VAN A CSENDŐR A FALUBA

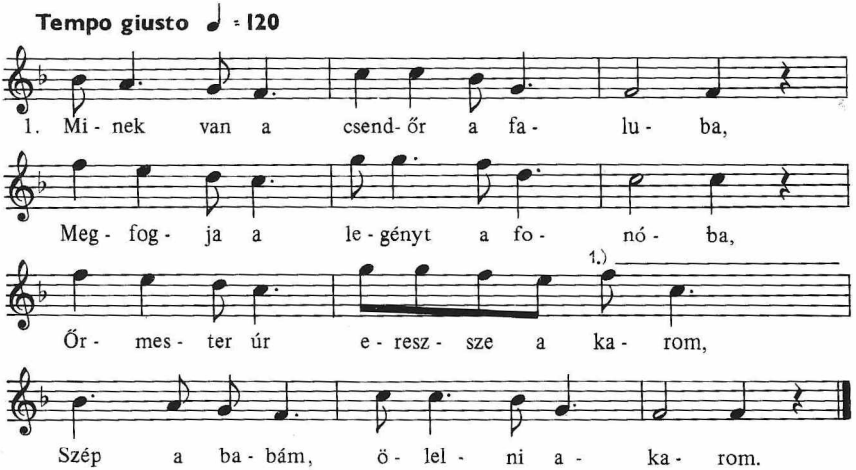

2. Minek nékem szombat estét várni,
Nem jön engem senki vígasztalni,
Vígasztalom magam ahogy lehet,
Sajnálom a régi szeretőmet.

Tóth Lajtos Mihályné sz. Tóth Gáspár Julianna
(*1896. TURA)

Domonyi változat:

1. Esik eső, nagy sár van az úton,
Barna kislány sírva mos a kúton,
Sírva mondja az édesanyjának,
Szeretőmet viszik katonának.

2. Ne sírj lányom, ne sírj a faluba,
Maradt legény még a te számodra,
Maradt, anyám, én azt nem szeretem,
Gyászba borult az egész életem.

3. A szeretőm anyja az üzente,
Hogy a fiát nem nékem nevelte,
Egye meg a válogatós fene,
Csúnya a fia, mit válogat benne.

Bagi változat:

1. Vékony a nád, lehajlik a földre,
Sír a babám, elhallik messzire,
Elhallik a svaromléniára* * harcvonal, tűzvonal
Megszabadulok, babám, nem sokára.

2. Megszabadulok, meg is házasodok,
Azt veszek el, akit én akarok,
Elveszem a falu legszebb lányát,
Kivel töltöttem el sok éjszakát.

3. Sok éjszakát, sok számos estéket,
Verje meg az Isten a menyecskéket,
A lányokat soha meg ne verje,
legényeket a pokolba kergesse.

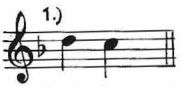

Bagi, domonyi változatnál.

A Galga mentén általánosan ismert

SEJ, DOMONY FALU ESZEMBE SE VOLNA

♩ = 120

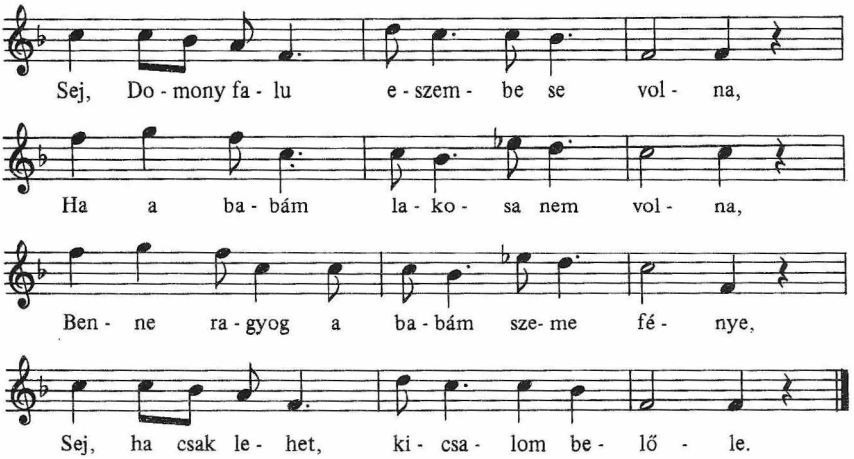

2. Sej, Domony falu körül van kerítve,
Ollyan könnyen kimegyek belőle,
Benne hagyom a híremet, nevemet,
Sej, benne hagyom a kedves szeretőmet.

3. Sej, felszállott a kakas a meggyfára,
Kukorékol hajnal hasadtára,
Hajnal hasad, fényes csillag ragyog,
Sej, én még most is a lagziba vagyok.

Bohunka Jánosné sz. Szlovák Zsuzsanna
(*1917. DOMONY)

A Galga mentén általánosan ismert

SEJ, HAJA, HAJA LEMEGYEK AZ ALFÖLDRE KASZÁLNI

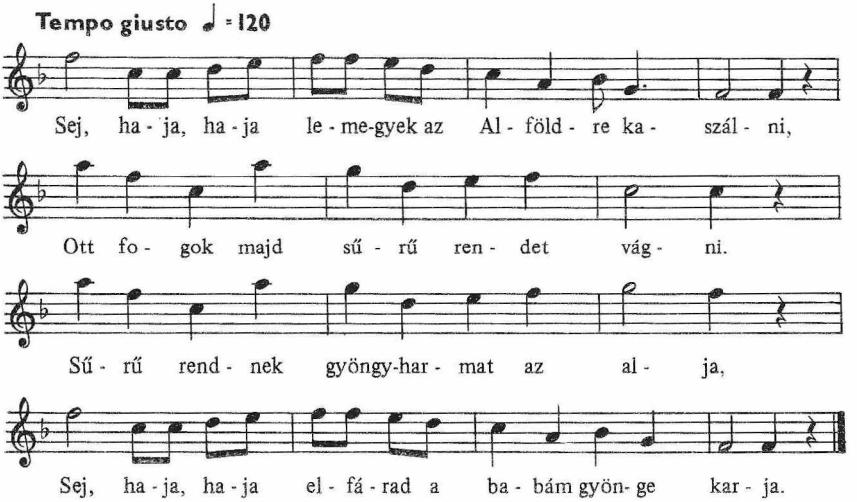

2. Sej, haja, haja, lemegyek az Alföldre csikósnak,
♪♩. ♪♩.
Szilaj csikót választok magamnak,
♪♩. ♪♩. ♪♩.
Szilaj csikó réz a zabolája,
♪♩.
Sej, haja haja tiéd leszek babám nemsokára.

Kálmán Sándorné sz. Hegedűs Margit
(*1925. BAG)

A Galga mentén általánosan ismert.

SEJ, MIKOR MENTEM ASZÓD VÁROSÁBA

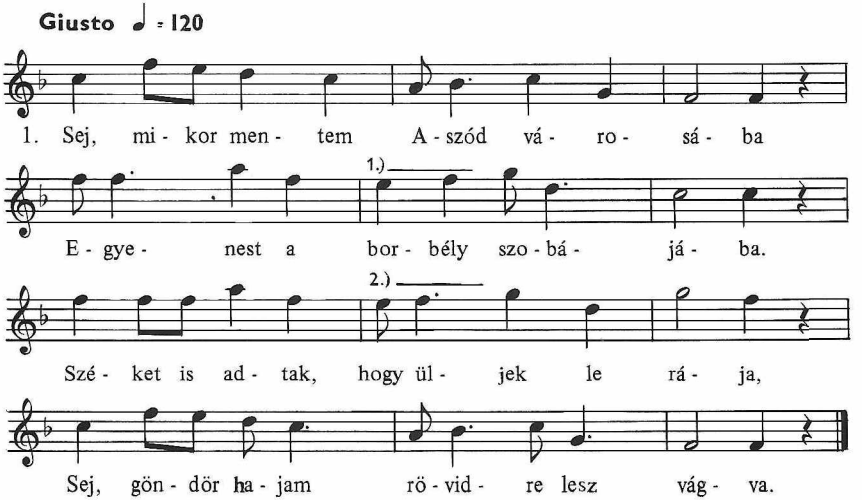

2. Sej, gönd♪ör♪. hajam lehullot a földre,
Gyere ba♪bám♪. szedd 1.) fel a kötényedbe,
Ahány ♪szá♪. lat 2.) szedsz fel a kötényedbe
Sej, annyi ♩szá♩zszor ♩jus♩sak az eszedbe.

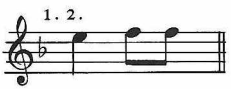

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

A Galga mentén általánosan ismert.

IV. CSÁRDÁS ÉS BUKÓS (FRISS) DALLAMOK

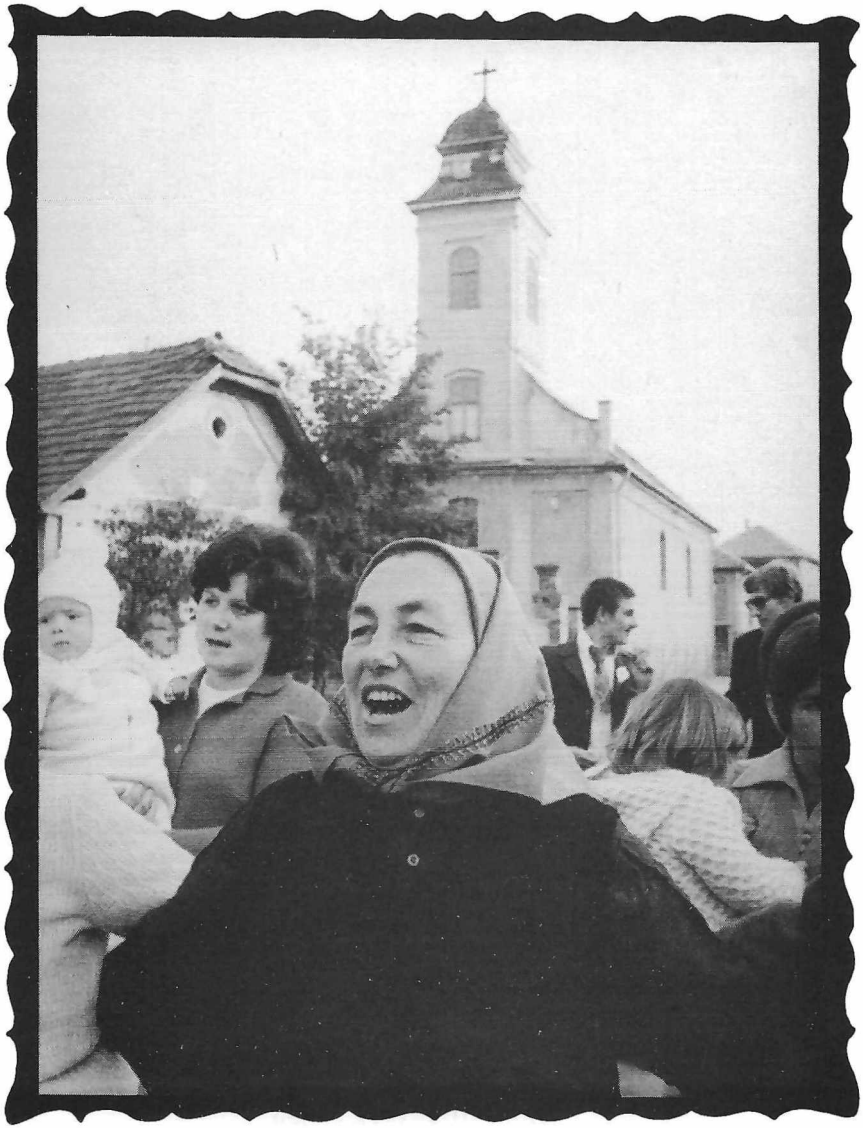

Az 1950-es évek elején

A ZSÁMBOKI DOBOGÓS KŐHÍDNÁL

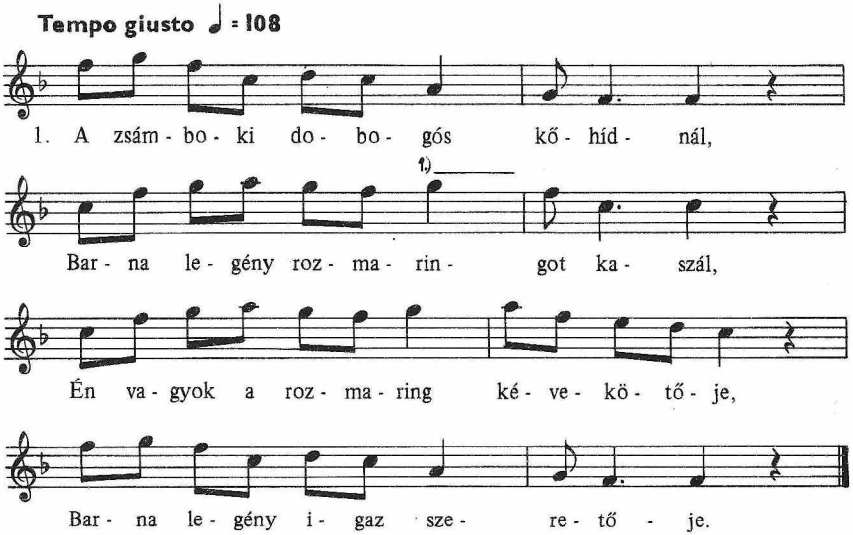

2. Sej galáris, galáris, galáris,
1.)
Elhagyott a szeretőm a babám is,
Ha elhagyott majd megvár engem a babám,
A zsámboki dobogós kőhídnál.

1) ♫ ‖

Tóth Jánosné sz. Zábel Márta
(*1941. ZSÁMBOK)

A Galga mentén általánosan ismert.

A TURAI BÍRÓ SZÖLLEJÉBE

Tempo giusto 𝅗𝅥 = 92

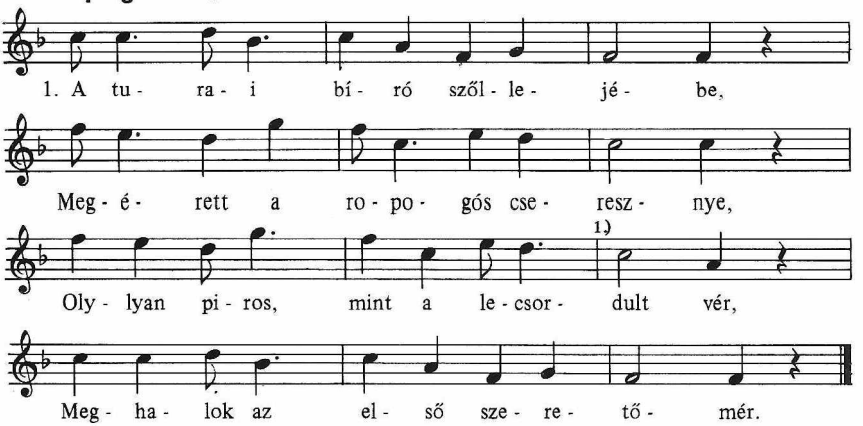

2. Ollyan legény akar hozzám járni,
Ki az ajtót nem tudja bezárni,
Megtanulja, lesz még rá ideje,
Három évig leszek szeretője.
ism: Három évig leszek szeretője,
Azután meg a kedves felesége.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

Galgahévízi változat:

1. Ki látott már erdőt levél nélkül,
Szeretőt elhagyni bánat nélkül,
Én már láttam erdőt levél nélkül,
Szeretőt elhagyni bánat nélkül.

1.) 𝅗𝅥 𝅗𝅥

2. Azt akarják a hévízi lányok,
Hogy én este járjak el hozzájok,
De én aztat megteszem, hogy eljárok,
Százszor szebbek a hévízi lányok.

Domonyi változat:

1. Hozzám ollyan legény akar járni,
Aki engem csúfra akar tenni,
Tegye csúfra a jó édesanyját,
Nem pedig egy szegény asszony lányát,

2. Hozzám ollyan legény akar járni,
Aki engem kalitkába akar zárni,
Pedig engem nem zár kalitkába,
Nem vagyok én gerlice madárka.

3. Édesanyám ollyan tejet adott,
Akitől a szeretőm elhagyott,
Most is ollyan szeretőm hagyott el,
Amíg élek, sosem felejtem el.

(bukós dallam)

BÉRES LEGÉNY HOVA HAJTOD AZ ÖKRÖT?

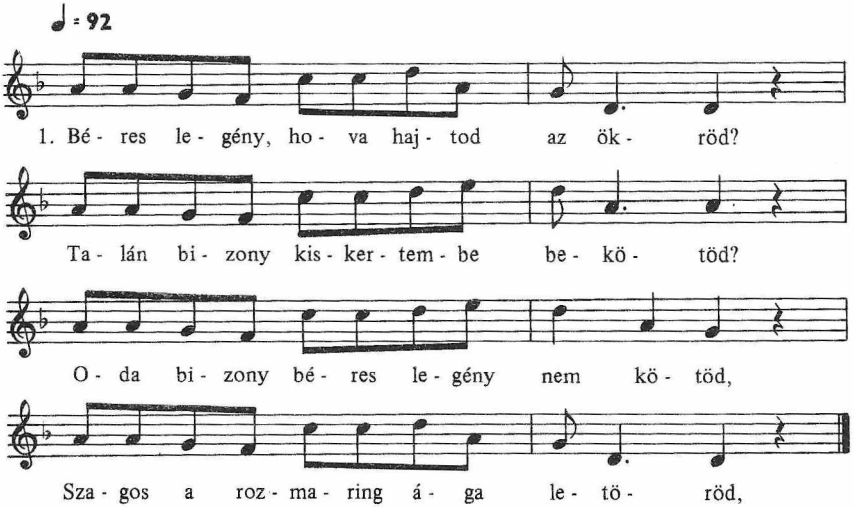

2. Ha letöröm, megfizetem az árát,
Adjál kaszát, hagy vágok egy rend szénát,
Sűrű a fű, nem bírok rendet vágni,
Jaj de bajos a babámtól elválni.

Bata Jánosné sz. Juhász Ilona
(*1914. GALGAHÉVIZ)

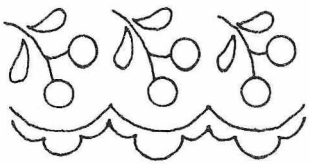

CSILLAG, CSILLAG DE SZÉP HÁROM CSILLAG

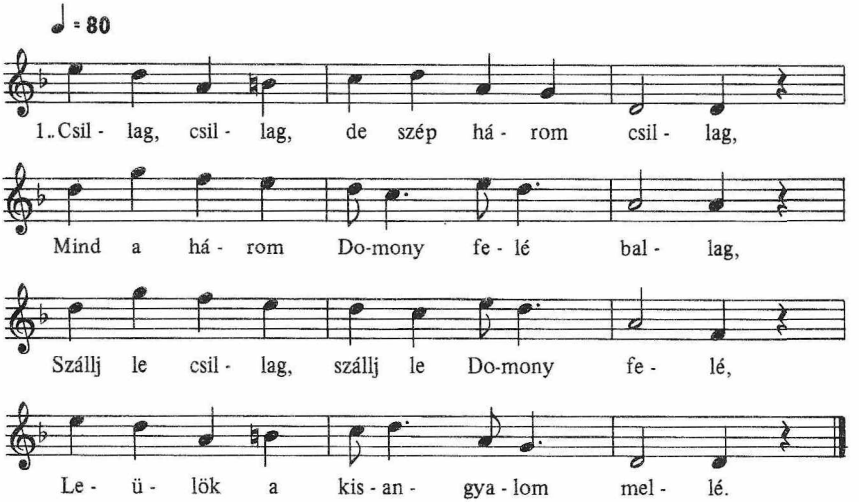

2. A mindenit ennek a jegyzőnek,
Mért iratott engem legelsőnek,
Nem voltam én első a faluba,
Látod-e, babám, most lettem katona,
ism: Nem voltam én első a faluba,
Mégis lettem legelső katona.

Huszár Mihályné sz. Svehla Mária
(* 1924. DOMONY)

ESIK A NAGY ESŐ

Tempo giusto ♩ = 138

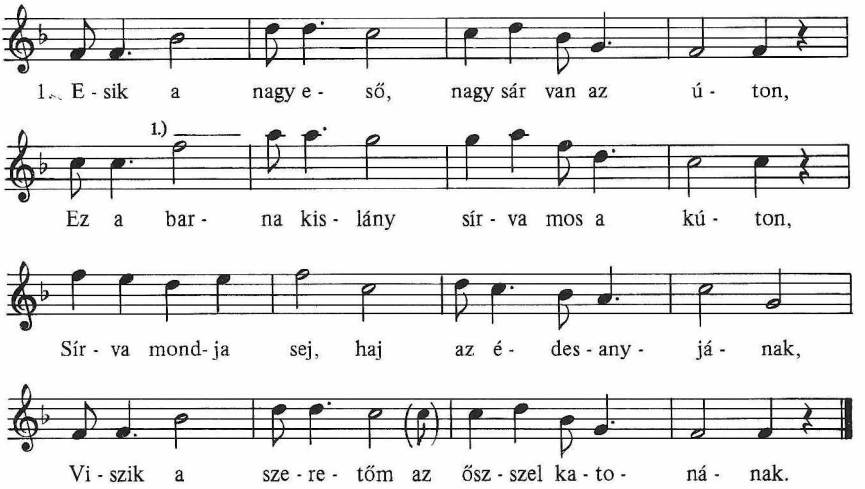

2. Esik a nagy eső az árpa tarlóra,
1.)
Gyere kedves Mariskám ültess fel a lóra.
Gyönge legény vagyok, nem bírok felszálni,
Szilaj a paripám, nem akar megállni.

1.) ♩♩

Tóth Jánosné sz. Zábel Márta
(*1941. ZSÁMBOK)

ESIK ESŐ, SZÉP CSENDESEN CSEPEREG

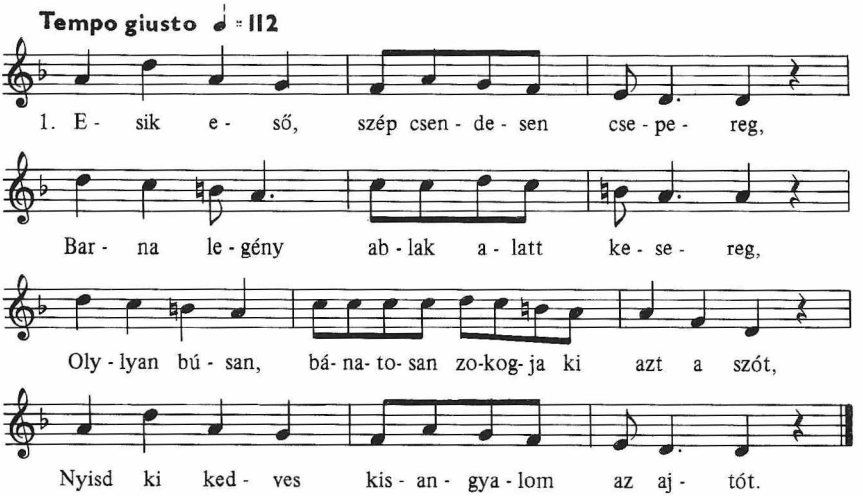

2. Nem nyitom ki, kisangyalom, az ajtót,
Most varrják a menyasszonyi ruhámot,
Ahhoz adnak, akit az én árva szívem nem szeret,
Öngyilkosa leszek az életemnek.

3. Barna kislány jól gondold meg a dolgot,
Hová teszed a lánykori bondogságod!
A domonyi gyöngyvirágos oltár elé leteszed,
Onnan többet soha föl nem veheted.

Bojtár Mihályné sz. Pauló Erzsébet
(*1924. DOMONY)

ESTE VAN, ESTE VAN, DE NEM MINDEN LÁNYNAK

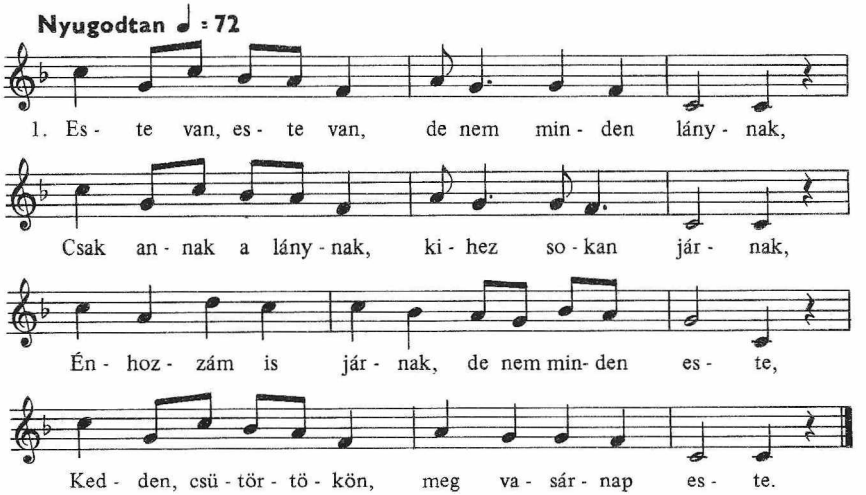

2. Este van, este van, elmúlt kilenc óra,

Gyere kedves babám, kísérj engem haza,
Nem kísérlek, mert már sötét az ég alja,
Meghasad a szívem, ha magam megyek haza.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

A Galga mentén általánosan ismert.

EZ A GŐZÖS HA ELINDUL, HADD MENJEN

Tempo giusto ♩ = 92

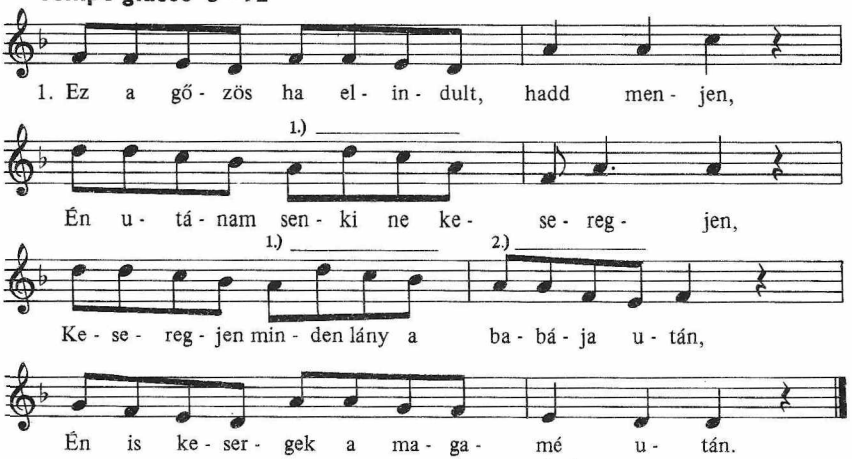

2. Barna kislány jó meggondold a dolgot,
Hova teszed le a lányi sorodot,
A turai oltár elé sej, ha leteszed,
Onnan többé soha föl nem veheted.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

Domonyi változat:

1. Domony falun végig menni nem merek,
Mer azt mondják, hogy szeretőt keresek,
Mit keresnék én abba a gyáva faluba,
Sok legény van, mindnek van már babája.

2. Árpa kása, rizs kásával keverve,
Szép domonyi barna legény gyere be,
Szép domonyi barna legény, sej, haj, a babám,
A faluba azér haragszanak rám.

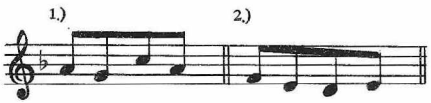

A Galga mentén általánosan ismert.

EZ A KISLÁNY TEJJEL MOSDIK NEM VÍZZEL

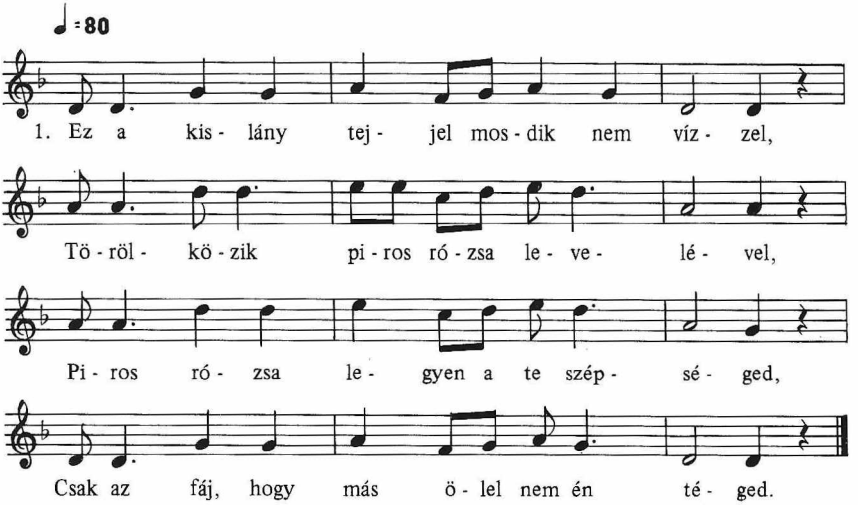

2. Barna legény nem muszáj haragudni,
Ha nem szeretsz, nem muszáj hozzám járni,
Kikisérlek, be se csukom az ajtót,
Várom azt a hű szeretőm, aki vót.

özv. Zsíros Ferencné sz. Bankó Viktória
(*1893. GALGAHÉVIZ)

A Galga mentén általánosan ismert

EZ A TÁBLA KUKORICA DE SÁRGA

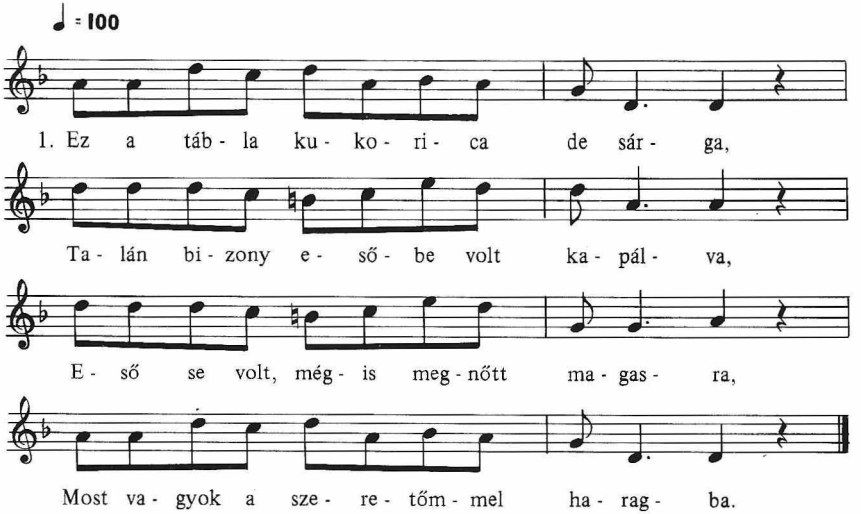

2. A domonyi leányoknak nincs párja,
Mikor mennek vasárnap a templomba,
Nemzetiszín szalag van a hajába,
Hogy a legény szíve fájjon utána.

3. Megismerni madarat a tolláról,
Domonyi lányt a büszke járásáról,
Ollyan büszke, alig lép le a földre,
Mégsem talál egy igaz szeretőre.

4. Megismerni a domonyi menyecskét,
Mer úgy köszön, adjon Isten jó estét,
Én meg csak úgy betyárosan fogadom,
Adjon Isten, kökényszemű galambom.

Zdenko Jánosné sz. Bazsik Erzsébet
(*1922. DOMONY)

HÉVIZGYÖRKI BÍRÓNAK

♩ = 96

1. Hé - víz - györ - ki bí - ró - nak,

Jó két lo - vat mon - da - nak,

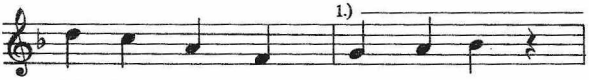

El - lop - nám az éj - sza - ka,

Hogy - ha rám nem vir - rad - na.

2. Kezd a hajnal hasadni,
Jön a zsandár vasalni,
Ráveri a kezemre,
Be betyár az egyesbe.

3. Egyesből a kettesbe,
A kettes közepébe,
Gyere babám, váltsál ki,
Ne hagyjál elhervadni.

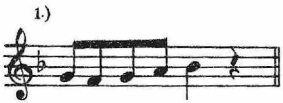

4. Kiváltalak, ki, ki, ki,

Nem hagylak elhervadni,
Eladom a karikagyűrűm,
Kiváltom a szeretőm.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

A Galga mentén általánosan ismert.

KÉK CSILLAGOS ÉG HA BEBORUL, KIDERÜL

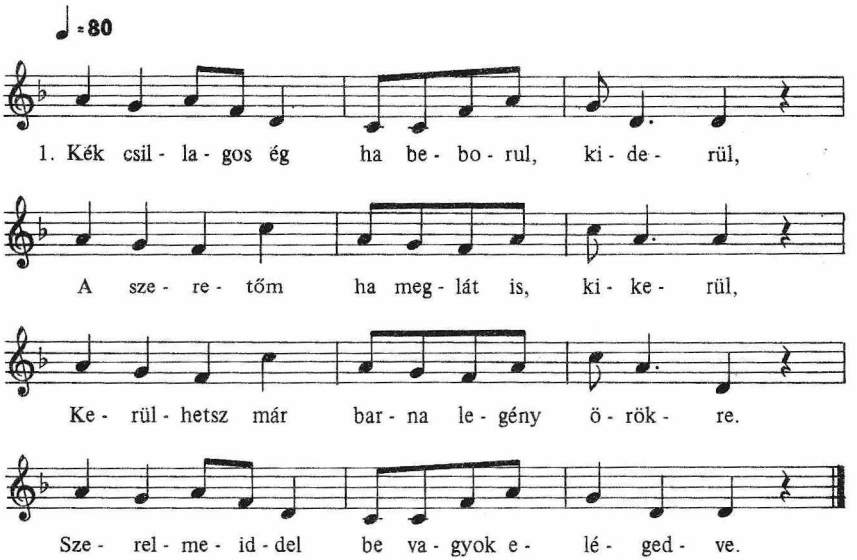

2. Ez a magos ég ha beborul, kiderül,
Házunk előtt van egy lóca, rá ne ülj,
Ha ráülsz is, jól vigyázz, hogy le ne ess,
Voltál szeretőm, de már nékem nem kellesz.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

KÉT KAROMBA DRÓTTÁ VÁLTAK AZ EREK

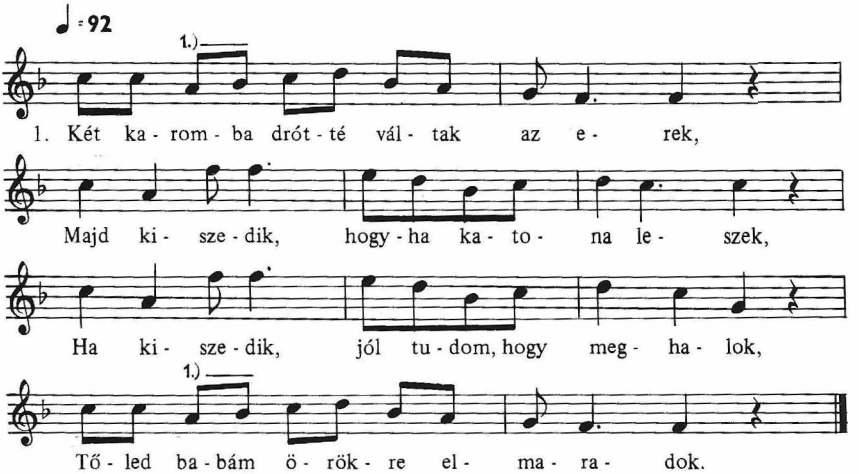

2. Nagy Kartalom elkezdték a beszédet,
El akarják szeretni szeretőmet,
Vékony nádszál is meghajlik a szélnek,
Ne hidd, babám, amit rólam beszélnek.

3. Barna legény nem kívánok egyebet,
Életedbe tizenkét feleséget,
Barna legény házasodjál, temessél,
Életedbe koporsóra keressél.

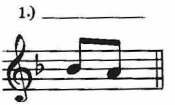

Gregus Jánosné sz. Tóth Erzsébet
(* 1923. KARTAL)

Bagi változat:

1. Este későn ragyognak a csillagok,
Barna legény a faluba csavarog,
Olyan szépen beüzen egy kislánynak,
Jöjj ki hozzám, majd meghalok utánad.

2. Tizenkettő, tizenhárom, tizennégy,
Barna legény ilyen késő hová mégy?
Elmegyek én hű szeretőt keresni,
Ily csalfával nem érdemes beszélni.

A Galga mentén általánosan ismert.

KILENCET ÜTÖTT AZ ÓRA, HAZA KÉNE MENNI

♩ = 92

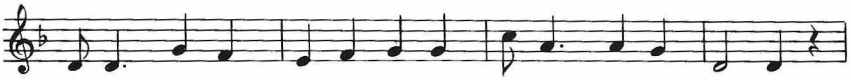

1. Ki - len - cet ü - tött az ó - ra, ha - za ké - ne men - ni,

Az én ked - ves jó a - nyám-nak jó es - tét mon - da - ni,

Kel - jen fel hát é-des,kedves a-nyám, én már ha-za jöt - tem,

Ezt a be-tyár há - rom é - vet ví - gan le-töl - töt - tem.

2. Jaj,de sáros, jaj de lucskos a domonyi utca,
Jaj,de bajos egy legénynek hozzám járni rajta,
Járt utánam harminchat hónapig minden áldott este,
Aki tőlem elidegeníti, varje meg az Isten.

ism: 1.) Vagy áldja meg, vagy verje meg, veretlen ne hagyja,
Aki a kedves szeretőjét csók nélkül elhagyja.

vagy áld- ja meg, vagy ver- je meg

Valentinyi Pálné, sz Mladoniczki Erzsébet
(*1916. DOMONY)

A Galga mentén általánosan ismert

KÖRÜL CSIPKÉS A MUSKÁTLI LEVELE

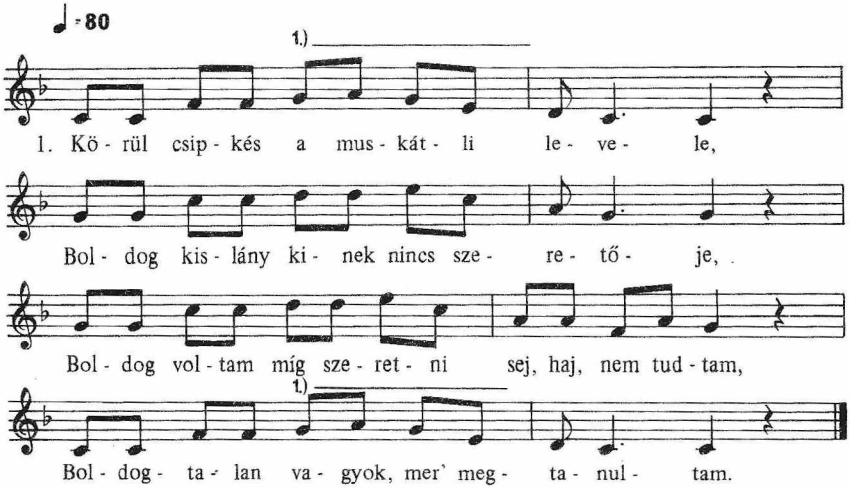

2. Megismerni a hévízgyörki menyecskét,
Mer' úgy köszön: adjon Isten jó estét,
Én meg csak úgy betyárosan el is fogadom,
Adjon Isten, kökényszemű galambom.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

Turai változat:

1. Most gyüttem az otkoványi csárdábul,

Lesett a vas a lovam lábáról,
Lovam lábán acél patkó apró szikrát hány,
Régi babám, gondolsz-e még én reám?

2. Most gyüttem az otkoványi csárdábul,
Leesett a vas a lovam lábárul,
Nyisd ki kovács a fekete műhelyajtódat,
Vasald meg a kesely lábú lovamat.
ism. Míg a kovács vasalja a kispej lovamat,
Véled, babám, kimulatom magamat.

1. Turán:

3. Kisangyalom, ha igazán szeretnél,
Magad mellé a nyeregbe ültetnél,
Gyenge vagy még, kisangyalom, csuhaj, a lóra,
Játszik a ló, könnyen leesel róla.

Huszár Mihályné sz. Svebla Mária
(*1924, DOMONY)

LEFELÉ FOLYIK A GALGA

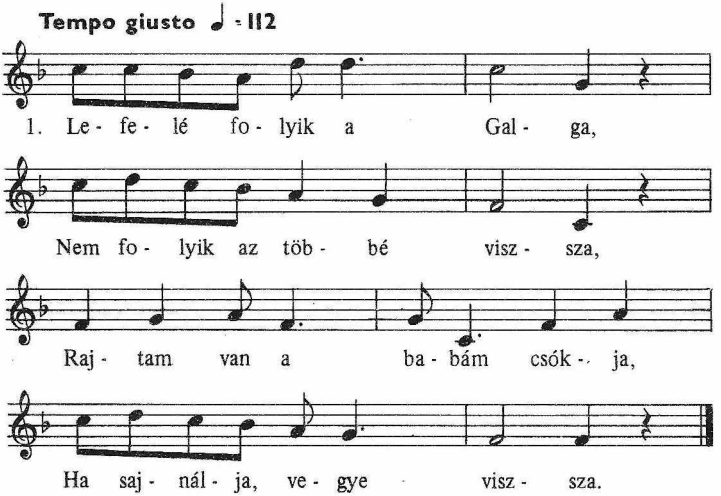

2. De nem azért adta ide,
Hogy ő aztat visszavegye,
Hanem azért adta ide,
Hogy legyek a szeretője.

3. A domonyi kertek alatt,
Folyik egy szerelem patak,
Aki abból vizet iszik,
Babájától elbúcsúzik.

4. Én is abból vizet ittam,
A babámtól elbúcsúztam,
Ugy elbúcsúztam szegénytől,
Mint az elmúlt esztendőtől.

5. Még annyit sem adok rája,
Mint a cípőm madzagjára,
Ennek a szép barna lánynak,
Én leszek a babája.

6. Haja, haja, retek haja,
Beteg a szeretőm anyja,
Adná Isten jobban lenne,
Hogy a fia enyém lenne.

Bojtár Mihályné sz. Pauló Erzsébet
(*1924. DOMONY)

MIKOR MÁR ÉN TIZENNYOLC ÉVES VOLTAM

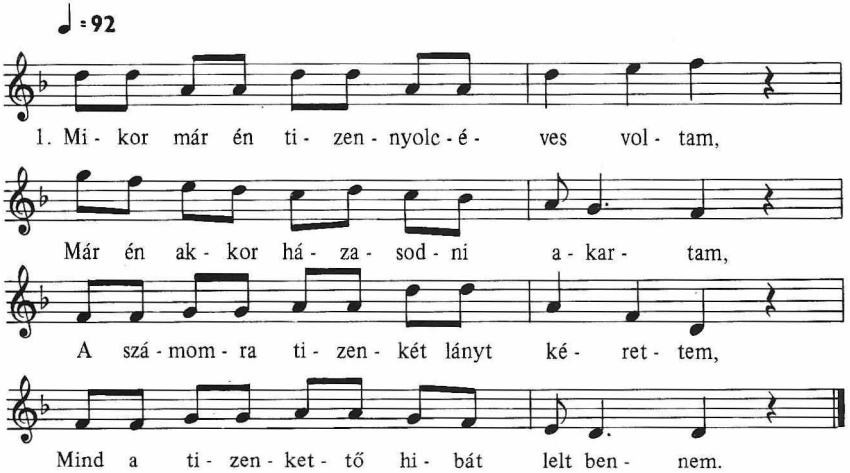

2. Az elsőnek kicsi voltam, az volt baj,
Másodiknak szőke voltam, az volt baj,
Harmadiknak csak fekete szem kellett,
Negyediknek a termetem nem tetszett,

3. Ötödiknek, hogy nem Párizsból jöttem,
Hatodiknak, hogy nem paripán jöttem,
Hetediknek, hogy a pénzem kevés volt,
Nyolcadiknak gazdagságom csekély volt.

4. Kilencedik szivar füstöt nem szívlel,
Tizediknek nagy bajúszú legény kell,
Tizenegyediket anyja nem adja,
Tizenkettedik nem megy férjhez soha.

5. Így hát nékem nem lehet megnősülni,
Agglegénynek kell a világon élni,
Agglegénynek élem a világomat,
Katonának beíratom magamat.

6. Katona se lettem volna én soha,
Ha az anyám mostoha nem lett volna,
Mostohának, mostoha a világ is,
Száraz ágon elhervad a virág is.

Bojtár Mihályné sz. Pauló Erzsébet
(*1924. DOMONY)

NAGYHÉVIZI BARNA LEGÉNY A BABÁM

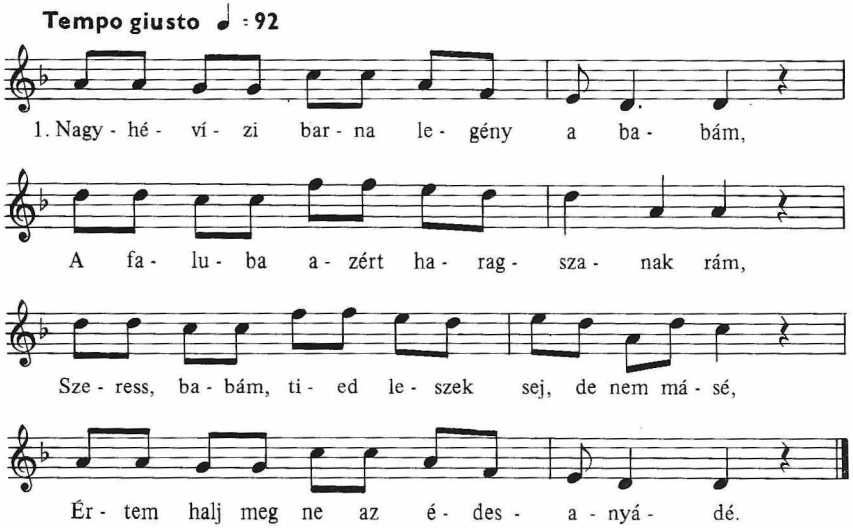

2. Szombat este fölöltözök nagy cifrán,
Végig megyek a hévízi főutcán,
Csak azér iś kicsalom a kedves babámot,
Igazíjja meg a ráncos szoknyámot.

Bata Jánosné sz. Juhász Ilona
(*1914. GALGAHÉVIZ)

RÉTEST ETTEM, MEGÉGETTEM A SZÁMAT

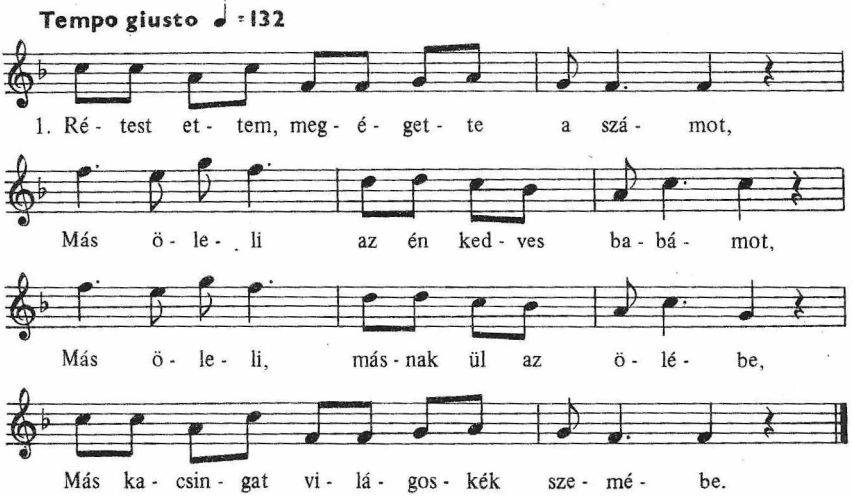

2. Nagy Hévízen kidobolta a bíró,
Rózsafával tüzel a szolgabíró,
Én is fogok rózsafával tüzelni,
Ki elhagyott fog még engem szeretni.

Bata Jánosné sz. Juhász Ilona
(*1914. GALGAHÉVIZ)

Zsámboki változat:

Tiszta búzát öntöttem a garatba,
Most vagyok a szeretőmmel haragba,
Addig leszek a szeretőmmel haragba,
Míg a búza benne lesz a garatba.

A Galga mentén általánosan ismert.

SÁRGUL MÁR A FÜGEFA LEVELE...

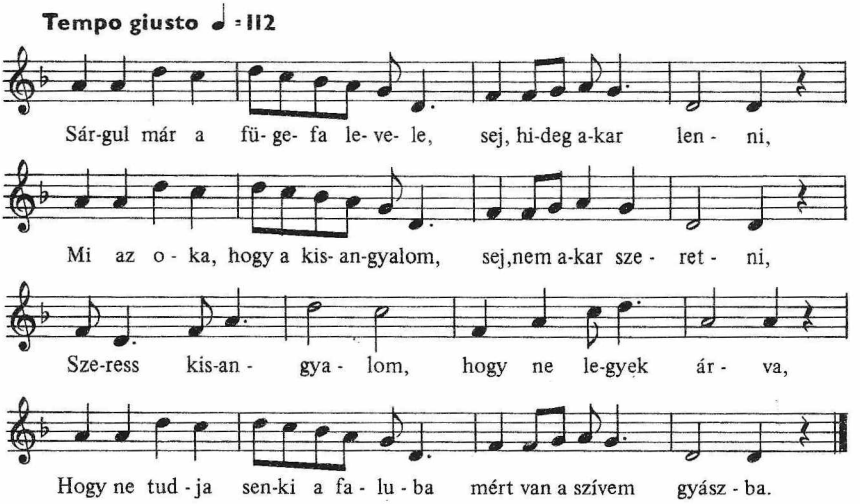

ism. Gyászba szívem, gyászba, tiszta feketébe,
Elvitték a katona szeretőm le az orosz csatatérre.

Bohunka Jánosné sz. Szlovák Zsuzsanna
(*1917. DOMONY)

A Galga mentén általánosan ismert.

SEJ, HAJ, SZÉP A PÁVA

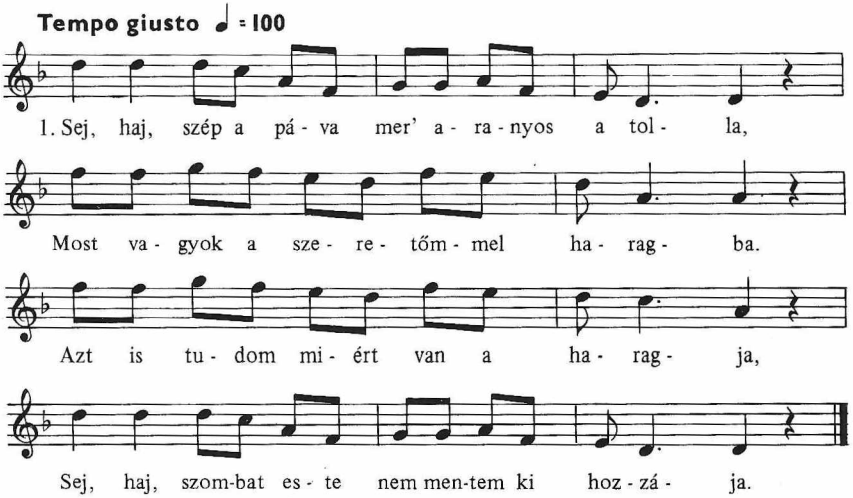

2. Sej, haj, nem iszom én a köpüskút vizéből,
Kitagadott a babám a szívéből,
Ha még egyszer a szívéből kitagad,
Sej, haj magas az ég csillagostul leszakad.

Tóth Jánosné sz. Zábel Márta
(*1941. ZSÁMBOK)

A Galga mentén általánosan ismert.

SEJ, SZOMBAT ESTE KINYITTAM AZ ABLAKOT

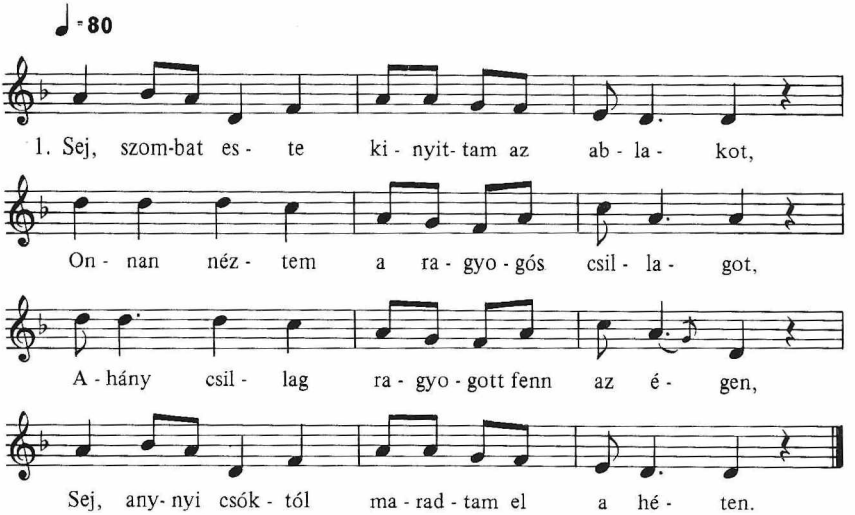

2. Sej, szombat este jöttem én a világra,
Nem fürdetett engemet meg a bába,
Majd megfürdök én a Galga vizébe,
Sej, nem is ülök csak a babám ölébe.

Bata Jánosné sz. Juhász Ilona
(* 1914. GALGAHÉVIZ)

TANYA, TANYA, SZÉNÉGETŐ TANYA

♩ = 92

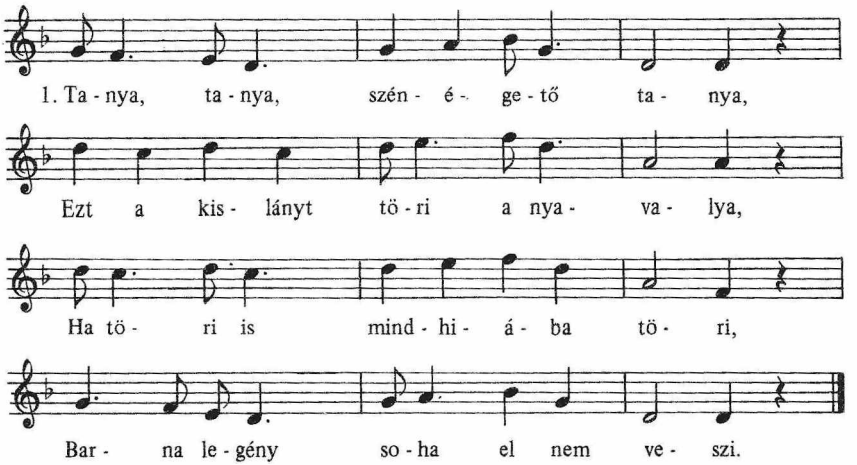

2. Tanyán, tanyán, tanyán a lakásom,
A szeretőm jaj de ritkán látom,
Pedig annak büszke a járása,
Lassan jár ő, hogy mindenki lássa.

3. Réten, réten, réten terem a nád,
Azt gondoltam, nékem nevelt anyád,
Nékem nevelt, másnak akar adni,
Árva szívem meg akar hasadni.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928 HÉVIZGYÖRK)

A Galga mentén általánosan ismert.

(Bukós dallam)

ANYÁM, ANYÁM, ÉDES, KEDVES ANYÁM

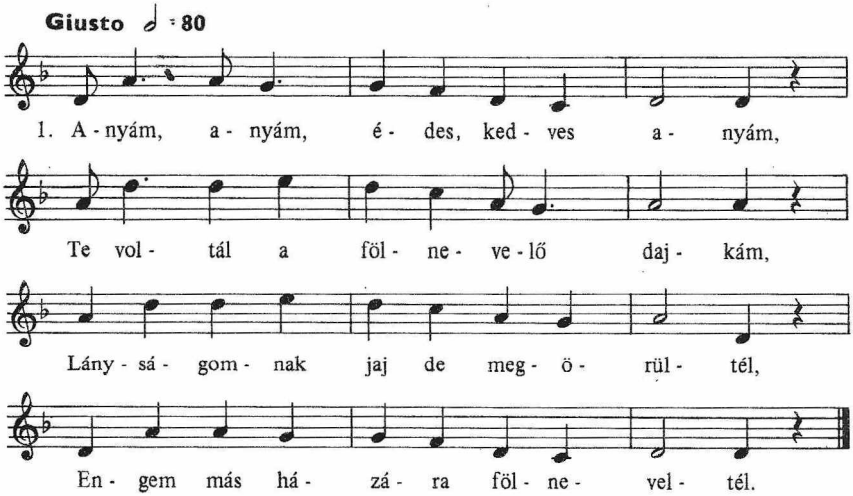

2. Anyám, anyám, édes kedves anyám,
Te voltál a fölnevelő dajkám,
Földneveltél engem ekkorára,
♪♩. ♪♩.
Barna legény szíve fájdalmára.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

(Karikázó friss)

ERRE GYERE RÓZSÁM NINCSEN SÁR

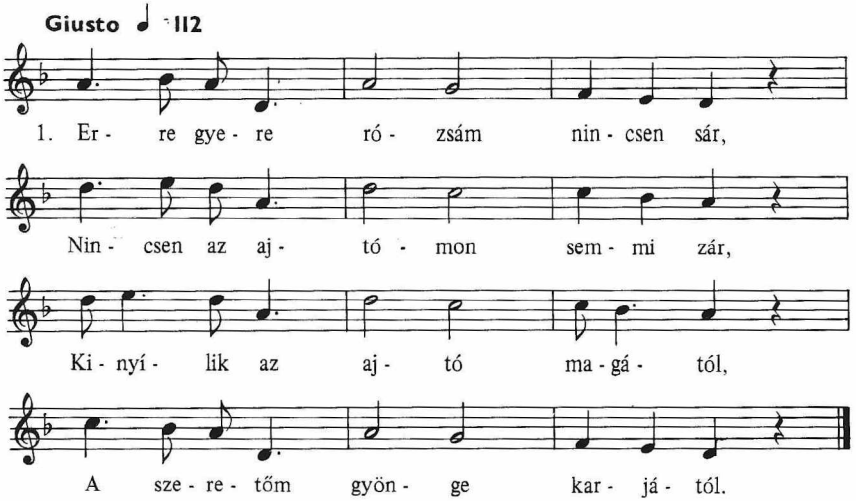

2. Nem vagyok én oka semminek,
A szeretőm oka mindennek
Ő tanított engem azokra,
Szombat esti páros csókokra.

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

(Bukós dallamnak ajánlott)

V. LAGZIS DALOK

Hévízgyörk – 1969.

114

ESTE VAN, ESTE VAN, MEGY A NAP LEFELÉ

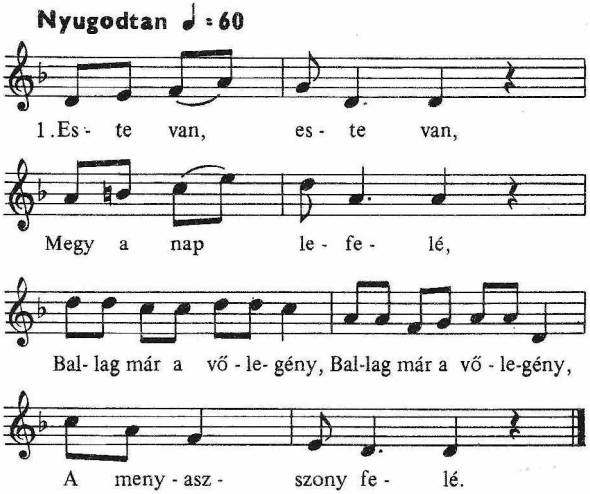

2. Bemegy a szobába,
Ráül a lócára,
Búnak hajtja a fejét, siratja j'a kedvesét,
Siratja kedvesét.

3. Istenem, Istenem,
Mit kellett megérnem,
Más csókja az ajkamon, más csókja az ajkamon,
Sirat a galambom.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

KÖSZÖNÖM ANYÁM, HOGY FÖLNEVELTÉL

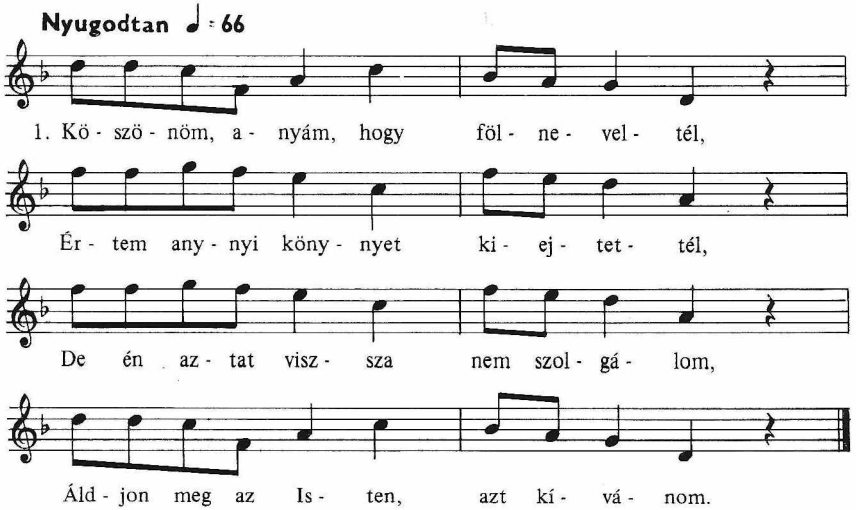

ism: De én aztat vissza nem szolgálom,
Boldog légy apámmal, azt kívánom.

2. Kivirágzott már az árpatarló,
Jaj, de szépen szól a sárgarigó,
De még szebben szól a fülemüle,
Kedves édesanyám, Isten vele.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

A Galga mentén általánosan ismert.

MEGKÖTÖTTÉK NEKEM A KOSZORÚT

Tempo giusto ♩ = 132

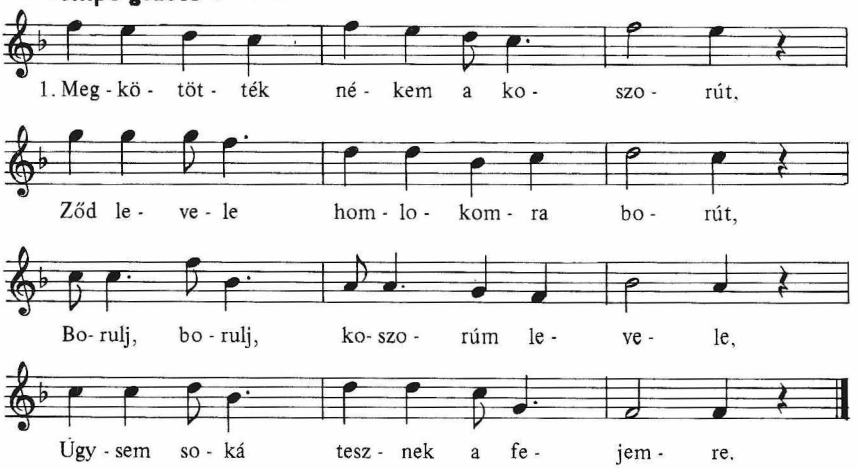

2. Násznagy uram, jó estét kívánok,
Elhoztuk a menyasszony kalácsot,
Nem jöttünk mi üres kézzel ide,
Násznagy uram, fizessen meg érte.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

Kartali változat:

1. Elhoztuk a menyasszony kalácsot,
Fölköszöntjük az örömanyákot,
Fogadják el köszönettel tőlünk,
Násznagy urunk, fizessen meg nékünk.

2. Nem jöttünk mi üres kézzel ide,
Messze földről vándoroltunk ide,
Enni – inni valót hoztunk vélünk,
Még itt leszünk, éhen el ne vesszünk

3. Majd ha innen hazafelé megyünk,
Örömanya majd készít minékünk,
Paprikás húst, meleg bort melléje,
Éhen el ne vesszen a vendége.

A Galga mentén általánosan ismert.

MIKOR A MENYASSZONYT FEKTETNI VISZIK

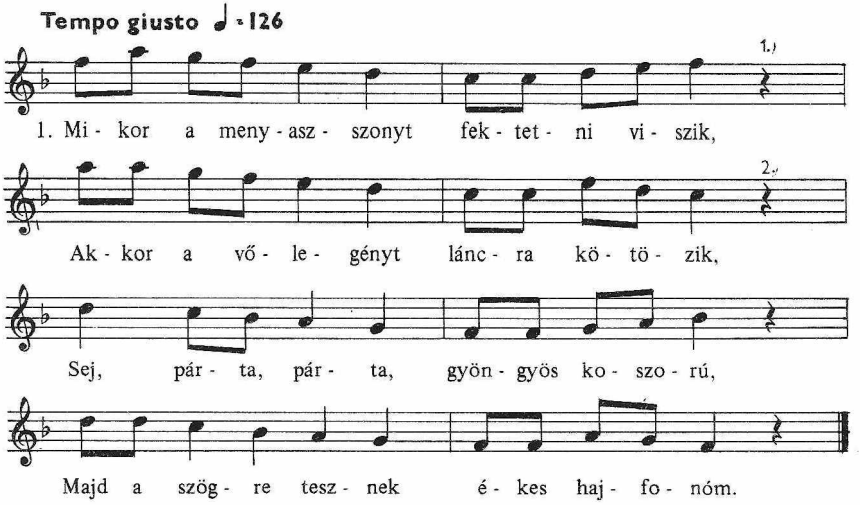

Magyar Andrásné sz. Csóré Piroska
(*1928. KARTAL)

Bagi változat:

2. Enyim a menyasszony, senkinek sincs pénze,
   Akinek van pénze, nyúljon a zsebébe,
   Sej, pártom, pártom, gyöngyös koszorúm,
   Szögre van akasztva páros hajfonóm.

3. Mikor a menyasszonyt viszik a padlásra,
   Nevet a szoknyája a létre fokára,
   Sej, pártom, pártom, gyöngyös koszorúm,
   Szögre van akasztva páros hajfonóm.

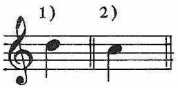

2. -re 2. -ra
3. -be 3. -ra

A Galga mentén általánosan ismert

MINEK NÉKEM AZ EZÜSTÖS FÉKETŐ

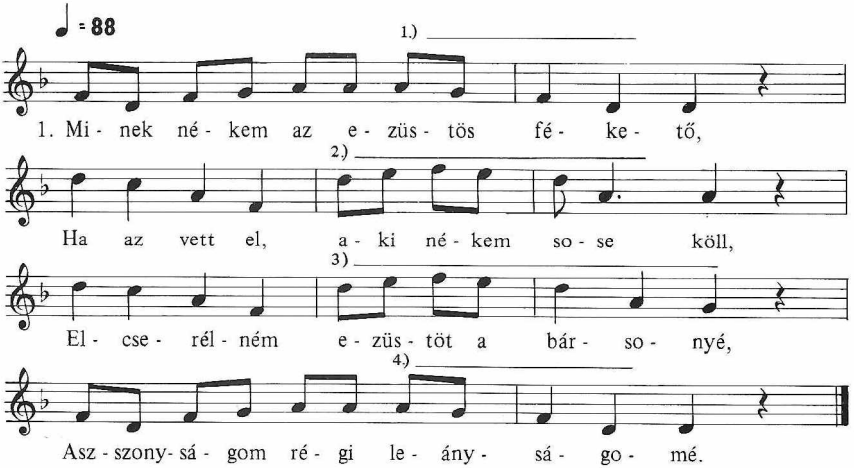

2. Nem járok én lagosszárú csizmába,
Nem állok meg minden legény szavára,
Szombat este álltam meg egy pár percre,
Csalfa a szeretőm anyja, kileste.

Bankó Gáborné sz. Asződi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

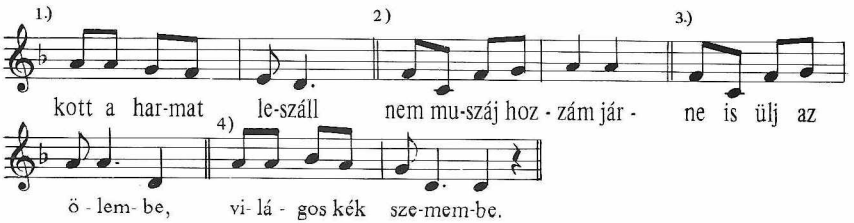

Turai változat:

1. Zöld fűre szokott a harmat leszállni,
   Ha nem szeretsz, nem muszáj hozzám járni,
   Ha nem szeretsz, ne is ülj az ölembe,
   Ne kacsingass világoskék szemembe.

2. El is válok, nem is tartok szeretőt,
   Mert a legény nem ollyan, min azelétt,
   Mint a nádszál lehajlik a partjára,
   Gyáva legény kit elhagy a babája.

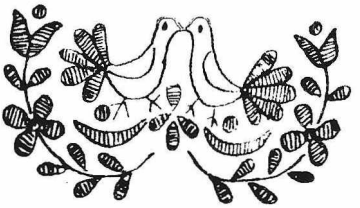

PIROS BAGI TEMPLOM TORNYA IDE LÁTSZIK

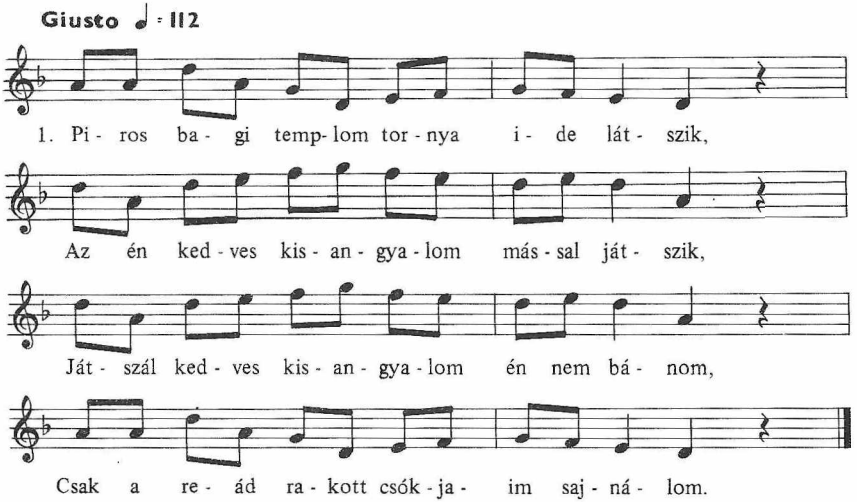

2. Kiskertünkben kinyílott már a gyöngyvirág,
Szerettelek, de nem tudta ez a világ,
De már mostan kibeszélem fűnek-fának,
Szerettelek elmondhadd a jó anyádnak.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

(Mars dallam)

SÁRGA LEVELE VAN A KUKORICÁNAK

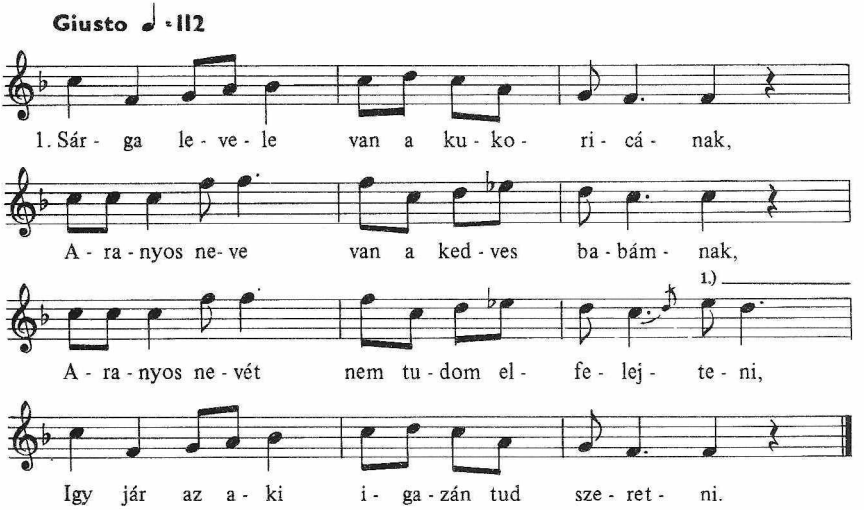

2. Jaj, jaj, jaj, jaj, jaj, jaj annak a legénynek,
Kinek más faluban van szeretője,
Lám az enyém vélem van egy faluba, 1.)
Még sincs a szívem soha nyugodalomba.

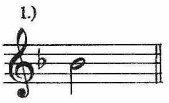

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

SEJ, LIBA, LIBA, LIBA, DE SZÉP SEREG LIBA

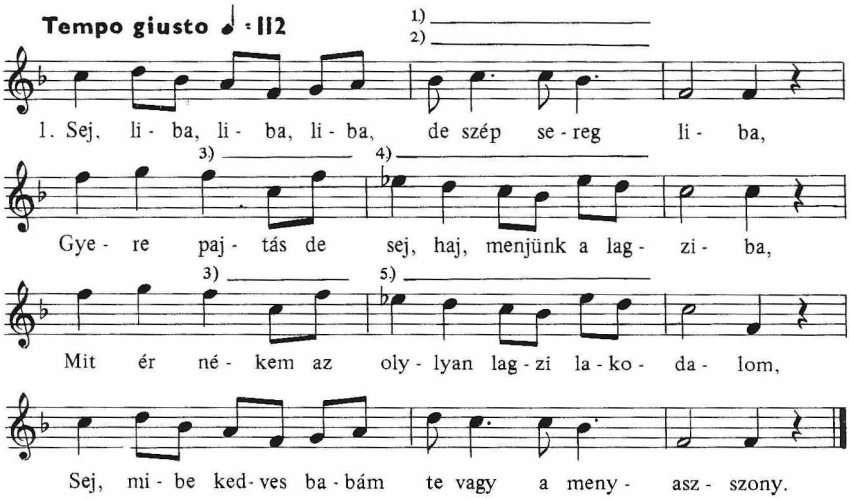

2. Sej, lagzi, lagzi, lagzi, lagzi, lakodalom,
Nálunk is lesz de sej, haj, hogyha én akarom,
Levágatom de sej, haj, a rozmaring erdőt,
Sej, Hévízgyörk faluba nem tartok szeretőt.

3. Sej, árpa, árpa, árpa de szép tábla árpa,
Közepébe van egy vén diófa,
Diófára rá- rá- rászállott a csóka,
Sej, engem édesanyám tanított a csókra.

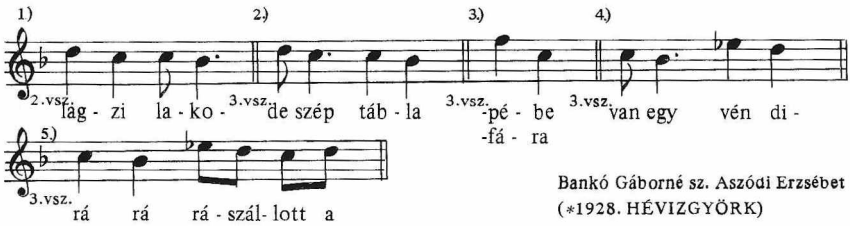

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

A Galga mentén általánosan ismert

SZÁNKÓN VISZIK A MENYASSZNY ÁGYÁT

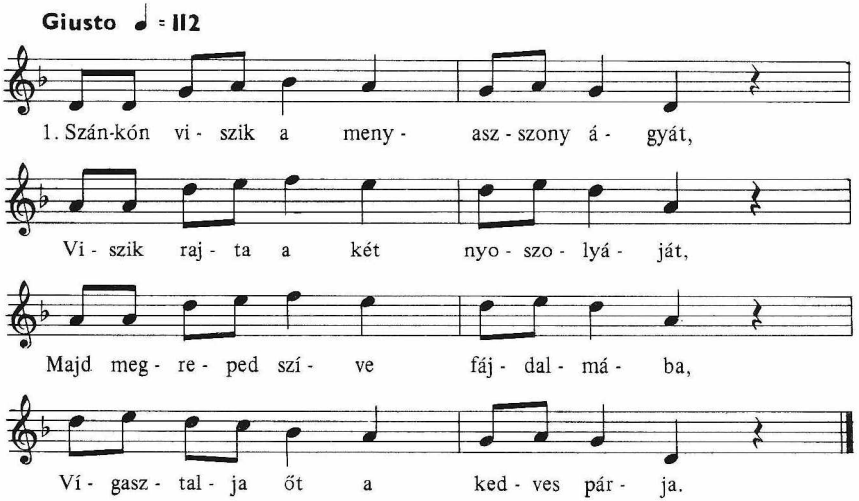

2. Cifra szűröm szegre van akasztva,
Gyere babám terítsd a nyakamba,
Igy is, úgy is ott annak a helye,
Még az éjjel bétakarlak véle.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

(Mars dallam)

ÚJ A KOCSIM, VASALTATNI AKAROM

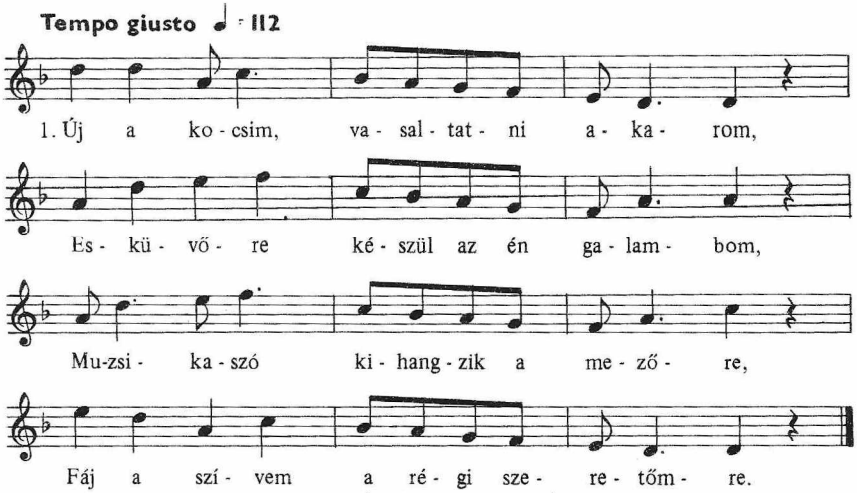

2. Új a csizmám, el akarom hordani,
De az anyám nem akarja engedni,
Engedd anyám, nem a te pénzed ára,
A szeretőm zsebéből van kivátva.

3. Új a kendőm el akarom hordani,
De az anyám nem akarja engedni,
Engedd, anyám, csak még egyszer kötöm föl,
Jövő őszre a gyöngykoszorút teszem föl.

Domonyi változat:

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

4. Mikor mentem szép Domonyból kifelé,
Visszanéztem a szeretőm házafelé,
Nem láttam a szeretőmöt semőre,
A Jóisten de elválasztott tőle.

A Galga mentén általánosan ismert.

VI. SUMMÁS DALOK

Bagi summások az 1930-as években

BÚZA, BÚZA, DE SZÉP TÁBLA BÚZA

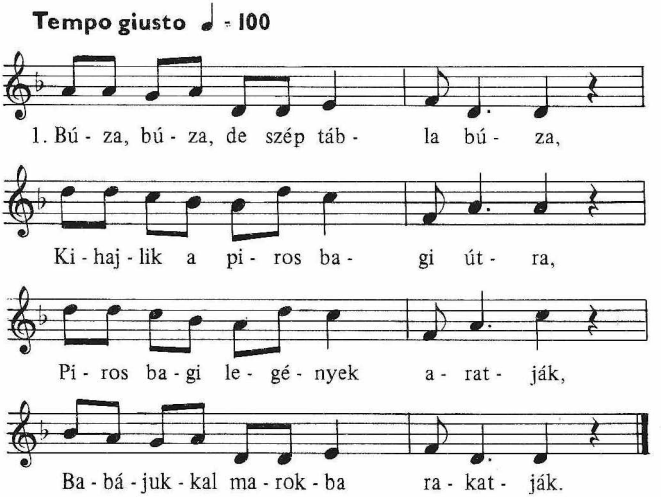

2. Nem adtam én cukrot a lovamnak,
Nem adtam én csókot a babámnak,
Ha adtam is ne fájjon senkinek,
Mi gondja van énrám valakinek.

3. Ezt a kislányt ne vedd el, ne vedd el,
Nem győződ meg sok selyem kendővel,
Kilencet köt fejére, nyakára,
Tizediket karcsú derekára.

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

A Galga mentén általánosan ismert.

(Csárdás dallam)

VÉGIG, VÉGIG, AZ ALVÉGON VÉGIG

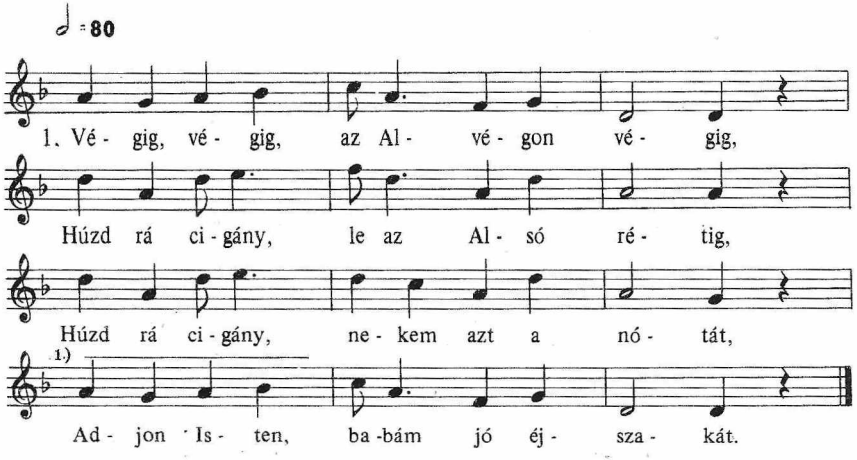

2. Végig, végig, az Alvégon végig,
Minden ablak alatt rózsa nyílik,
Minden ablak alatt kettő három,
Csak az enyim hervadt el a nyáron.
3. Jaj Istenem, Istenem, Istenem,
Hogy kell a rózsámat megölelnem?
Ha ölelem, karjaim elhalnak,
Ha csókolom, könnyeim hullanak.
4. De szeretnék én még legény lenni,
Kalapomhoz rozmaringot tenni,
Ráhajlik a virág oldalára,
Onnan meg a göngykoszorújára.

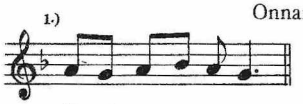

6. Ö - lel - tem a ba-bám

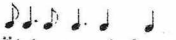

5. Ölelem a szép karcsú derekát,

Eljárom a menyasszonyi táncát,

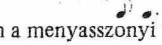

Jaj, de szépen mosolyog a szája,

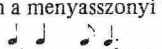

Mindjárt adok egy pár csókot rája.

6. Mikor még én új menyecske voltam,

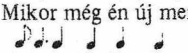

Tulipántos kis csizmákot hordtam,

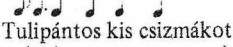

Nyikorgott annak még a szára is,

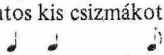

Öleltem a babám még akkor százszor is.

Tóth L. Istvánné sz. Kúti Ágnes
(*1877. TURA)

dr. Kiss Lajos gyűjtése 1954.

(Bukós dallamnak ajánlott)

DE BEBORULT A SUMMÁSNAK MÁR AZ ÉG

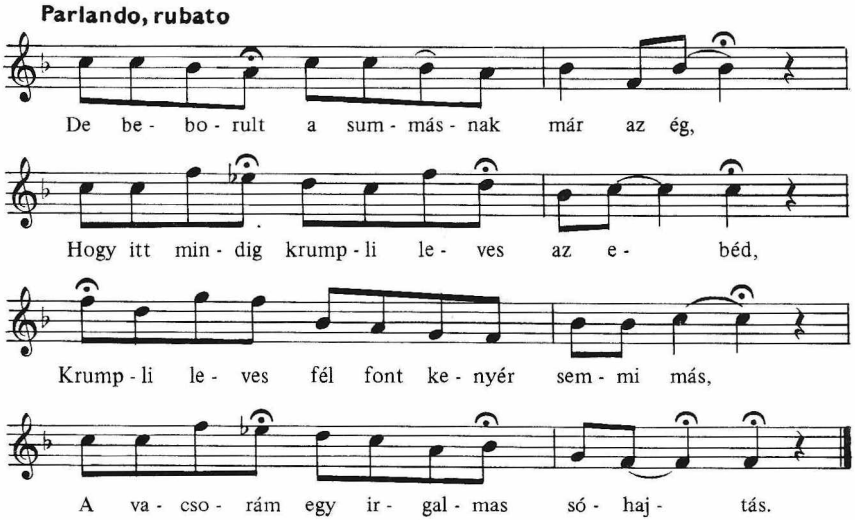

Hajdú Jánosné sz. Hajdú Margit
(*1931. BAG)

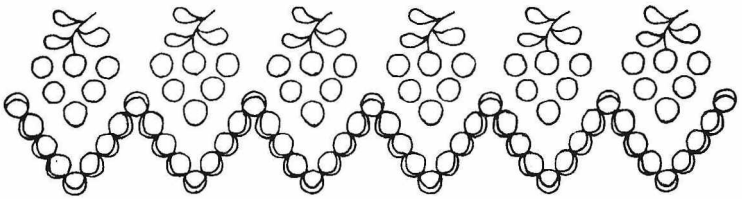

HA MÉG EGYSZER TIZENÖT ÉVES LENNÉK

♩ = 112

Ha még egy - szer ti - zen - öt é - ves len - nék,

A bá - ró - nak sum- más lá - nya nem len - nék,

Mer a sum - más ké - sőn fek-szik, jaj, de ko - rán föl - kel,

Ba - bá - já - val de ke - ve - set be - szél - het.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

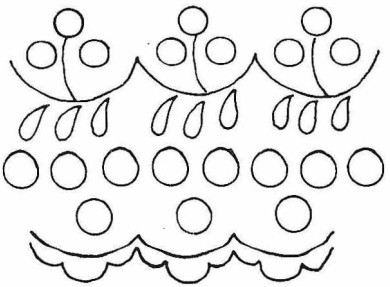

INTÉZŐ ÚR ÁLLJON A JOBB SZÁRNYÁRA

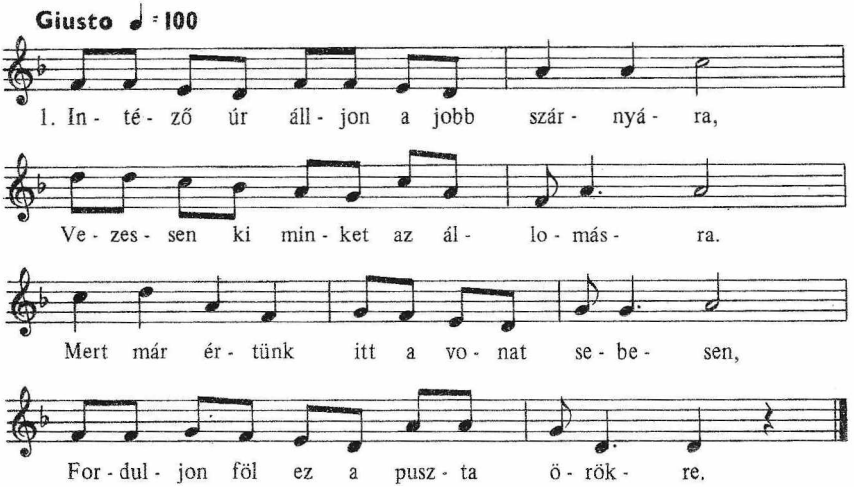

2. He elérjük az utólsó állomást,
Keresse föl minden lány a faluját,
Falujában azt a jó édesanyját,
Kitől két hónapra vette búcsúját.

3. Édesanyám, adjon Isten jó estét,
Hazajöttem, mint egy váratlan vendég,
Örömére jöttem haza nem búra,
Summásságból vagyok meg szabadulva.

Varga Istvánné, sz. Deme Mária
(*1910. BAG)

JAJ DE SOKAT ARATTAM A NYÁRON

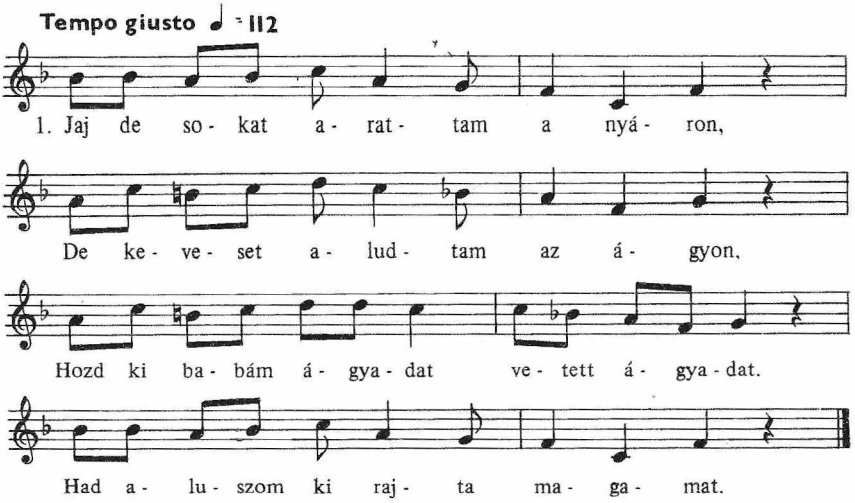

2. Szép a bimbó míg ki nem virágzik,
Szép a kislány húsz éves koráig,
Én is bele jutok majd abba a sorba,
Férjhez megyek húsz éves koromba.

Kaputa Gáborné su. Hajdú Anna
(*1926. BAG)

A Galga mentén általánosan ismert

(Mars dallam)

JAJ, ISTENEM, SUMMÁS ÉLET DE NEHÉZ

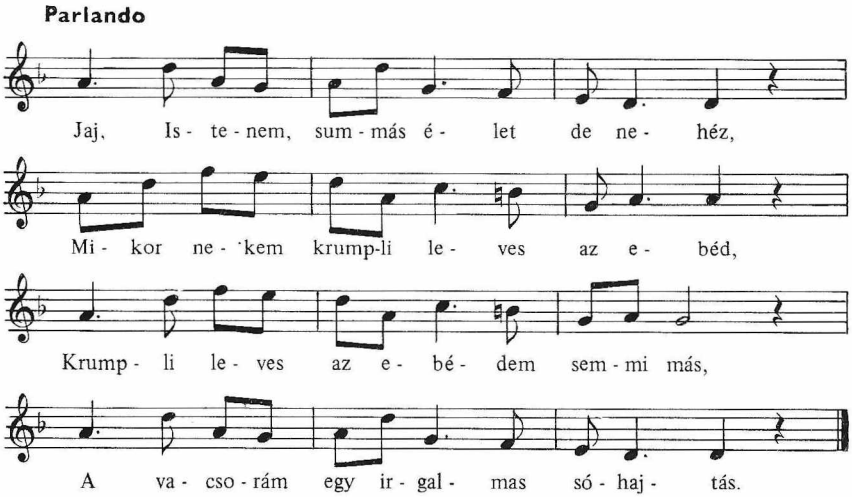

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

MÁR MINÁLUNK LEARATTÁK AZ ÁRPÁT

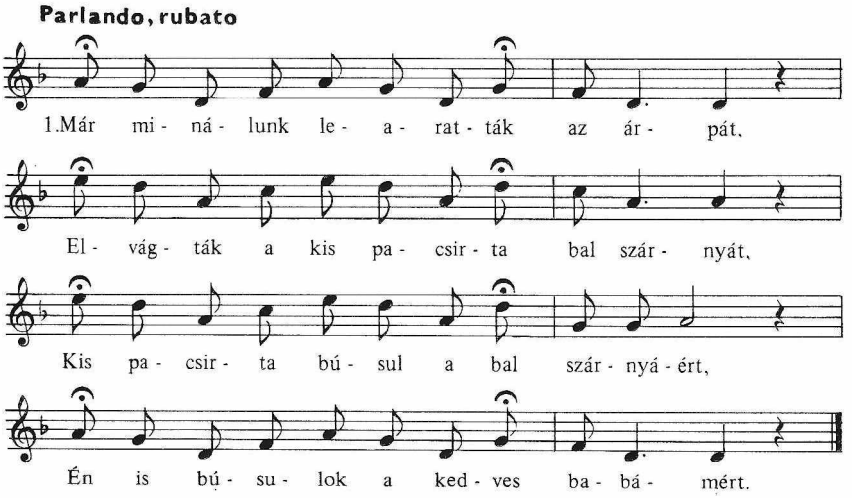

2. Túl a Tiszán selyem kendő integet,
Gyere által, kisangyalom, ha lehet,
Által mennék, de a révész nem visz át,
Meghalok a régi szeretőm után.

Tóth Lajtos Mihályné sz. Tóth Gáspár Julianna
(*1896. TURA)

SARLÓS BOLDOGASSZONY NAPJÁT ISTEN ELHOZTA

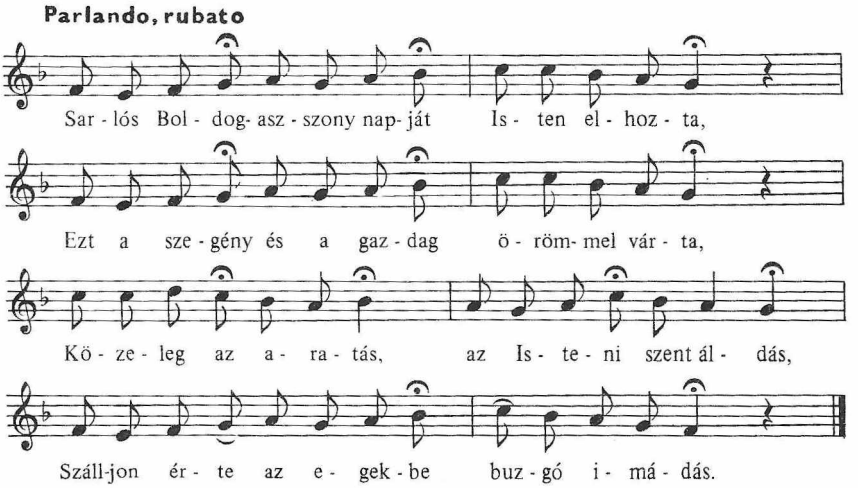

Tóth Sándorné sz. Tóth Julianna
(*1931. BAG)

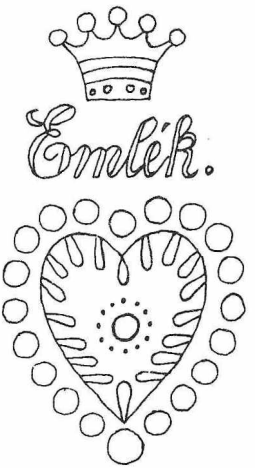

SOKAT ARATTAM A NYÁRON

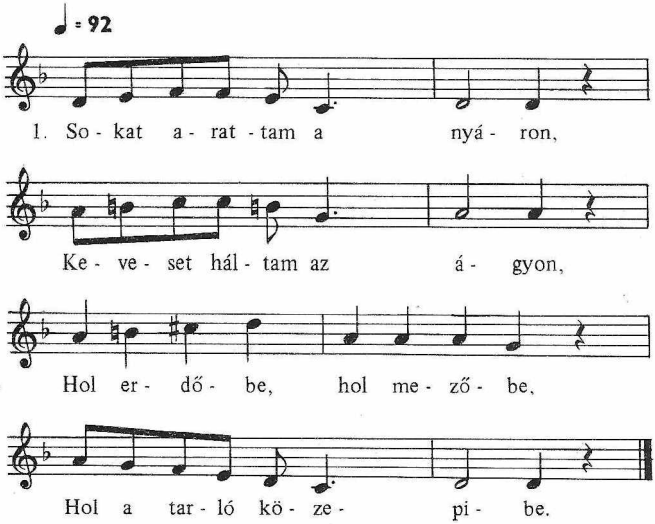

2. Nem ettem én ma egyebet,
Csak egy köcsög aludt tejet,
♪♩.
Azt is csak úgy kanál nélkül,
Meghalok a babám nélkül.

3. Erre gyere, ne menj arra,
Jobb út van erre, mint arra,
♫ ♫
Erre gyere, szívem Mariskája,
Adj egy csókot utoljára.

4. Csókot neked nem adhatok,
Nem a te szeretőd vagyok,
♫ ♫ ♪♩.
Páros csókot csak is annak adok,
♩♩
Kinek a babája vagyok.

Tóth Lajtos Mihályné sz. Tóth Gáspár Julianna
(*1896. TURA)

TUDTAD TE AZT ÉDESANYÁM ELŐRE

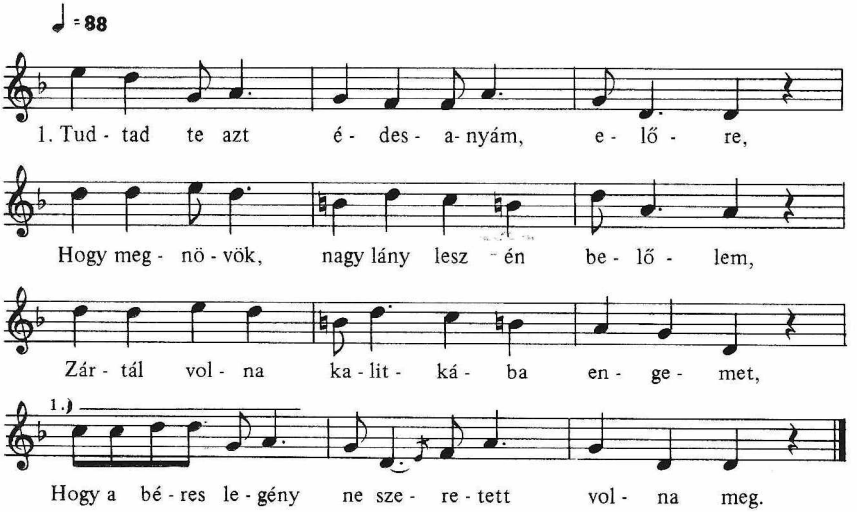

2. Lányom, lányom, lányomnak se mondolak,
Ha én téged a béreslegénynek adlak,
Bánom is én, édesanyám, tagadj meg,
1. ———
Fáj a szívem, a béresé hasad meg.

Bata Jánosné sz. Juhász Ilona
(* 1914. GALGAHÉVIZ)

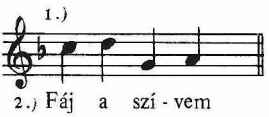

SZÁNTANI KÉK, TAVASZ VAGYON

Parlando

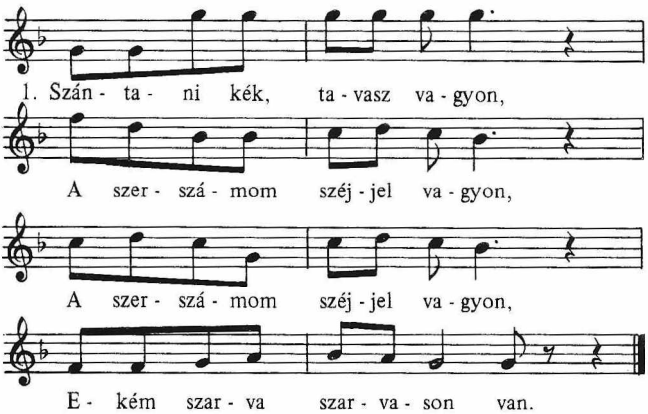

2. A tengelye Tengelyesen,
A kereke Kerepesen,
Az patingom* fa tövibe,
Ortornyelem a hegyibe.

3. Szegje, jármá Gyarmaton van,
Az al-gája Alfaron van,
A béldeszkám Békésen van,
Járomszögem Szögeden van.

4. A béresem a Bácskába,
A baltája a Bánátba,
Szép hat ökröm a vásárba,
De nem tudom, hol az ára.

* Az a szíj, guzs vagy lánc, mely az ekét és taligát összetartja.

TURA 1906.
(Bartók: A magyar népdal 20. sz.)

Kartal – Cséplés – 1930-as évek vége

VII. KATONA DALOK

Második világháborús üdvözlet (Verseg)

A DON PARTJÁN ÁLL EGY SZOMORÚ FŰZFA

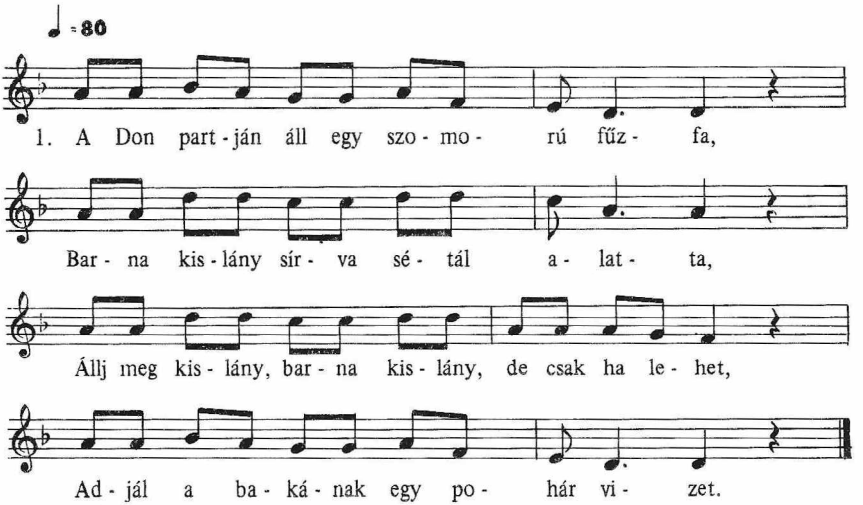

2. Mért ne adnék én a bakának vizet,
Szenvedett ő a hazáér' eleget,
Nem szenvedtem, barna kislány, de most szenvedek,
Adj egy csókot utóljára, elmegyek.

3. A Don partján áll egy szomorú fűzfa,
Magyar baka halva fekszik alatta,
Bajtársai kivont karddal ássák a sírját,
Odahaza magyar lányok siratják.

Huszár Mihályné sz. Svehla Mária
(*1924, DOMONY)

A GŐZÖSNEK HAT KEREKE

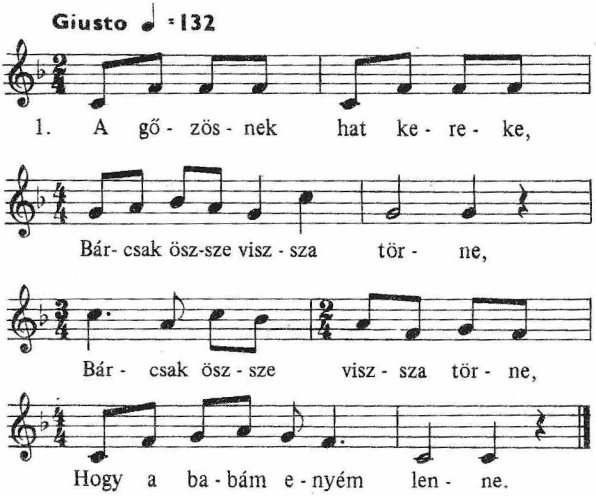

2. A gőzősnek hat ablaka,
Nyújtsd ki babám karod rajta,
Nyújtsd ki babám mind a kettőt,
Én leszek a te szeretőd.

3. Kinyújtanám, de nem lehet,
Mer' a gőzös nagyon siet,
Mer' a gőzös nagyon siet,
Babám nem leszek a tied.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

ASZÓD FELŐL, HATVAN FELŐL HIDEGEN FÚJ A SZÉL

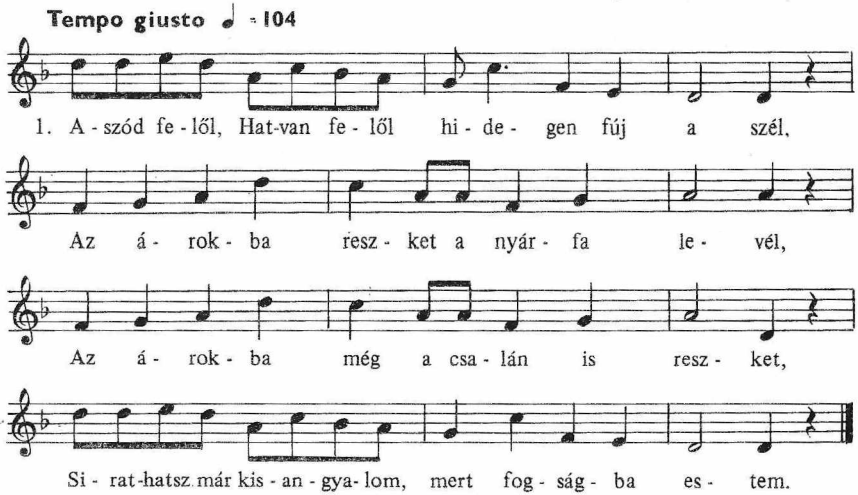

2. Ha megszabadulok, babám, ebből a fogságból,
Leveszik a vasat a lábamról,
Majd valaki azt veti a szememre,
Voltál-e már bezárva a bukovinai hegyekbe?

3. Voltam biz én, kisangyalom, jaj de elsárgultam,
Mikor azt a sok csillagot láttam,
Arra járt el a kedves kisangyalom,
Nem szólhattam ki hozzá a zöld rácsos ablakon.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

AZ ASZÓDI SOROZÓRA SÜT A NAP

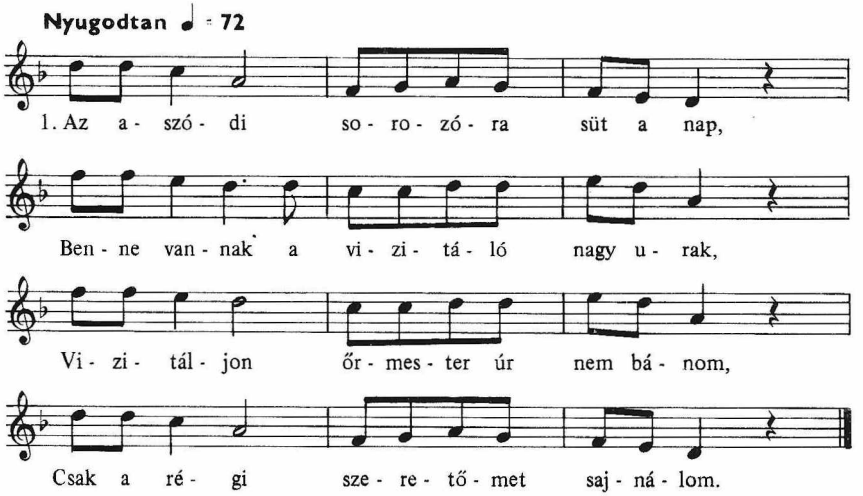

2. Mikor engem a főorvos vizitált,
A testembe semmi hibát nem talált,
Megtalálta bennem azt az egy hibát,
Hogy a szívem a babámér' nagyon fáj.

3. Mikor kezdtem kufferomba pakolni,
Akkor kezdett a jó anyám siratni,
Ne sírj anyám, köszönöm a nevelést,
Három évig nem eszem a kenyerét.

4. Édesanyám, mi vagyon a zsebébe?
Három alma, adjon egyet belőle,
Úgyse eszem sokáig az almáját,
Viselem a Ferenc József csákóját.

5. Udvarunkon hármat fordult a kocsi,
Édesanyám a kufferom hozza ki,
Benne van a kiasangyalom arcképe,
Ha kihozza, meg is csókolom érte.

Valentinyi Pálné sz. Mladoniczki Erzsébet
(*1916. DOMONY)

A Galga mentén általánosan ismert

BAGNAK FALUJA KŐVEL VAN KIKERÍTVE

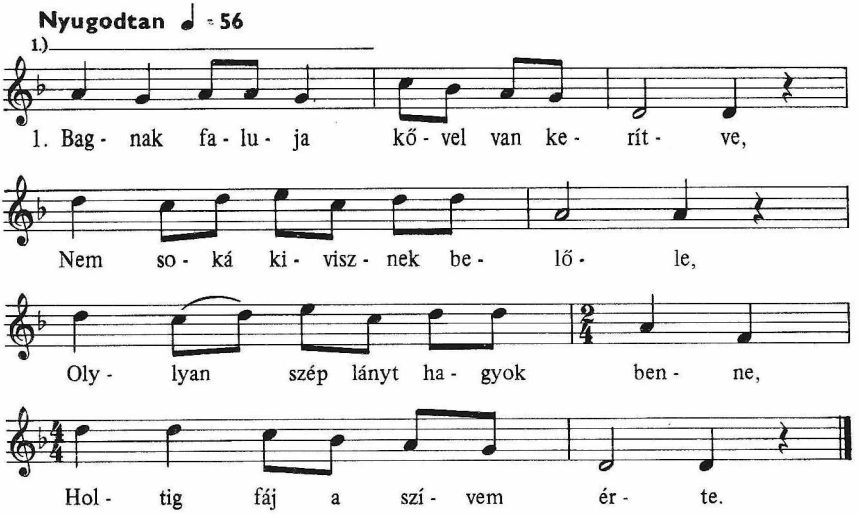

1.)

2. Lányok, piros bagi lányok,
Szedjetek száz féle virágot,
Tűzzétek a melletekre,
Százszor jussak eszetekbe.

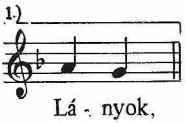

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

KATONÁNAK SEJ, DE KATONÁNAK...

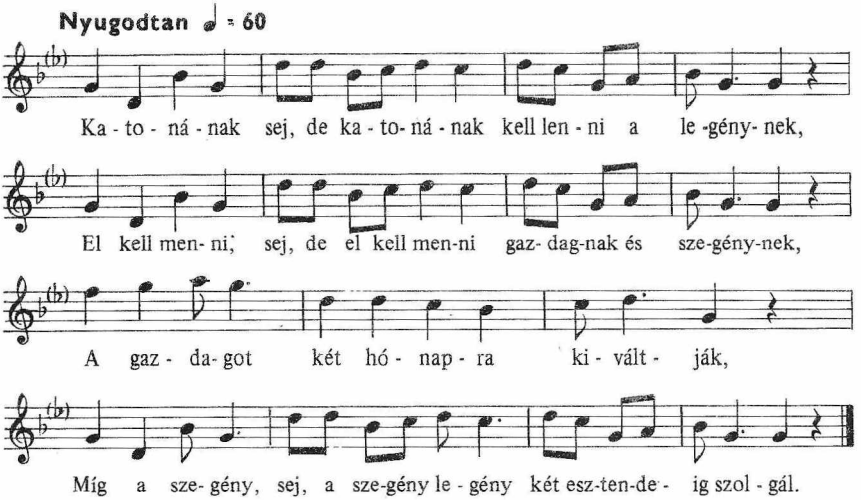

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

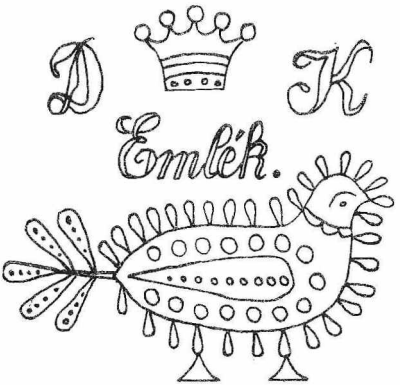

LÁTTAM MIKOR FÖLSZÁLLOTT A PÁVA

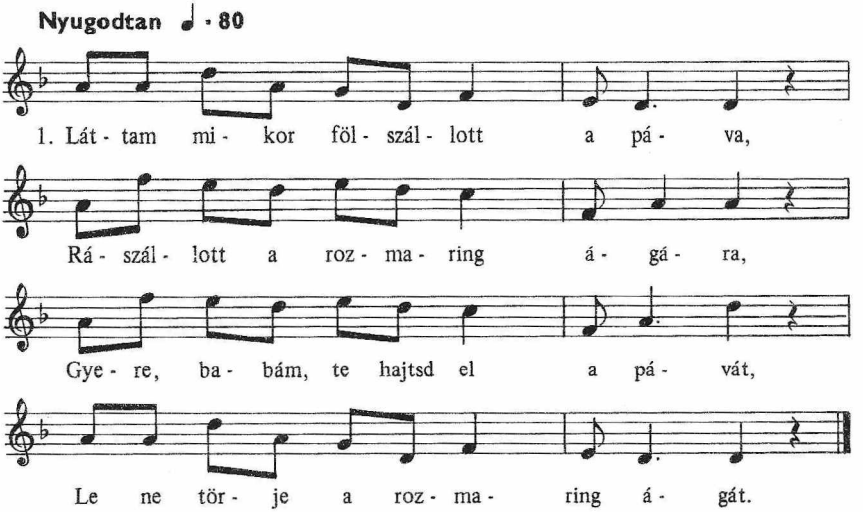

2. Láttam mikor fölszállott a gólya,
Rászállott a sorozó asztalra,
Gyere, babám, te hajtsd el a gólyát,
Ne sorozzanak be több katonát.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

LEMBERG MELLETT VAN EGY KEREK ERDŐ

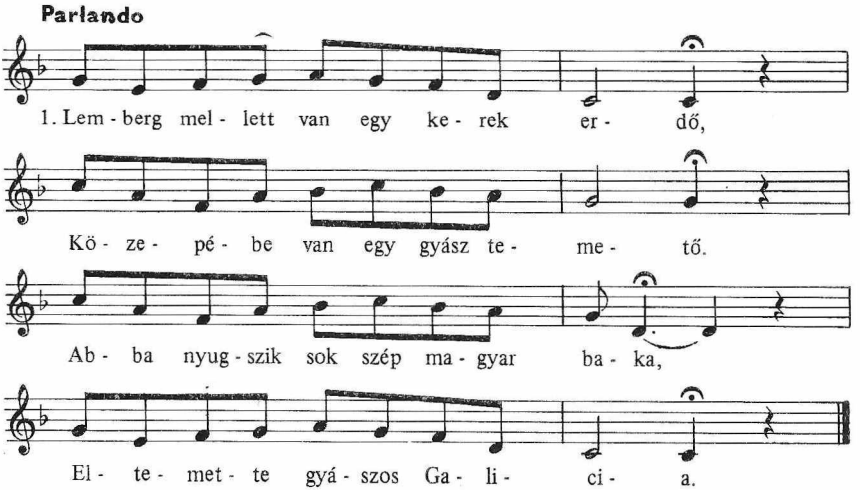

2. Édesanyám, ne keressen engem,
A többi közt úgysem talál engem,
A fejfámra nincs a nevem írva,
Csak úgy fekszünk, közösen egy sírba.

Mester Józsefné sz. Tóth Erzsébet
(*1909. TURA)

MIKOR MEGY A LEGÉNY OKTÓBERBA KATONÁNAK

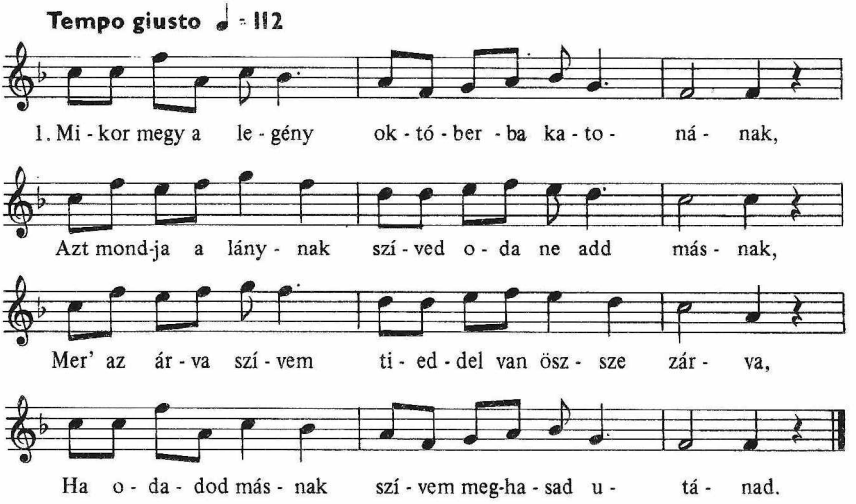

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

(mars dallam)

Ó, NÉZZ LE ÉDES SZŰZ ANYÁNK... (FOGOLYÉNEK)

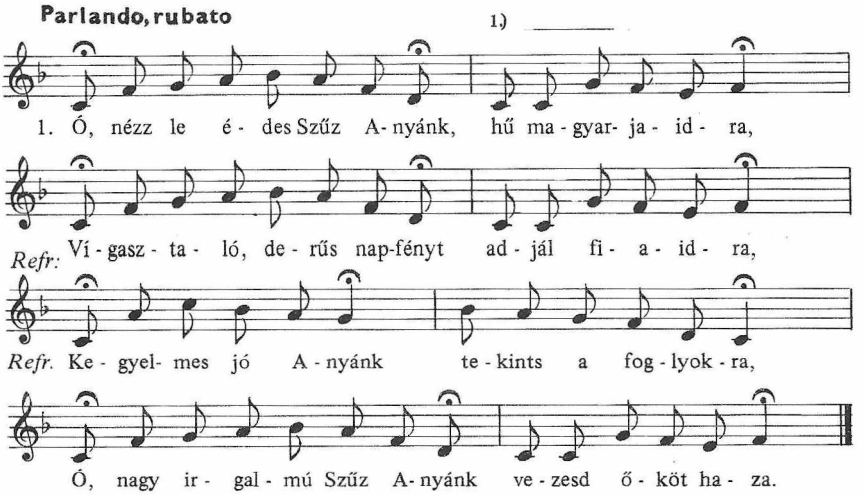

2. Szűz Mária magyar foglyok védő asszonya,
Messze idegen országban légy remény csillaga,
Refr...

3. Messze idegen fogságban szenvednek fiaink,
Benned bíznak Szűz Mária segítsd őköt haza,
Refr...

4. Ó, tekintsd az anyák könnyét, gyermekek imáját,
Segítsd haza a fogságból fiút, testvért, apát,
Refr...

5. A boldog viszontlátásnak add édes örömét,
Hagy ölelje a jó apa keblére gyermekét,
Refr...

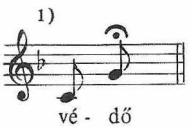

ŐSZI SZELLŐ FÚJJA A LEVELET

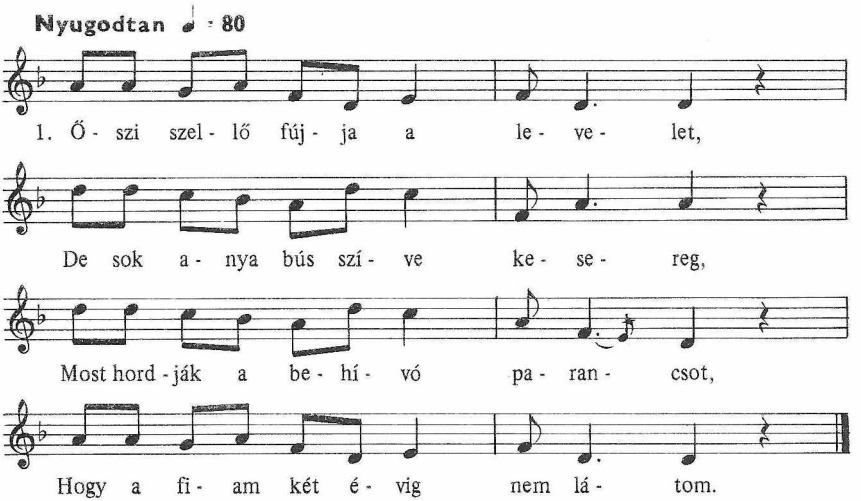

2. Páva madár leszállott a tóra,
Vizet visz a sorozók számára,
Barna kislány zavard el a pávát,
Ne sorozzanak többé katonát.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

SEJ, HAJ, SÍRHAT AZ AZ ANYA

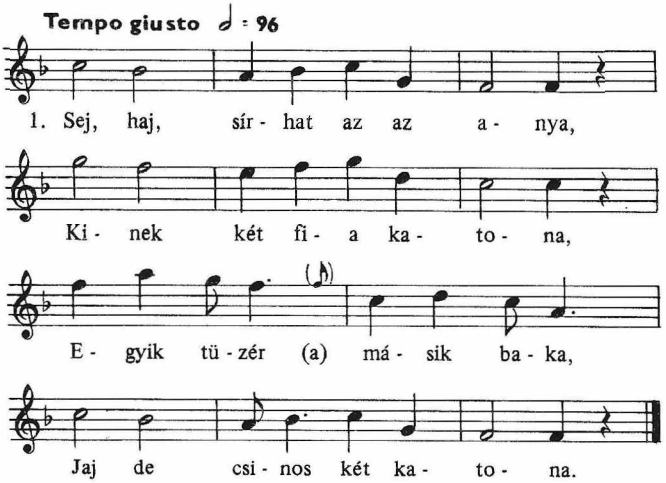

2. Egyik a bakancsát fűzi,
Másik a lovát nyergeli,
Össze borul mind a kettő,
Úgy sír mint a zápor eső.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

(Bukós dallam)

VERJE MEG AZ ISTEN AZT AZ ÉDESANYÁT

Parlando

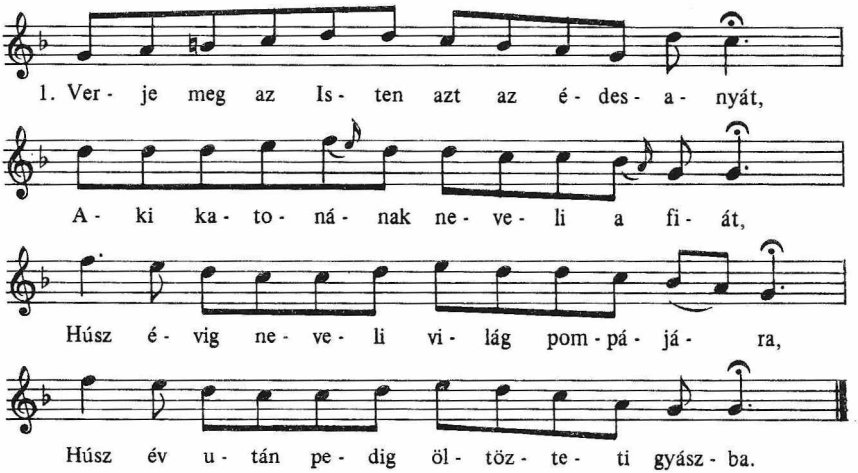

2. Fölkötöm a kardom, fölveszem fegyverem,
Az édesanyámtól végbúcsúmat veszem,
Ne sírj, édesanyám, tekint az Isten ránk,
Ellenség kezébe nem adja a hazát.

özv. Zsíros Ferencné sz. Bankó Viktória
(*1893. GALGAHÉVIZ)

Galgahévíz – Család – 1930-as évek

VIII. BALLADÁK

Bag – 1930-as évek eleje

A MEGÖLT LÁNY

Parlando, Rubato

1. Es - te van, es - te van, Hét - re jár az ó - ra,

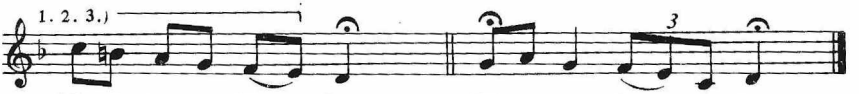

Min- den bar - na kis - lány, Ké - szül a fo - nó - ba.

2. El is készült volna, És el is ment volna,
Ha j'a csillagos ég, Be nem borult volna.

3. Beborul, beborult, Be is sötétedett,
Erre a kislányra, Homályosan sütött.

4. Hitta ki egy legény, Csak egy minutára,
1.) Nem ment ki, kivitték, letették a földre.
2.) Letették a földre, Kést szúrtak szívébe,
3.) Vére a földet, Pirosra festette.

6. Jaj, lányok, jaj lányok, Rólam tanuljatok,
Akárki fiának, Csókot ne adjatok.

Balázs Jánosné sz. Boda Margit
(*1935. BAG)

FEHÉR LÁSZLÓ

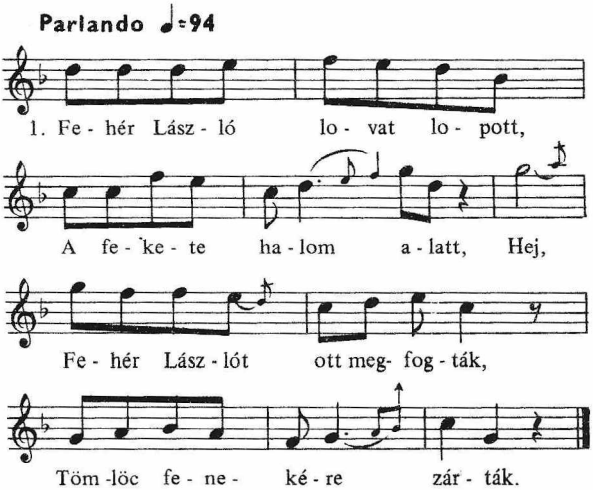

2. Fehér Anna azt megtudta,
Hogy a bátyja be van csukva,
Fogd be kocsis a lovakat,
Tégy mellé sok aranyakat!

3. Jónap Isten, hadnagy uram,
Adjon Istan, szép madaram,
Mit hoztál te Fehér Anna,
Szívem adta gyögyvionna?

4. Én a bátyádat, kiadom,
Ha egy éjjel véled hálok,
Arra nem szólt Fehér Anna,
Elment ő a folyosóra.

5. Jónap Isten, édes bátyám,
Aluszol-e vagy meghaltál?
Én tégedet kiváltalak,
Hadnagy úrral véle hálok.

6. Ne hálj véle a huncuttal,
Az akasztani valóval,
Szűzességedet elveszi,
A bátyádnak fejét veszi.

7. Arra nem szólt Fehér Annak,
Elment ő a palotába,
Elment ő a palotába,
Lefeküdt a cifra ágyba.

8. Aluszol-e Fehér Anna,
Szívem adta gyöngyvionna?
Nem alhatok, nem nyughatok,
Mer sok láncccsörgést hallok.

9. Elalhatsz már, elnyughatsz már,
A béresek fáér járnak,
A béresek fáér járnak,
Azok oly lármát csinálnak.

10. Aluszol-e Fehér Anna,
Szívem adta gyöngyvionna?
Nem alhatok, nem nyughatok,
Mer nagy puskalövést hallok,

11. Elalhatsz már, elnyughatsz már,
A bátyádnak vége van már,
Elalhatsz már, elnyughatsz már,
A bátyádnak vége van már.

12. Hadnagy uram, hadnagy uram,
Átkozott légy hadnagy uram,
Szűzességem is elvetted,
A bátyámnak fejét vetted.

13. A kenyered kővé váljon,
Mosdóvized vérré váljon,
Lovad lába megbotoljon,
Arról nyakad leforduljon.

Veszelka Mihályné (*1846. TURA)
Bartók Béla gyűjtése.

FEHÉR PISTA

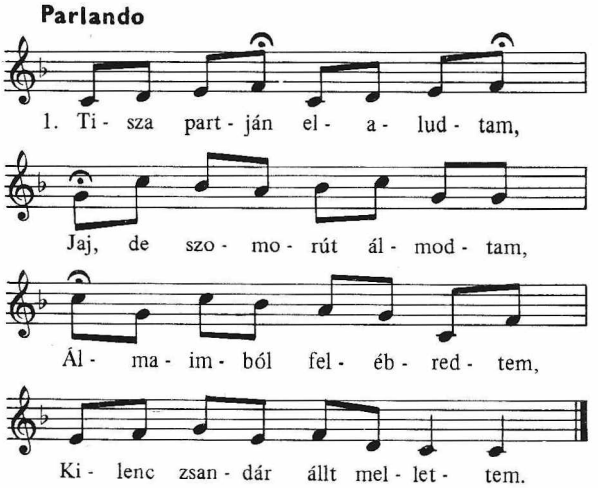

2. Zsandár urak mit akarnak,
Talán vasalni akarnak?
Nem akarunk mi vasalni,
Lovat jöttünk vásárolni.

3. Kis pej lovam nem eladó,
Nem zsandárok alá való,
Mert ha arra zsandár ülne,
Még a madár is rab lenne.

4. Fehér Pistát nem hallgatták,
Maguk előtt elhajtották,
Maguk előtt elhajtották,
Egy börtönbe be is csukták.

5. Fehér Anna ment utána,
A börtönnek ablakára,
Mondta a szolga bírónak,
Hogy a bátyját engedje ki.

6. Anna, Anna, szép Annuska,
Bátyád ki lesz szabadítva,
Bátyád ki lesz szabadítva,
Háljál velem egy éjszaka.

7. Hallod-e te kedves bátyám,
Mit mondott a szolgabíró.
Háljak vele egy éjszaka,
Ki leszel te szabadítva.

8. Ne hálj, ne hálj, a disznóval,
Az akasztani valóval,
Mert ha neki szíve volna,
Illyen rabot nem tartana.

9. Fehér Anna nem halgatta,
Lefeküdt a selyem ágyba,
Éjjfél után egy órakor
Csörgést hallott az udvaron.

10. Hallod-e te szolgabíró,
Most viszik az én bátyámat,
Zöld erdőből sík mezőbe,
Akasztófa tetejébe.

11. Hallod-e te szolgabíró,
Hogy az én átkom megfogjon,
Törölköződ vérré váljon,
A zsebkésed tőrré váljon.
ism: A zsebkésed tőrré váljon,
Az is a szívedbe járjon.

Maczkó Mihályné sz. Tóth Julianna
(*1923. TURA)

ENDRI BÁRÓ

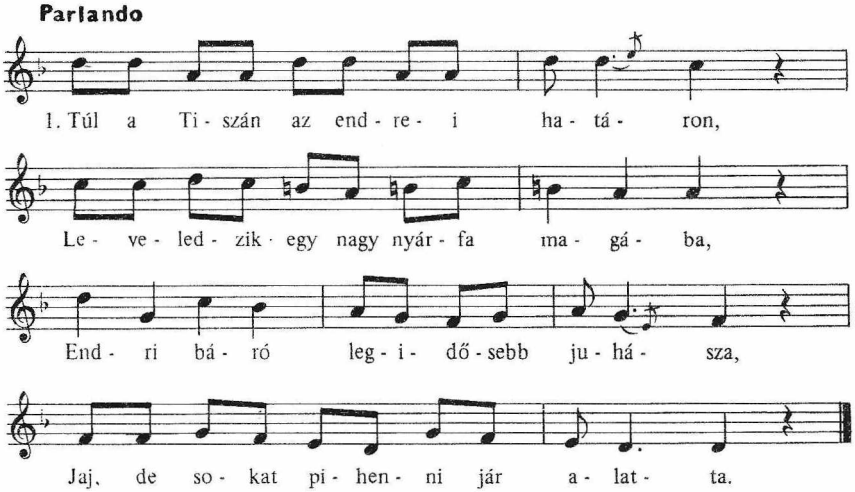

2. Nyitva van az Endri báró ablakja,
Gyönyörű szép kisasszony néz ki rajta,
A kisasszony így sóhajt fel magába;
Mért is lettem én egy bárónak lánya?

3. Endri báró harmadnapra bújába,
Kihajtatott az endrei határra,
Igy kérdezte legidősebb juhászát,
Nem látta-e kökényszemű lejányát?

4. Nem láttam én báró uram, ha mondom,
Egy bojtárom harmadnapja nem látom,
Egy bojtárom harmadnapja odavan,
Bizonyára ja kisasszony vele van.

5. Arra alá építik a bitófát,
Akire ja juhászlegényt akasszák,
Fújja ja szél gyócsingét, gyócsgatyáját,
Nem öleli többé báró lejányát.

Tóth Lajtos Mihályné sz. Tóth Gáspár Julianna
(*1896. TURA)

GUNARAS LÁNY

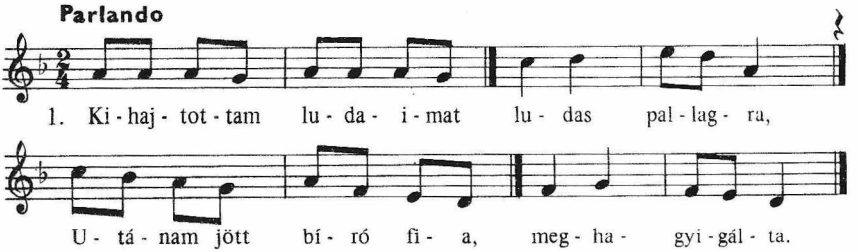

1.) _____

2. Aggyig, aggyig hagyigálta, végtén agyon hagyigálta,
jaj, de sajnálom,
Szépen szóló, tácon járó gangos gunárom.

3. Adjon Isten, bíró uram, jó, jó, jó napot,
Adjon Isten, Szép Ilonám, mondjad mi bajod.

4. Azért jöttem, bíró uram, kelmed házába,
Hogy elmondjam panaszomat kelmed fiára.

5. Kihajtottam ludaimat ludas pallagra,
Utánam jött kelmed fia, meghagyigálta.

1.) _____

6. Aggyig, aggyig hagyigálta, végtén agyon hagyigálta,
jaj, de sajnálom,
Szépen szóló, táncon járó gangos gunárom.

7. Mit kérnél te, Szép Ilonám, a te ludadé,
Mind megadnám látatlanba csak te magadé.

8. A szívéért, a májáért két kebel búzát,
Két kis táncos szép lábáért két aranyalmát.

9. Minden öreg tollaiért arany nyoszolyát,
Szépen kiáltó torkáért arany trombitát.

1.) _____

10. Hát még az a hosszú nyaka, piros orra, göndör farka
2.) maga mennyit ér,
Nem adok én Szép Ilonám, gyöngyöm adta semmi
illyet a te ludadé.

11. De odadom a fiamot, legyen a tiéd,
Ez köll nékem, bíró urám, nem is köll egyéb.

1) A megismételt I. dallamsorra.
2) A megismételt III. dallamsorra.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

GYEREKGYILKOS ANYA

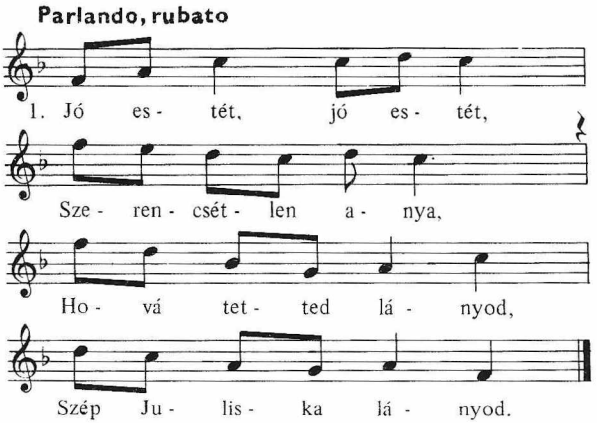

2. Elment az erdőbe,
Gyöngyvirágot szedni,
Gyöngyvirágot szedni,
Koszorúba kötni.

3. Nincsen ott, nincsen ott,
Szerencsétlen anya,
Hová tetted lányod?
Szép Juliska lányod.

4. Mit tűröm, tagadom,
Ha ki köll vallanom,
Bent van a szobába,
Fekszik az ágyába,

5. Tizenkét szál gyertya,
Ég már körülötte,
Leány pajtásai,
Zokognak fölötte.

6. Bemén a vőlegény,
Benyúl a zsebébe,
Kihúzza a nagy kést,
Szúrja a szivébe.

7. Vérem a véreddel,
Egy földet áztasson,
Testem a testeddel,
Egy földbe nyugodjon.

8. Ha néked lányod vót,
Nékem szeretőm vót,
Ha néked kedves vót,
Nékem kedvesebb vót,

Valentinyi Pálné sz. Mladoniczki Erzsébet
(*1916. DOMONY)

HALLOTTÁTOK HÍRÉT...

Parlando, rubato

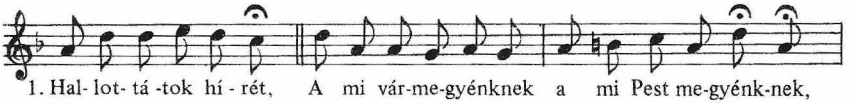

1. Hal- lot- tá -tok hí - rét, A mi vár-me-gyénknek a mi Pest me-gyénk-nek,

A mi szép vármegyénk hí- res bör-tö-né-nek.

2. Hallottam, hallottam,
Jártam is má' benne, jártam is má' benne,
Verje meg az Istan,
Aki építette.

3. Most is benne vagyon,
Két fiatal legény, két húsz éves legény,
Térdig vasba verve,
Könyökig kötözve.

4. Láttam az urakat,
Huszonnégyen vótak, huszonnégyen vótak,
Mind a huszonnégyen,
Rólam tanakodtak.

5. A huszonötödik,
Irja a levelem, írja levelem,
Piros barna kisjány,
Diktálja a nevem.

6. Piros barna kijány,
Jó' diktáld a nevem, jó' diktáld a nevem,
Ettől a levéltől,
Függ most az életem.

Szabó István
(*1923. ZSÁMBOK)

MIKOR MENTEM BUDAPESTRE

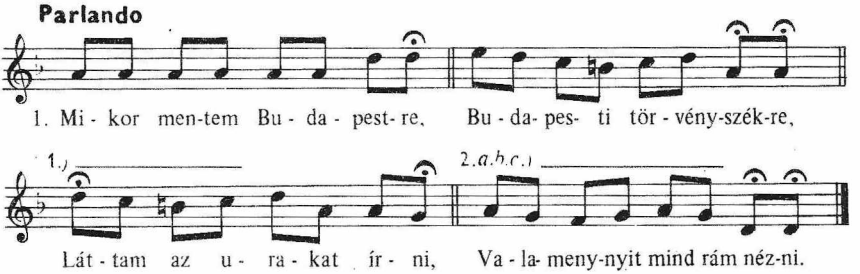

2. Rám szabták a három évet,
Szabadulnék de nem lehet,
Irok haza az anyámnak,
2.a.
Küldjön ruhát a fiának.

3. Elküldték a vászon ruhát,
Édesanyám sírva néz rá,
1.
Sírhatsz anyám jaj szóval is,
2.b.
Egy fiad vót rab lett az is.

4. Anyám, anyám édesanyám,
Jöjjön nézze meg a szobám,
Két szál deszka a nyoszolyám,
2.c.
Itt halok meg édesanyám.

5. Hogyha megtanálok halni,
Ki fog engem megsiratni,
1.
Majd megsirat a jó anyám,
Aki gondot viselt reám.

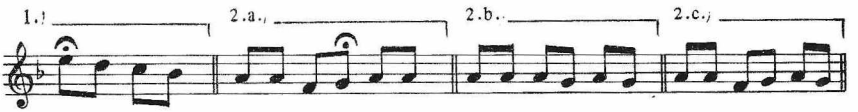

Varga Istvánné sz. Deme Mária
(*1910. BAG)

SZENDE BÁRÓ

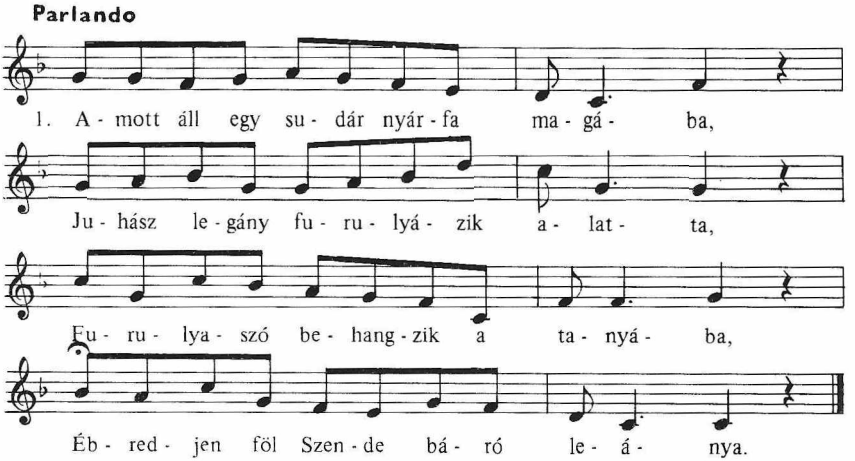

2. Föl is ébredt,ki is nyílt az ablaka,
Kökényszemű barna lány néz ki rajta,
Hej a juhász milyen szépen furulyál,
Behallik a hálószobám ablakán.

3. Szépen legel az uraság gulyája,
A kisasszony maga sétál utána,
Már messziről kiáltja a juhásznak,
Szívem juhász, terídd le a subádat.

4. Nem teríthetem én le a subámat,
Mert elhajtják az én falka birkámat,
Arra már te szívem juhász, ne gondolj,
Majd kiváltja édesapám, ha mondom.

5. Másnap reggel Szende báró bújába,
Kisétált a közel lévő tanyára,
Azt kérdezte a számadó juhásztól,
Nem láttad-e kökényszemű leányom?

6. Nem láttam én báró uram, ha mondom,
Három napja egy bojtárom nincs itthon,
Három napja egy bojtárom oda van,
Talán bizony a kisasszony vele van.

7. Lányom, lányom, lányomnak se mondalak,
Ha én téged egy juhásznak odadlak,
Nem bánom én, édesapám, tagadj meg,
De a szívem a juhászé hasad meg.

8. Búzakalász le se hajtja a fejét,
Már a madár mind kiverte a szemét,
Igy sóhajt fel a báró lány, Istenem,
Látod apám, mire vitt a szerelem.

9. Kastélykertbe most faragják azt a fát,
Amelyikre juhász legényt akasszák,
Fújja a szél fekete göndör haját,
Mért szerettem Szende báró leányát?

10. Falu végén cigány asszony sátora,
De sok kislány, de sok legény jár oda,
Én is elmék, megkérdem a jövőmet,
Lesz-e nékem szép szeretőm még élek?

11. A faluba végig menni nem merek,
Mer azt mondják, hogy szeretőt keresek,
Nem kell nékem, volt már nékem szeretőm,
Juhász legény volt az első szeretőm.

Mester Józsefné sz. Tóth Erzsébet
(*1909. TURA)

ROSSZ FÉRJ

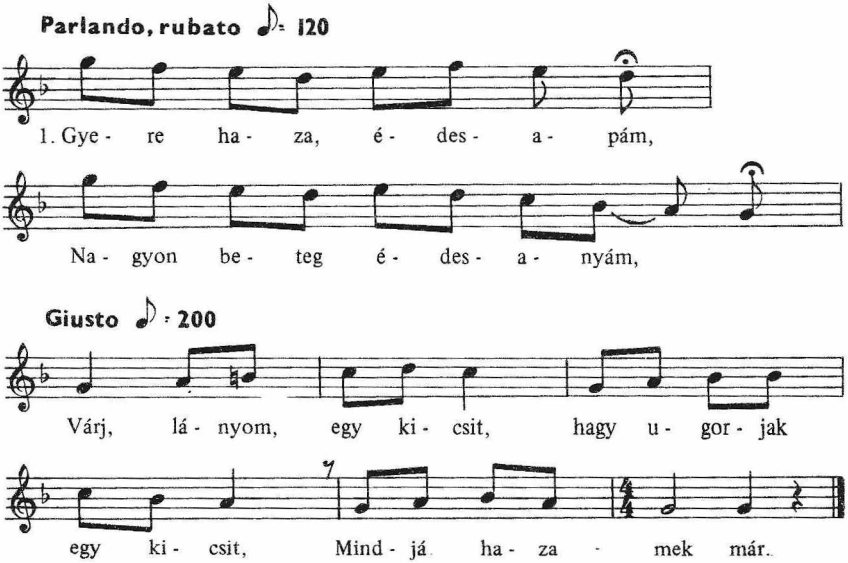

2. Gyere haza, édesapám,
Haldoklik az édesanyám,
Várj, lányom, egy kicsit, hagy ugorjak egy kicsit,
Mindjá' hazamek már.

3. Gyere haza, édesapám,
Meghalt már az édesanyám,
Megyek lányom, megyek, most már hazamegyek,
Hagyd el cigány, hagyd már.

özv. Zsíros Ferencné sz. Bankó Viktória
(*1893. GALGAHÉVIZ)

ZÚGJATOK HARANGOK

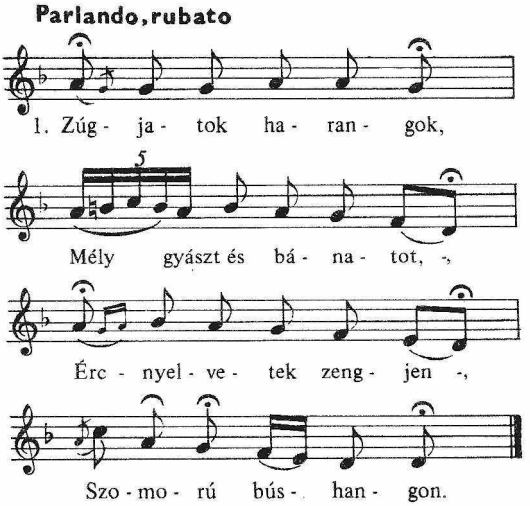

2. Zengő kongástok is,
Hirdesse mindennek,
Gyász nap virradt fel ma,
Az egész háznépre.

3. Mert gyászos eset ez,
Melyet itt szemléltek,
Egy jó édesapa,
Fekszik előttetek.

4. Ne sírjatok érte,
Ne fájjon szívetek,
Nyugodjatok meg a,
Jó Isten végzésén.

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(*1928. HÉVIZGYÖRK)

Kincses Károly felvétele – 1980 –

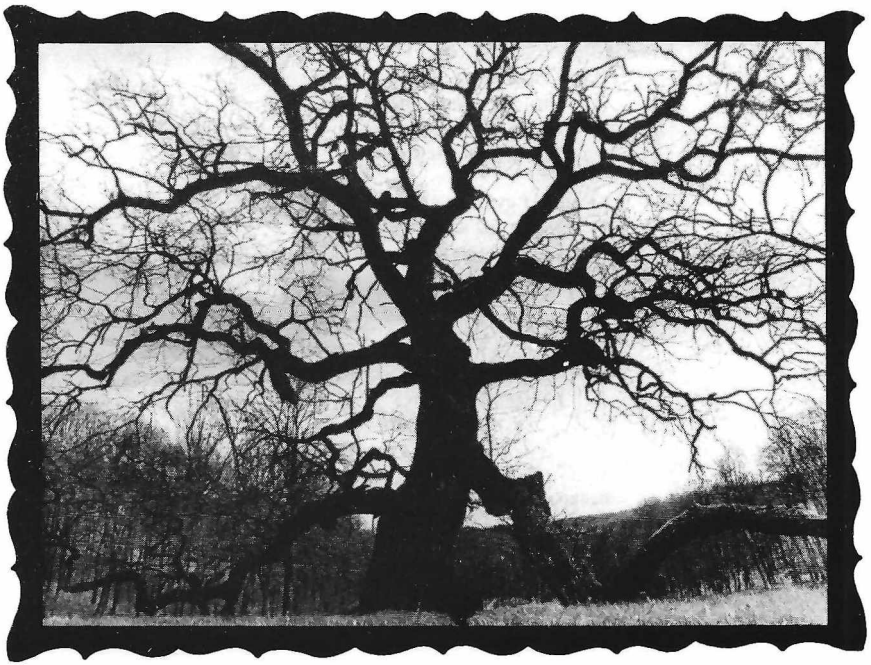

IX. SZLOVÁK DALOK

Domony – Fiatal pár

KEBI SOM JA MALA... (HOGYHA BIZ ÉNNÉKEM)

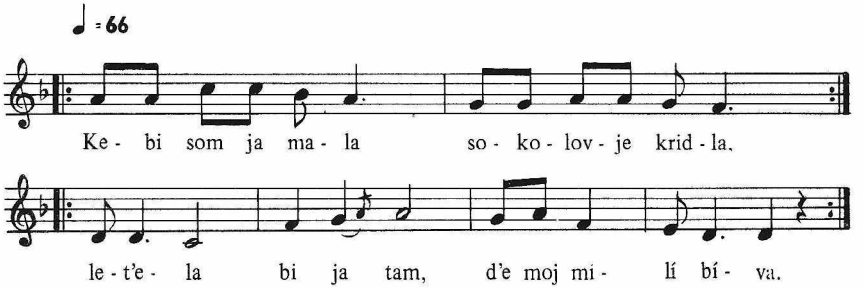

1. Kebi som ja mala
sokolovje kridla
let'ela bi ja tam,
d'e moj milí bíva

2. Sadla bi som si ja
na jeho bieli dom,
videla bi som že
co robja chlapci vňom.

3. Edom koňe češe,
druhí obrok ňesje,
a tem mój najmilší,
Lístočok mi píše.

1. Hogyha biz énnékem
sólyom szárnyam lenne
oda repülnék el,
hol kedvesem lakik.

2. Szépen oda ülnék
a fehér házára
láthatnám mit tesznek
benne a legények.

3. Egyik pucol lovat
másik hoz abrakot
s az én szép kedvesem
levelet ír nékem.

Stefanidesz Jánosné sz. Petrás Erzsébet.
(• 1923. CSŐVÁR)

KED' SI JA ZASPIEVAM... (HOGYHA ÉN DALOLOK)

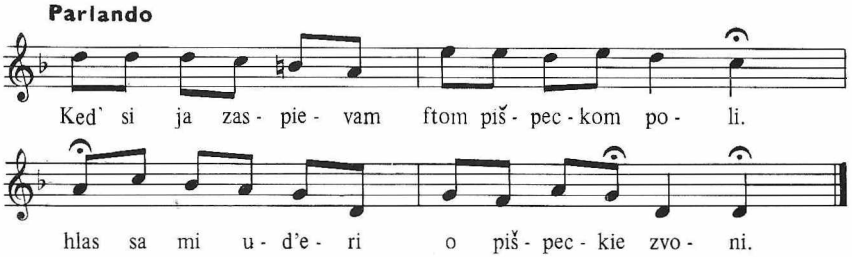

1. Ked' si ja zaspievan,
ftom pišpeckom poli.
hlas sa mi ud'eri
o pišpeckie zvoni.

2. O pišpekie zvoni,
o tie biele domi.
a o ten naj belsi,
deje mój naj milsí.

3. Hrlo moje hrlo,
ako tá hrkálka,
nemozem zavolat',
miliho z d'elaka.

1. A püspöki határban
hogyha én dalolok
visszhangozzák hangom
a püspöki harangok.

2. Püspöki harangok
a szép fehér házak
és az a legszebbik
hol kedvesem lakik.

Visszhangozzák hangom
és nem hallja mégsem
és nem hallja mégsem
távolról kedvesem.

Bátyi Józsefné sz. Seffer Anna
(•1909 PÜSPÖKHATVAN)

ŠUL'AJ, BUL'AJ KURČA ZLATVO...
(CSULÁJ BULÁJ ARANYCSIRKE)

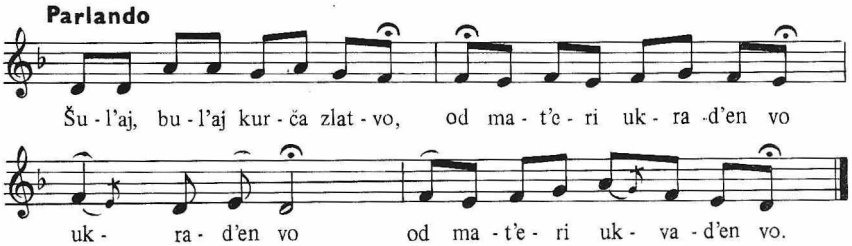

1. Šul'aj, buľaj kurča zlatvo,
od mat'eri ukrad'envo.
ukrad'envo, od mat'eri ukrad'envo,

2. Ked' som haluśke varila
chlapca som si oparila,
oprarila, chlapca som si oparila.

3. Ked' mój chlapec tej miere bov,
zali mi ho turci sebovu,
ťurci sebovu,
zali mi ho turci sebovu.

4. Kebi som si ho vid'ela
tag bi som si ho poknala
ho poknala,
tag bi som si ho poknala,

5. Ked' som haluśke verila
chrbát som mu oparila
oparila
tag bi som si ho poknala.

1. Csujel, beujel arany csirke,
Édesanyjától ellopott,
Ellopott, édesanyjától ellopott.

2. Mikor galuskát főztem
Kisfiamat megforráztam,
Megforáztam, kisfiamat megforráztam.

3. Mikor kisfiam ígyen volt,
Törökök magukkal vitték,
Magukkal vitték,
Törökök magukkal vitték.

4. Hogyha én őt megláthatnám,
Akkor biz én felismerném
Felismerném,
Akkor biz én felismerném.

5. Amikor galuskát főztem
a hátánál megforráztam,
megforráztam,
ezért biz én felismerném.

Petrik Jánosné sz. Laukó Teréz
(* 1917. GAÖGAGYÖRK)

ŠIROM POLI HRUŠKA STEJI... (SZÉLES MEZŐBEN)

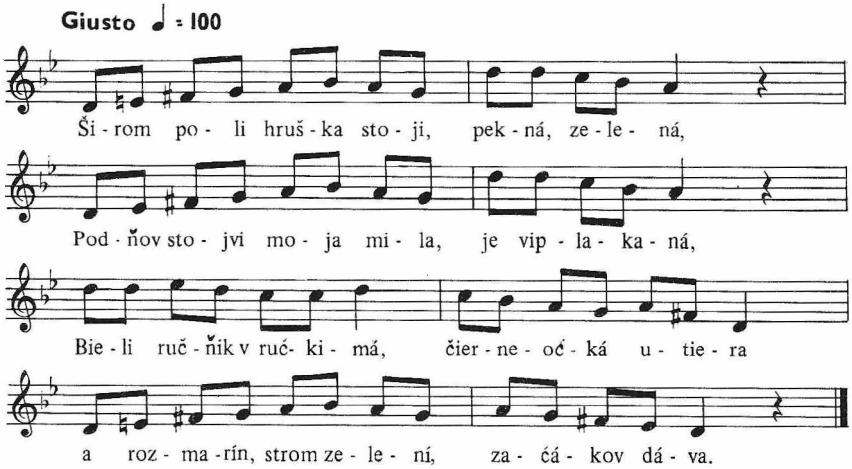

1. Šírom poli hruška stojí, pekná, zelená,
Podnov stojí moja milá je vipla kaná,
Bieli ručnik v ruckimá, čierne ocká utiera,
A rozmarín strom zelelní, začákov dáva.

2. ‖: Kebi si ti mamka prišla somňov na pole :‖
Tak bi si vid'ela, plakat'bi si misela,
Ako budú pekni chlapci padat' dov s koňa.

1. Széles mezőben áll szép zöld körtefa
Alatta kisírva áll az én kedvesem.
Kezében fehér kendő, fekete szemét törölgeti,
Zöld rozmaring ágat tesz a csákó mögé.

2. He eljönnél anyácska vélem a mezőre,
Akkor láthatnád, sírva fakadnál,
Miként fognak a szép fiúk hullani a lóról.

Petrik Jánosné sz. Laukó Teréz
(• 1917 GALGAGYÖRK)

EJ VLET'E VLET'E... (EJ NYÁRON, NYÁRON)

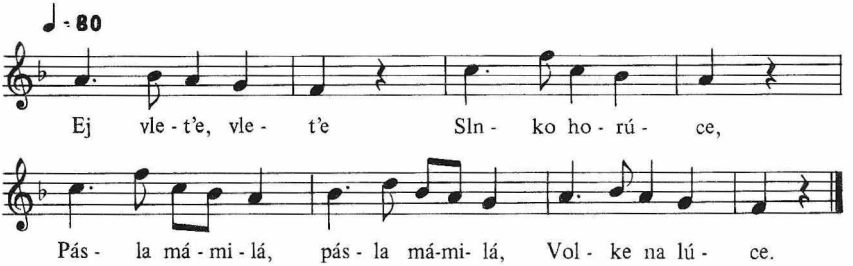

1. Ej vlet'e, vlet'e,
Slnko horúce
Pásla mámila, pásla mámila
Volke na lúce.

1. Ej, nyáron, nyáron,
A nap tűz hevešen,
Ökröket őriz, ökröket őriz
Az én kedvesem.

Petrik Jánosné sz: Laukó Teréz
(sz: 1917. GALGAGYÖRK)

(Nyers fordítás Lami István

HORA OD TŘŇAVI... (TÜSKÉS ERDŐ)

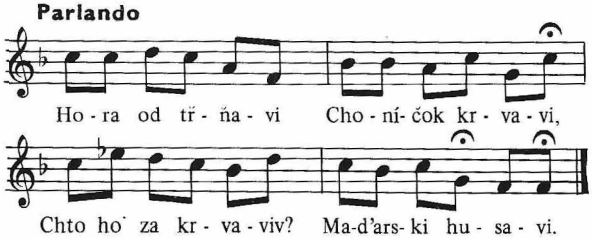

1. Hora od třňavi,
Choňičok krvavi.
Chto ho zakrvaviv?
Mad'arski husari.

2. Z d'elaka idet'e?
Ci mojho milého,
Sebow ňevediete?

3. Tu tvojho miliho,
Medzi nami ňeňi,
Ňeska sedem vakov,
Čiernej zemi Leži.

4. Jag idu, tag idu,
Popod jednu jatku,
Ňi edom zaplače,
Svojw slatkú matkju.

5. Žiadna mat' si ňevie,
Načo sina chová,
Moja ňeved'éla,
Načo machovala.

6. Ona sa nazdala,
Že hu ej ja bud'em,
A ja ha ňebud'em,
Po svete vandrujem.

1, Tüskés erdőben
Véres a gyalogút
Ki vérezhette be?
Magyar huszárok.

2. Messziről jöttök é
Ti magyar huszárok?
Az én kedvesemet
valyon nem hoztátok?

3. Nincsen mi közöttünk
A te szép kedvesed,
Már két éve gyugszik
A fekete földbe.

Hogy jönnek, mint jönnek,
Hegyen, völgyön át,
Nem egy siratja meg
Kedves édesanyját.

5. Nincs Anya ki tudná
Miért neveli fiát.
Miért nevelt fel engem
Az anyám sem tudja.

6. Gondolhatta, hogy majd
Egyszer megszolgálom,
Pedig nem fogom,
A világot járom.

Hóvári Mihályné sz. Babinka Zsuzsanna
(• 1912 ACSA)

IX. SZLOVÁK DALOK

ŠABĽA ŠABĽA MAĽ UVANÁ... (SZABLYA, SZABLYA)

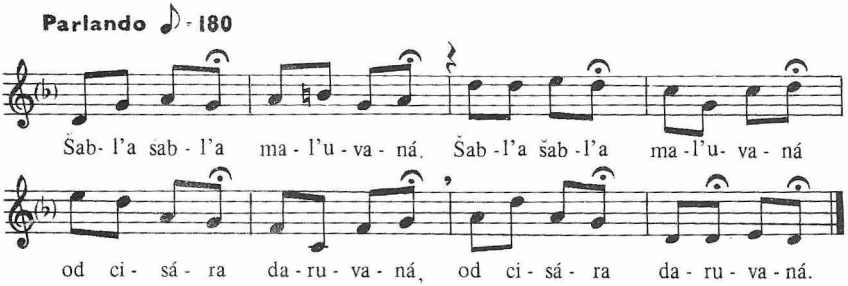

1. ‖:Šabľa šabľa maľuvaná:‖
‖:od cisára daruvaná. :‖

2. Cisár, cisár, sedlaj koňa,
idu chlapci zverbuju sa.

3. Uš sa chlapci zverbuvání,
diovčence sa viplakali.

4. Dobrvo z dravja moja milá,
bo bojuvat tájdem ajja.

5. Vezňi mili, vezňi aj mňa,
bo bojuvat pojdem aj ja.

6. A keď prisli na kraj mora,
Sedaj milá hor nakoňa.

7. A keď prišli prostried mora,
dov sa švandra z mojho koňa.

8. Čo že som ti vikonalo,
Že ma z haňias s tvojho koňa?

9. Strat'ila si prst'em zlati,
Čol koštuvav tristo zlati.

1. Száblya, száblya, festett száblya,
a nagy császár ajándéka.

2. Császár, császár, nyergelj lovat,
fiúk jönnek verbúválnak.

3. Fel is csaptak katonának,
siratják őket a lányok.

4. Kedves rózsám Isten veled,
mert én mos harcolni megyek.

5. Vigyél rózsám, vigyél engem is,
megyek véled harcba én is.

6. Mikor a tengerhez értek:
ülj kedvesem fel a lóra.

7. Tenger közepére értek:
Le te ringyó, le a lóról.

8. Mit vétettem én tenéked
miért zavarsz le lovadról?

9. Elvesztetted arany gyűrűm
Háromszáz aranyba került.

Bátyi Józsefné sz. Seffer Anna
(* 1909 PUSPÖKHATVAN)

VIKVITÁ, PREKVITÁ (VIRÁGZIK, NYILADOZIK)

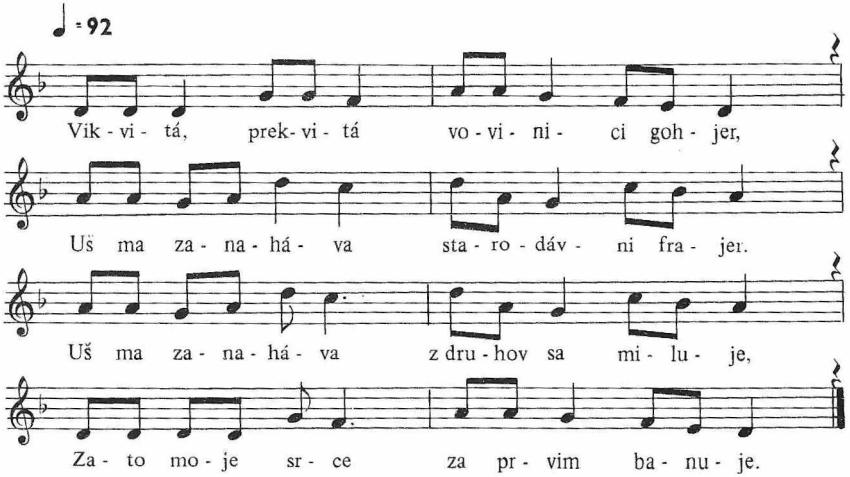

1. Vikvitá, prekvitá vovinici gohje,
   Uš ma zanaháva starodávni frajer.
   Uš ma zanaháva, z druhov sa miluje,
   Zato moje srce za privim banuje.

2. Ňe banuj, ňe banuj, mám čo banuvati,
   Mala som frajera, uš ňebud'em mat'i.
   Ag ňebudem mali, viac bud'em spavati,
   Nebud'em zaňikim dverce zavárati.

1. Virágzik, nyiladoz szőlőben a gohér,
   Elhágy már, elhágy már a régi szeretőm.
   Elhágy már mással cseréli fel nevemet,
   Azért az én szívem az elsőért bánkódik.

2. Ne bánkódj, ne bánkódj, van miért bánkódnom,
   Volt nékem szeretőm, de ezután nem lesz.
   Ha nem lesz szeretőm, többet alszom majd,
   Senki után nem fogom az ajtót csukogatni.

Zdenkó Jánosné sz. Bazsik Erzsébet
(*1922. DOMONY)
Nyers fordítás: Lami István

Galgamácsa – Régi parasztház

ADATKÖZLŐK

Balázs Jánosné
sz. Boda Margit
x 1935.
Bag

Bankó Gáborné
sz. Aszódi Erzsébet
x 1928.
Hévízgyörk

Bata Jánosné
sz. Juhász Illona
x 1914.
Galgahévíz

Bátyi Józsefné
sz. Seffer Anna
x Püspökhatvan
1909-1976.

Bohunka Jánosné
sz. Szlovák Zsuzsanna
x 1917.
Domony

Bojtár Mihályné
sz. Pauló Erzsébet
x 1924.
Domony

özv. Gregor Ferencné
sz. Bajnóci Veronika
x 1923.
Zsámbok

Gregus Jánosné
sz. Tóth Erzsébet
x 1923.
Kartal

Hajdú Jánosné
sz. Hajdú Margit
x 1931.
Bag

Hóvári Mihályné
sz. Babinka Zsuzsanna
x Acsa
1912-1988.

Huszár Mihályné
sz. Svehla Mária
x 1924.
Domony

özv. Jamrik Gáborné
sz. Palya Margit
x 1918.
Bag

Kaputa Gáborné
sz. Hajdú Anna
x 1926.
Bag

Kálmán Sándorné
sz. Hegedűs Margit
x 1925.
Bag

Maczkó Mihályné
sz. Tóth Julianna
x 1923.
Tura

Magyar Andrásné
sz. Csóré Piroska
x 1928.
Kartal

özv. Máté Istvánné
sz. Kovács Ilona
x 1904.
Bag

Mester Józsefné
sz. Tóth Erzsébet
x 1909.
Tura

Petrik Jánosné
sz. Laukó Teréz
x 1917.
Galgagyörk

Stefanidesz Jánosné
sz. Petrás Erzsébet
x 1923.
Csővár

Szabó István
x 1923.
Zsámbok

Tóth Jánosné
sz. Zábel Mária
x 1941.
Zsámbok

Tóth Lajtos Mihályné
sz. Tóth Gáspár Julianna
x Tura
1896-1978.

özv. Tóth Sándorné
sz. Tóth Julianna
x 1941.
Bag

Varga Istvánné
sz. Deme Mária
x Bag
1910-1985.

Valentinyi Pálné
sz. Mladoniczki Erzsébet
x 1916.
Domony

Zdenkó Jánosné
sz. Bazsik Erzsébet
x 1922.
Domony

Zsíros Ferencné
sz. Bankó Viktória
x Galgahévíz
1893-1982.

TARTALOM

Bevezetés 5

I. Parlandó dalok 11

De sok árva csana terem a réten 13
Elszabadult ökröm a virág 14
Erdő nincsen zöld ág nélkül 15
Édesanyám rózsafája 16
Galga vize szép csendesen kanyarog 17
Hévizgyörki zöld erdőben születtem 18
Kedves babám, nem tudom mi van veled 19
Lekaszálták már a rétet 20
Nincs énnékem egyebem egy pohárnál 21
Túl a Tiszán mandulafa virágzik 22

II. Karikázó dallamok 23

Asztalimon három vajas pogácsa 25
Barna kislány piros posztó szoknyája 26
Beteg a szeretőm, ágyában fekszik 27
Csuhaj, nem bánnám, ha holnap lenne vasárnap 28
Egy szombaton este kinyitom az ablakot 29
Esik eső, nagy sár van az uton 30
Este, este, de szép szerelmes este 31
Este van már, nyolcat ütött az óra 32
Édesanyám, gyújtson hát világot 33
Édesanyám nem tudok elaludni 34
Érik már a búza, sárgul a kalásza 35
Fáj a fának, ha a fejsze levágja 36
Feljött már az esthajnali csillag 38
Ha elmegyek a hatvani vásárra 39
Három csillag van az égen sorjában 40

Három színe van a rózsalevélnek 41
Házunk előtt tóvá vált a harmat 42
Imádkoznék, de nem tudok, hiába 43
Kelet felől jön egy fekete felhő 44
Jaj, de régen nem vót eső 46
Kerek erdő ibolyával van tele 47
Kicsi voltam, mikor én megszülettem 48
Madárka, madárka 49
Nem járok én piros posztó szoknyába 50
Nem messze van ide babám tanyája 51
Nincsen csillag mind lehullott a földre 52
Piros bagi nagy, nagy határ 53
Nincsen kedvem, babám, mer' elvitte a fecske 54
Rózsát ültettem a gyalogútra 56
Sárgabélű görögdinnye repedj meg 57
Sári virág de sárga, de sárga 58
Sej, haj, sárgára van a mi házunk meszelve 59
Sej, szombat este kinyitom az ablakot 60
Sűrű sötét felhők vndorolnak az égen 61
Szépen úszik a vadkacsa a vízen 62
Válogatott búzát eszik a galamb 63
Várni, várni babám 64
Viszi a víz a hévizgyörki rétet 65

III. Verbunk dallamok 67

Az aszódi sorozóra süt a nap... 69
Barna kislány, ha bemegy a kocsmába 70
Fecske madár szállott a vasútra 71
El kell a fűnek száradni... 72
Kárpátokba' megfújták a trombitát 73
Kimentem a selyem rétre kaszálni 74
Lángban van a sebes gőzös eleje 75

Leégett az aszódi kaszárnya 76
Már én nékem a falu az irigyem 79
Minek van a csendőr a faluba 80
Sej, Domony falu eszembe se volna 82
Sej, haja, haja lemegyek az Alföldre kaszálni 83
Sej, mikor mentem Aszód városába 84

IV. Csárdás és bukós (friss) dallamok 85

A zsámboki dobogós kőhidnál 87
A turai bíró szöllejében 88
Béres legény hova hajtod az ökröt? 90
Csillag, csillag de szép három csillag 91
Esik a nagy eső 92
Esik eső, szép csendesen csepereg 93
Este van, este van, de nem minden lánynak 94
Ez a gőzös ha elindul, hadd menjen 95
Ez a kislány tejjel mosdik nem vízzel 96
Ez a tábla kukorica de sárga 97
Hévizgyörki bírónak 98
Kék csillagos ég, ha beborul, kiderül 99
Két karomba dróttá váltak az erek 100
Kilencet ütött az óra haza kéne menni 101
Körül csipkés a muskátli levele 102
Lefelé folyik a Galga 103
Mikor már én tizennyolcéves voltam 104
Nagyhévízi barnalegény a babám 105
Rétest ettem, megégettem a számat 106
Sárgul már a fügefa levele... 107
Sej, haj, szép a páva 108
Sej, szombat este kinyittam az ablakot 109
Tanya, tanya, szénégető tanya 110
Anyám, anyám, édes, kedves anyám 111

Erre gyere rózsám nincsen sár 112

V. Lagzis dalok 113

Este van, este van, megy a nap lefelé 115
Köszönöm anyám, hogy fölneveltél 116
Megkötötték nékem a koszorút 117
Mikor a menyasszonyt fektetni viszik 119
Minek nékem az ezüstös féketö 120
Piros bagi templom tornya ide látszik 122
Sárga levele van a kukoricának 123
Sej, liba, liba, liba, de szép sereg liba 124
Szánkón viszik a menyasszony ágyát 125
Új a kocsim, vasaltatni akarom 126

VI. Summás dalok 127

Búza, búza, de szép tábla búza 129
Végig, végig, az alvégen végig 130
De beborult a summásnak már az ég 132
Ha mégegyszer tizenöt éves lennék 133
Intéző úr álljon a jobb szárnyára 134
Jaj, de sokat arattam a nyáron 135
Jaj, Istenem, summás élet de nehéz 136
Már minálunk learatták az árpát 137
Sarlós Boldogasszony napját Isten elhozta 138
Sokat arattam a nyáron 139
Tudtad te azt édesanyám előre 140
Szántani kék, tavasz vagyon 141

VII. Katona dalok 143

A Don partján áll egy szomorú fűzfa 145
A gőzösnek hat kereke 146
Aszód felől, Hatvan felől hidegen fúj a szél 147
Az aszódi sorozóra süt a nap 148

Bagnak faluja kővel van kerítve 144
Katonának sej, de katonának... 150
Láttam mikor fölszállot a páva 151
Lemberg mellett van egy kerek erdő 152
Mikor megy a legény októberba katonának 153
Ó, nézz le Édes Szűz Anyánk... (fogolyének) 154
Őszi szellő fújja a levelet 155
Sej, haj, sírhat az az anya 156
Verje meg az Isten azt az édesanyát 157

VIII. Balladák 159

A megölt lány 161
Fehér László 162
Fehér Pista 164
Endri báró 166
Gunaras lány 167
Gyerekgyilkos anya 168
Hallottátok hírét... 170
Mikor mentem Budapestre... 171
Rossz férj 172
Szende báró 174
Zúgjátok harangok 175

IX. Szlovák dalok 177

Kebi som ja mala... (Hogyha biz énnékem) 179
Keď si ja zaspievam... (Hogyha én dalolok) 180
Šuľaj, buľaj kurča zlatvo... (Csuláj buláj aranycsirke) 181
Širom poli hruška stoji... (Széles mezőben) 182
Ej vleťe vleťe... (Ej nyáron, nyáron) 183
Hora od tŕňavi... (Tüskés erdő) 184
Šabľa šabľa maľuvoná... (Szablya, szablya) 186
Vikvitá, prekvitá (Virágzik, nyiladozik) 187

Adatközlők 189

HIBAJEGYZÉK

A kötetben előforduló hibákért az olvasótól szíves elnézést kérünk.

5. o. 1. sor palócság
7. sor Nógrád
8. sor Domony (hiányzik)
7. o. 19. sor kalákák
9. o. 17. sor Hintalan
18. sor István
14. o. cím Elszabadult az ökröm, a Virág
3. versszak 4. sor Két karom...
17. o. 2. versszak 4. sor furulyaszó
25. o. 2. versszak 3. sor eleje
27. o. cím Beteg a szeretőm, ágyában fekszik
42. o. cím Házunk előtt tóvé válott a harmat
1. versszak 1. sor válott
53. o. cím Piros bagi nagy határ, nagy határ
61. o. cím Sűrű, sötét felhők vándorolnak az égen
67. o. cím Verbunk dallamok
71. o. 2. versszak 1. sor szállott
89. o. Domonyi változat 2. versszak kalitkába
90. o. cím Béres legény hova hajtod az ökröd?
92. o. 2. versszak 3. sor felszállni
93. o. 3. versszak 2. sor boldogságod
100. o. cím Két karomba drótté váltak az erek
106. o. cím Rétest ettem, megégette a számot
119. o. 3. versszak 2. sor létra
121. o. 2. versszak 3. sor azelőtt
125. o. cím Szánkon viszik a menyasszony
130. o. utolsó sor gyöngykoszorújára
134. o. 2. versszak 1. sor Ha
149. o. cím Bagnak faluja kővel van kerítve
154. o. adatközlő neve hiányzik, Jamrik Gáborné sz. Palya Margit sz. 1918. Bag
163. o. 7. versszak 1. sor Anna
165. o. 9. versszak 1. sor hallgatta
170. o. 6. versszak 1. sor kisjány
181. o. utolsó sor Galgagyörk
184. o. 2. versszak 4. sor vajon
184. o. 3. versszak 3. sor nyugszik

A tartalomjegyzékben az alábbi címek a helyesek:

14. Elszabadult az ökröm, a Virág
31. Este, este, este, de szép szerelmes este
42. Házunk előtt tóvé válott a harmat
53. Piros bagi nagy határ, nagy határ
61. Sűrű, sötét felhők vándorolnak az égen
100. Két karomba drótté váltak az erek
130. Végig, végig, az alvégon végig
151. Láttam mikor fölszállott a páva
175. Zúgjatok harangok